СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТА НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ.

№	**Дата и начин на постъпване на становището** (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	**Име на лице/наименование ЮЛ**	**Декларирани данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица**	**Предложения и становища**	**Приети/ неприети**	**Мотиви**
1	11.09.2026 09:14 Портал за обществени консултации	Добромир Младенов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям предложените промени в ЗОВС , които регламентират правилното отчитане на служебното време и неговото компенсиране	Приема се	
2	11.09.2026 10:31 Портал за обществени консултации	Argir Karageorgiev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	***предложите промени в параграф 33., т.2.*** - В чл. 156 Алинея 4 се изменя така: „(4) Извън случаите по ал. 2 и 3 военнослужещите, които заемат длъжност повече от три години, **може да се преназначат в интерес на службата** и в съответствие с придобитата от тях квалификация на длъжност в същото или в по-високо длъжностно ниво в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Българската армия, многонационални военни формирования или на длъжности в международни организации или в други международни инициативи на територията на страната с дислокация **в населено място в същата административна област.**“ **пряко нарушават Основният закон на РБ - Конституцията**, а именно:	Не се приема	Военната служба е специален вид държавна служба, чиято основа е единоначалието, и която се изпълнява при спазване принципите на субординация. При нея интересът, който се защитава с приоритет, е публичният. Но тя се изпълнява по силата на сключен договор за военна служба в съответствие с чл. 48 от КРБ. Приемането на военна служба е съпроводено с редица ограничения, но и с редица преференции (първа категория труд, основно и допълнителни възнаграждения, обезщетения в определените от закона случаи, редица социални права). Преназначаването на длъжност в

				Чл. 48. (1) Гражданите имат право на труд. Държавата се грижи за създаване на условия за осъществяване на това право. **(3) Всеки гражданин свободно избира своята професия и място на работа.** Оценката на въздействието ще е напускане с 3 месечно предизвестие по чл.163 от ЗОВСРБ. Предлагам ***параграф 33., т.2.*** да не се приема.		интерес на службата в друго населено място в същата административна област е съпроводено с изплащането на обезщетение при преместване и транспортни разходи и с осигуряване на възможност за настаняване в служебно жилище или изплащане на квартирни пари. Предложената промяна не би следвало да доведе до прекратяване на договора за военна служба с тримесечно предизвестие от страна на военнослужещите, тъй като са налице социално-битови привилегии и компенсации, чрез които се обезпечават създадените за тях неудобства, обезпечавайки публичния интерес.
3	11.09.2026 11:16 Портал за обществени консултации	Бинчо Бинчев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям предложените промени в ЗОВС с които се възстановява законността при отчитането и компенсирането на служебното време при положени дежурства	Приема се	
4	11.09.2026 14:29 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	От предложените промени не става ясно, че дежурството, което военнослужещите изпълняват извън основните си функционални задължения, задължително се отчита като 24 часа служебно време. Това е необходимо, за да могат реално отработените часове да бъдат включени при изчисляването на служебното време за месеца и да се определи дали е налице служебно време над нормалната месечна продължителност. Предлагам в чл. 194, ал. 5 да се добави изричен текст, който да гарантира, че при 24-часово дежурство се отчитат всички 24 часа и,	Приема се	Предвид факта, че със законопроекта се цели да се даде възможност при полагане на дежурства, които не са част от основните функционални задължения на военнослужещите, да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, то разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират за създаване на пълна яснота. Изрично ще се посочи, че при

				че часовете над нормалната месечна продължителност се компенсират в пълен размер с намалено служебно време.		носене на 24-часови дежурства служебното време се зачита в размер на 12 часа за всеки от дните, през които се носи дежурството, независимо от разпределението му по часове в тези дни. Тази разпоредба е в пряка връзка с проекторазпоредбата на чл. 194, ал. 5 от ЗИДЗОВСРБ, според която служебното време над нормалната му продължителност до общата ще се компенсира с намалено служебно време. Така ще подлежат на компенсация всички отработени часове. Това от своя страна възстановява режима на ползване на компенсациите преди промените в разпоредбите на чл. 194 и на чл. 196, в сила от 01.01.2026 г. Съгласно чл. 3 от Закона за нормативните актове законът урежда само обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, а за уреждане на други отношения може да в него да се предвиди издаване на подзаконов нормативен акт. Ето защо именно в акта по чл. 196а от ЗОВСРБ, детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи.
5	11.09.2026 14:31 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че предложената редакция на чл. 194, ал. 6 създава възможност за неоправдано отлагане на компенсацията на служебното време над нормалната продължителност. В разпоредбата е предвидено, че по изключение, поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини, компенсирането може да се извърши до четири	Приема се частично	В допълнение към мотивите към предложение № 4, следва да се посочи, че допълнително ще се даде легална дефиниция в ДР на закона на понятието „обоснована необходимост“. В разпоредбите на чл. 194, ал.6 и чл. 196, ал 2 ще се предвиди и задължение за писмено уведомяване

				месеца след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсацията. Считам, че използваните понятия „обоснована необходимост“ и „неотложни служебни причини“ са твърде общи и не дават достатъчно гаранции за защита на правата на военнослужещите. При липса на ясни критерии съществува риск изключението да се превърне в практика, при която компенсацията се отлага системно. Особено важно е да се има предвид, че военнослужещите, които изпълняват допълнителни 24-часови дежурства, често натрупват ежемесечно значителен брой часове над нормалната продължителност на служебното време. Отлагането на компенсацията за неопределено време може да доведе до натрупване на още по-голям брой некомпенсирани часове. Предлагам да се предвидят ясни критерии за това кога е налице обективна причина, кой я установява, как се документира и от кой момент започва да тече четиримесечният срок. Считам също, че следва да се гарантира, че когато невъзможността за компенсация е по вина на командването или на органа, който организира служебното време, военнослужещият не губи правото си на компенсация. Необходимо е да се предвиди и задължение за командването да води отчетност за всички некомпенсирани часове и да уведомява военнослужещия за размера на натрупаното служебно време над нормалната продължителност.		на военнослужещия с отложената му компенсация и мотивите за това, като отлагането е ограничено с 4-месечен срок от отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, т.е. ясен и доказуем момент. След изтичане на 4-месечния период ще се погаси правото на реално ползване на дължимите компенсации /чл. 194, ал. 7 и чл. 196, ал. 3/. Приема се направеното предложение и с новите редакции на чл. 194, ал. 8 и чл. 196, ал. 4 се предвижда за останалите некомпенсирани часове на военнослужещия да се изплаща обезщетение при освобождаване от военна служба. Редът за отчитане и компенсиране на служебното време, обаче, ще бъде определен в подзаконовия акт по чл. 196а от закона.
6	11.09.2026 14:33 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име	Не подкрепям предложената редакция на чл. 194, ал. 7 в настоящия ѝ вид.	Приема се	Предложението е взето предвид, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 5.

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Разпоредбата предвижда, че когато компенсирането или част от него не е извършено до изтичане на срока по ал. 6, правото на ползването му се погасява по давност. Считам, че тази разпоредба не осигурява достатъчна защита на военнослужещите, тъй като не прави разграничение между случаите, при които компенсацията не е извършена поради обективни причини, и случаите, при които тя не е предоставена поради бездействие на командването. Недопустимо е военнослужещият да губи право на компенсация за реално отработено служебно време поради обстоятелства, които не зависят от него. При изпълнение на допълнителни дежурства военнослужещите често са поставени в ситуация, при която поради служебна необходимост не могат да ползват намалено служебно време. В такива случаи не би следвало да се допуска погасяване на правото им по давност. Предлагам да се предвиди изрично, че правото на компенсация не се погасява по давност, когато невъзможността за ползване на намалено служебно време е по вина на командването или поради служебна необходимост, която не зависи от военнослужещия. Считам, че следва да се предвиди и задължение за писмено уведомяване на военнослужещия за размера на натрупаното и некомпенсирано служебно време, както и за началния момент на срока за компенсация. В противен случай съществува риск военнослужещи да загубят правото си на компенсация за реално отработени часове, без да са имали реална възможност да ги ползват.		

7	11.09.2026 14:37 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям предложението за създаване на чл. 194, ал. 8 и ал. 9, доколкото с него се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсирано служебно време при освобождаване от военна служба. Считам обаче, че предложената редакция не е достатъчно прецизна и не гарантира, че обезщетението ще бъде определено въз основа на всички реално отработени и некомпенсирани часове. В ал. 8 е предвидено изплащане на обезщетение при освобождаване от военна служба и обективна невъзможност за осигуряване на намалено служебно време в срока по ал. 6. Считам, че тази разпоредба следва да обхваща всички случаи, при които военнослужещият има натрупано некомпенсирано служебно време, независимо дали невъзможността за компенсация е възникнала поради служебна необходимост, организационни причини или други обективни обстоятелства. Считам, че следва да се уточни и че при изчисляването на некомпенсираните часове се включват всички реално отработени часове, включително при 24-часови дежурства, които не са част от основните функционални задължения на военнослужещия. Това е необходимо, за да се гарантира, че обезщетението ще бъде реално съобразено с положения труд, а не само с часовете, които са били отчетени по административен ред.	Приема се	Предложението е взето предвид, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 5.
8	11.09.2026 14:40 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго	Подкрепям предложението за изменение на чл. 196, ал. 1, доколкото с него се предвижда военнослужещите, които изпълняват дежурство извън основните си функционални задължения, да получават допълнително възнаграждение,	Приема се	Предвид факта, че целта на законопроекта е именно създаване на възможност при полагане на дежурства, които не са част от основните функционални задължения

			лице/група лица: ….	почивка и компенсация с намалено служебно време. Считам обаче, че предложената редакция не решава напълно проблема с отчитането на реално отработеното служебно време при 24-часови дежурства. В разпоредбата е посочено, че военнослужещият се компенсира с намалено служебно време съобразно чл. 194, ал. 5, но не е уточнено как се определя размерът на компенсацията при 24-часово дежурство. Това е съществен пропуск, тъй като именно при този вид дежурства възниква проблемът с разликата между реално отработеното време и отчетените часове. Считам, че следва изрично да се предвиди, че при 24-часово дежурство се отчитат всички 24 часа и че те участват при определяне на служебното време над нормалната продължителност. Необходимо е също така да се уточни, че предоставената междудневна или междуседмична почивка не замества компенсацията за служебното време над нормалната продължителност, а се осигурява отделно. Предлагам да се предвиди, че военнослужещият има право на намалено служебно време в размер, съответстващ на всички реално отработени часове над нормалната продължителност, независимо от това дали дежурството е включено в основните му функционални задължения. Считам, че без такова уточнение съществува риск да се запази практиката част от реално отработеното време да не бъде включено при изчисляване на компенсацията.		на военнослужещите, да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, то разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират за създаване на пълна яснота, както е посочено в мотивите към предложение № 4.

9	11.09.2026 14:41 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че предложената редакция на чл. 196, ал. 2 следва да бъде прецизирана, за да се гарантира, че четиримесечният срок за компенсация няма да бъде използван за системно отлагане на правата на военнослужещите. В разпоредбата е предвидено, че по изключение, поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини, компенсирането може да се извърши до четири месеца след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсацията. Считам, че е необходимо да се уточни как се установява обективната причина, кой орган я определя и от кой момент започва да тече срокът. При липса на такива правила може да се стигне до ситуация, при която военнослужещият има натрупани часове над нормалната продължителност, но не може да ги ползва поради служебна необходимост, която не е ясно установена и документирана. Предлагам да се предвиди, че причината за отлагане на компенсацията се установява с писмен акт на компетентния орган, в който се посочват конкретните обстоятелства, възпрепятстващи компенсацията, както и моментът, от който започва да тече срокът по ал. 2. Считам също, че когато невъзможността за компенсация е по вина на командването, военнослужещият не следва да губи правото си на компенсация поради изтичане на срока. Необходимо е да се гарантира, че военнослужещите няма да бъдат поставяни в положение да трупат некомпенсирани часове без ясна перспектива кога ще могат да ги ползват.	Приема се	Предложението е взето предвид, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 5.

10	11.09.2026 14:43 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че предложеното изменение на чл. 196, ал. 3 следва да бъде разгледано в контекста на необходимостта от ясна и предвидима защита на правата на военнослужещите при изпълнение на дежурства. От текста е заличен изразът „независимо от причините за това“, което представлява промяна в обхвата на разпоредбата. Считам, че е необходимо да се уточни какво е действителното правно действие на това заличаване и дали то ще доведе до ограничаване на правата на военнослужещите при определени хипотези. Предлагам в мотивите към законопроекта да бъде изрично посочено какви конкретни последици се цели да се постигнат с изменението на ал. 3 и дали то има отношение към компенсацията на служебното време над нормалната продължителност. Считам, че всяка промяна, която може да засегне правата на военнослужещите, следва да бъде мотивирана ясно и конкретно, за да не се допуска различно тълкуване при прилагането на закона.	Приема се	Докладът и мотивите към законопроекта ще бъдат допълнени с мотивите към предложение № 4 и 5. Допълнително следва да се посочи, че отпадането на израза „независимо от причините за това“ от разпоредбата следва от нейното практическо приложение. Отлагането на компенсациите практически не зависи от волята на военнослужещия, а единствено от настъпването на обективни причини, които го налагат. За последните ще бъде дадена легална дефиниция.
11	11.09.2026 14:46 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	НЕ Подкрепям предложението за допълване на чл. 196а с препратки към чл. 194, ал. 5 и ал. 6, както и към чл. 194, ал. 9.в този вариант. Считам обаче, че с това изменение следва да се гарантира, че правилата за компенсация и обезщетение ще бъдат приложими към всички военнослужещи, които имат натрупано служебно време над нормалната продължителност. Особено важно е да се уточни, че компенсацията и обезщетението се определят въз основа на всички реално отработени часове, включително при изпълнение на 24-часови	Приема се частично	Както е посочено в мотивите към предложение № 4, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, поради което разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото

				дежурства, които не са част от основните функционални задължения на военнослужещия. Считам, че препращането към чл. 194, ал. 5 и ал. 6 не е достатъчно, ако не е ясно как се определя служебното време над нормалната продължителност и как се изчислява размерът на обезщетението. Предлагам да се предвиди изрична методика за отчитане на реално отработените часове, както и ясни правила за определяне на размера на компенсацията и обезщетението. Необходимо е да се гарантира, че прилагането на чл. 196а няма да води до ограничаване на правата на военнослужещите чрез различно тълкуване на часовете, които подлежат на компенсация.		отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.
12	11.09.2026 15:07 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да се запише изрично, че 24-часовото дежурство се отчита като 24 часа реално отработено служебно време, независимо от това дали дежурството е включено в основните функционални задължения на военнослужещия. Считам, че само по този начин ще се гарантира, че всички реално отработени часове ще бъдат включени при определяне на служебното време над нормалната продължителност и ще подлежат на компенсация.	Приема се по принцип	Съобразно мотивите към предложение № 4 е видно, че ще се предложат прецизирани редакции на разпоредбите относно дежурството в чл. 195 и чл. 196. По отношение, обаче, на дежурството, което е част от основните функционални задължения на военнослужещите, се прилага сумирано изчисляване на служебното време и всички часове се компенсират, аналогично на уредбата в трудовото законодателство.
13	11.09.2026 15:10 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че в законопроекта следва да бъде включена изрична разпоредба, която да гарантира компенсирането на служебното време над нормалната продължителност час за час. Считам, че това е необходимо, за да се избегне възможността част от реално отработените часове да бъдат компенсирани чрез почивки, които не съответстват на действително положения труд.	Приема се по принцип	Целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, поради което разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително.

				Необходимо е да се уточни и че предоставената междудневна или междуседмична почивка не замества компенсацията за служебното време над нормалната продължителност.		Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Междудневната и междуседмична почивка се дължат на самостоятелно правно основание по смисъла на чл. 210 от ЗОВСРБ във всички случаи, независимо от дължимите компенсации. Предвид това не следва да се посочва изрично в разпоредбите на чл. 195 и чл. 196, което създава основание за тяхното тълкуване.
14	11.09.2026 15:14 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че в законопроекта следва да бъде предвиден механизъм за отчитане и компенсиране на натрупаното от 01.01.2026г до влизането в сила на закона служебно време над нормалната продължителност. При действащия от 01.01.26г. режим военнослужещите, които изпълняват 24-часови дежурства извън основните им задължения са натрупали значителен брой часове над нормалната продължителност на служебното време, които не са били компенсирани. Предлагам да се предвиди, че при влизане в сила на изменението се извършва служебна проверка и преизчисляване на реално отработеното служебно време за периода 01.01.2026г-31.12.2026г назад, като се включат и часовете, които не са били отчетени в пълен обем. Считам, че военнослужещите не следва да бъдат лишени от правото си на компенсация за	Приема се частично	Предвидена е нарочна разпоредба в преходните и заключителни разпоредби, с която ще се регламентира възможността за ползване на неползваните компенсации по реда на действащия закон, чието право на ползване не е погасено, в предвидения със законопроекта 4-месечен период от датата на отлагането им. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

				вече положен труд само поради това, че законът се изменя занапред. Необходимо е да се предвиди конкретен срок, в който командванията да извършат проверката и да предоставят на военнослужещите писмена информация за размера на натрупаното и некомпенсирано служебно време.		
15	11.09.2026 15:15 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че в законопроекта следва да бъде включено задължение за командването да води точна и прозрачна отчетност на реално отработеното служебно време на военнослужещите. При изпълнение на допълнителни 24-часови дежурства е необходимо военнослужещият да има достъп до информация за броя на реално отработените часове, броя на отчетените часове, размера на служебното време над нормалната продължителност и размера на предоставената компенсация. Предлагам да се предвиди, че командването е длъжно да предоставя на военнослужещия писмена справка за натрупаното служебно време над нормалната продължителност и за използваната компенсация. Считам, че това е необходимо, за да се гарантира прозрачност и да се предотвратят спорове относно размера на некомпенсираните часове. Необходимо е да се предвиди и ред за оспорване на данните, когато военнослужещият счита, че реално отработеното служебно време не е отчетено в пълен обем.	Приема се частично	Както е посочено в мотивите към предложение № 5, в разпоредбите на чл. 194, ал. 6 и чл. 196, ал 2 ще се предвиди задължение за писмено уведомяване на военнослужещия с отложената му компенсация и мотивите за това. След изтичане на 4-месечния период ще се погаси правото на реално ползване на дължимите компенсации /чл. 194, ал. 7 и чл. 196, ал. 3/. С новите редакции на чл. 194, ал. 8 и чл. 196, ал. 4 ще се предвиди за останалите некомпенсирани часове на военнослужещия да се изплаща обезщетение при освобождаване от военна служба. Редът за отчитане и компенсиране на служебното време обаче, ще бъде определен в подзаконовия акт по чл. 196а от закона.
16	11.09.2026 15:15 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго	Считам, че в законопроекта следва да бъде включено задължение за командването да води точна и прозрачна отчетност на реално отработеното служебно време на военнослужещите.	Приема се частично	Мотивите са посочени в становището към предложение № 15.

			лице/група лица: ….	При изпълнение на допълнителни 24-часови дежурства е необходимо военнослужещият да има достъп до информация за броя на реално отработените часове, броя на отчетените часове, размера на служебното време над нормалната продължителност и размера на предоставената компенсация. Предлагам да се предвиди, че командването е длъжно да предоставя на военнослужещия писмена справка за натрупаното служебно време над нормалната продължителност и за използваната компенсация. Считам, че това е необходимо, за да се гарантира прозрачност и да се предотвратят спорове относно размера на некомпенсираните часове. Необходимо е да се предвиди и ред за оспорване на данните, когато военнослужещият счита, че реално отработеното служебно време не е отчетено в пълен обем.		
17	11.09.2026 15:18 Портал за обществени консултации	Десислава Йорданова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да бъде изрично записано, че правилото за определяне на нормалната месечна продължителност на служебното време въз основа на броя на работните дни по 8 часа се прилага и за военнослужещите, които изпълняват дежурства извън основните си функционални задължения. Това е необходимо, за да могат всички реално отработени часове, включително часовете при 24-часови дежурства, да бъдат включени при изчисляването на служебното време за съответния месец и да се определи дали е налице служебно време над нормалната месечна продължителност.	Приема се частично	Мотивите за това са посочени към предложение № 4, 5, 8 и 15.
18	11.09.2026 18:14 Портал за обществени консултации	Кремена Димитрова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция	Изразявам категорично несъгласие с предложения текст по чл. 194 и чл. 196, касаещ организацията, отчитането и режима на дежурствата.	Приема се частично	Както е посочено в мотивите към предложение № 4, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над

			от името на друго лице/група лица: ….	Настоящият текст страда от съществени пропуски и неясноти, които създават предпоставки за административни злоупотреби и заобиколяне на трудовите права: Липса на конкретна гаранция за възстановяване: В предложената редакция никъде изрично не е регламентирано задължението за осигуряване на два дни непрекъсната почивка след положено 24-часово дежурство. Липсата на императивна норма създава правен вакуум и прехвърля тежестта върху субективната воля на ръководството. Преповтаряне на отхвърлени текстове: Предложената редакция представлява опит за подмяна на думи и терминология, без да променя същинския порочен смисъл на разпоредбите, които вече бяха подложени на критика и отхвърлени при предходни обсъждания. Липсата на ясно гарантирано време за възстановяване след 24-часово дежурство води до преумора на служителите, което пряко застрашава качеството на изпълняваните от тях задължения. КОНКРЕТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕДАКЦИЯ: Текстовете по чл. 194 и чл. 196 да бъдат изрично допълнени със следната разпоредба: „След положено 24-часово дежурство на служителя се полагат 2 (два) дни непрекъсната почивка за дежурство дадено в делничен ден, респективно 3(три) дни за дежурство в празничен ден.“ При липса на такава изрична и недвусмислена гаранция, предложеният текст остава неприемлив и следва да бъде оттеглен или преработен основно.		нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, поради което разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

19	13.09.2026 02:57 Портал за обществени консултации	Даниел Топалов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Правя следните бележки и предложения: **1. Препоръка IV на администрацията на Министерския съвет за последваща оценка не е отразена в заключителните разпоредби** Разпоредба: Преходни и заключителни разпоредби, § 54 – § 56 (съответно разпоредбите за влизане в сила, при преномериране). Със становище от 02.09.2026 г. администрацията на МС съгласува проекта с препоръки, като в т. IV изисква „в заключителните разпоредби на законопроекта да бъде посочено в какъв срок ще бъде извършена последваща оценка на въздействието на закона и кой е компетентният орган, който ще организира нейното извършване". Проектът не съдържа такава разпоредба; срокът 31.12.2031 г. и органът са посочени единствено в доклада на министъра, който няма нормативно действие. Съгласно чл. 30б, ал. 4 УПМСНА окончателната оценка се съобразява с препоръките; препоръка, адресирана към самия нормативен текст, не е изпълнена с изречение в доклада. **Предложение № 1.** В Преходните и заключителни разпоредби се създава § 57 със следното съдържание: „§ 57. Министерството на отбраната извършва последваща оценка на въздействието на този закон по чл. 22, ал. 2 от Закона за нормативните актове в срок до 31 декември 2031 г." **2. Препоръка III на администрацията на Министерския съвет не е изпълнена — оценката на въздействието не съдържа размерите на праговете и глобите, нито реалния процент на увеличение** Разпоредба: Оценка на въздействието, раздел 4, Вариант 2 „Пълно действие", Проблем 2.	Не се приема Приема с частично	Условията и редът за извършване на последваща оценка на въздействието е посочена в Закона за нормативните актове. Това е нормативно установено задължение, като вносителят на законопроекта разполага с преценката кога в рамките на законово установени срок да извърши тази оценка на съответните разпоредби от закона. В този смисъл не е необходимо същото задължение да се въвежда и с отделен закон, като настоящия. Размерите на праговете на проектите и административно-наказателните разпоредби, определени в закона, се променят със законопроекта чрез промяна на валутата в съответствие с мотивите, посочени в доклада на министъра на отбраната. Докладът на министъра до

				В т. III от становището си администрацията на МС препоръчва изложението на Вариант 2 по Проблем 2 да се допълни „с информация относно предложените конкретни размери на праговете … както и на глобите". В коригираната оценка стойностите 100 млн. и 50 млн. не фигурират. Замяната „100 млн. лв." → „100 млн. евро" не е валутна конверсия: по официалния курс 1,95583 лв./евро 100 млн. лв. са 51 129 188,03 евро, а 50 млн. лв. — 25 564 594,02 евро, т.е. праговете се увеличават с 95,6 %. Същият процент се прилага за глобите по чл. 330 – 333. Праговете определят дали проектът се одобрява от министъра, Министерския съвет или Народното събрание, поради което увеличението преразпределя компетентност и следва да бъде посочено и обосновано, а не представено като адаптация към еврото (чл. 20, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 ЗНА; чл. 30б, ал. 4 УПМСНА). **Предложение № 2.** В раздел 4, Вариант 2 „Пълно действие", Проблем 2 от оценката на въздействието, след изречението „Ще бъдат актуализирани предвидените прагове …" се добавя следният текст: „Прагът по чл. 16, т. 7а и чл. 22, ал. 2, т. 11а и 11б се променя от 100 млн. лв. (51 129 188,03 евро) на 100 млн. евро; прагът по чл. 26, т. 31а и чл. 27, т. 8а — от 50 млн. лв. (25 564 594,02 евро) на 50 млн. евро; глобите по чл. 330, ал. 1 и 2, чл. 332, ал. 1 и 2 и чл. 333 се променят съответно на 100 – 500, 300 – 1000, 200 – 2000, 500 – 3500 и 300 – 3500 евро. Всяка стойност представлява увеличение с 95,6 % спрямо номинала в левове, обосновано с [натрупана инфлация в отбранителния сектор 2010 – 2026 г.: X %; ръст на капиталовите разходи: Y %]." **3. Раздел 1.4 на оценката по Проблем 2 противоречи на мотивите**	Не се приема	Министерския съвет и мотивите ще бъдат допълнени с цел по-голяма яснота на предложението. Оценката на въздействието не може да бъде допълвана на този етап, тъй като същата е изготвена и одобрена в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове и подзаконовата уредба. Предложеното допълнение е посочено в раздела на оценката на

				Разпоредба: Оценка на въздействието, раздел 1.4, Проблем 2; раздел 8. Раздел 1.4 по Проблем 2 гласи: „Не са установени задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове на правото на ЕС", а раздел 8 отговаря „Не". Мотивите (раздел 2) и докладът обосновават същата промяна с Решение на Съвета по чл. 140, § 2 ДФЕС и Регламент на Съвета по чл. 140, § 3 ДФЕС. Двата документа на вносителя са в противоречие (чл. 20, ал. 2 ЗНА). **Предложение № 3.** В раздел 1.4 от оценката на въздействието, Проблем 2, текстът „Не са установени задължителни действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове на правото на ЕС." се заменя с: „Замяната на паричните стойности в закона от левове в евро произтича от Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието на основание чл. 140, параграф 2 ДФЕС, и Регламент на Съвета, приет на основание чл. 140, параграф 3 ДФЕС. Увеличението на номиналните стойности не произтича от тези актове."		въздействието, свързан със замяна на валутата, посочени в закона. Други противоречия с нормативни актове от по-висока степен или актове по прилагане на ЕС не са установени. Оценката на въздействието не може да бъде допълвана на този етап, тъй като същата е изготвена и одобрена в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове и подзаконовата уредба.
				4. Приложена е финансова обосновка по образец 2.2, докато проектът поражда разходи Разпоредба: Доклад на министъра, раздел за финансовата обосновка. Докладът посочва обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б" УПМСНА (акт без въздействие върху бюджета). Проектът обаче създава нова длъжност държавен служител — заместник-постоянен секретар на отбраната (§ 15, чл. 80, ал. 2 – 3), въвежда обезщетение за некомпенсирано служебно време (§ 41, чл. 194, ал. 8 – 9) и прехвърля към бюджета на МО изплащането на пълното възнаграждение при призоваване в съд,	Не се приема	Финансовата обосновка сочи, че изпълнението на всички мерки ще се изпълни в рамките на бюджета на МО за съответната година и няма да са необходими допълнителни разходи.

				което досега се плаща от съда (§ 44, чл. 202, ал. 2). **Предложение № 4.** Към проекта се прилага финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „а" УПМСНА (Приложение № 2.1), в която се посочват: годишният разход за длъжността по чл. 80, ал. 2 — [X] евро; прогнозният годишен размер на обезщетенията по чл. 194, ал. 8 — [Y] евро; прехвърленият разход по чл. 202, ал. 2 — [Z] евро. **5. Отлагането на компенсацията по чл. 194, ал. 6 и чл. 196, ал. 2 няма горна граница, което не съответства на референтния период по чл. 16, б. „б" от Директива 2003/88/ЕО, деклариран от вносителя** Разпоредба: § 41, т. 2 — нова ал. 6 на чл. 194; § 42, т. 1 — нова ал. 2 на чл. 196 (разпоредбите, допускащи компенсиране до четири месеца след отпадане на обективната причина). Таблицата за съответствие и мотивите (т. 4.8) заявяват, че за служебното време до общата продължителност и за дежурствата „се прилагат референтните периоди по чл. 16, б. „б" от Директива 2003/88/ЕО", т.е. средното седмично време не надвишава 48 часа в период до четири месеца. Проектът обаче брои четирите месеца не от полагането на труда, а „след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането" — момент без нормативно определен край. Така референтният период е неограничен, докато чл. 19 от Директивата допуска най-много шест месеца по закон. Директивата се прилага за дежурства във военни обекти при нормални условия (C-742/19 *Ministrstvo za obrambo*, Голям състав, 15.07.2021 г.), а ограничението на максималното работно време е основно право по чл. 31, § 2 от Хартата.	Не се приема	Разпоредбите на чл. 194, ал. 6 и чл. 196, ал. 2 от законопроекта определят ясен 4-месечен период, осигуряващ възможност за ползване на компенсациите. Същият отговаря на предвидения референтен период за това, посочен в Директива 2003/88/ЕО.

				Предложение № 5. В § 41, т. 2, новата ал. 6 на чл. 194, след думите „възпрепятствала компенсирането с намалено служебно време" се добавя: „„ но не по-късно от четири месеца от края на месеца, в който е положено служебното време". **Предложение № 6.** В § 42, т. 1, новата ал. 2 на чл. 196, след думите „възпрепятствала компенсирането с намалено служебно време" се добавя: „„ но не по-късно от четири месеца от края на месеца, в който е положено дежурството". **6. Чл. 194, ал. 7 погасява по давност право, възникнало от положен труд, и когато компенсацията не е предоставена поради бездействие на командването** Разпоредба: § 41, т. 2 — нова ал. 7 на чл. 194 (разпоредбата за погасяване по давност). Новата ал. 7 не разграничава случая, в който военнослужещият е отказал да ползва намалено служебно време, от случая, в който то не му е предоставено „поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини" — обстоятелства, които определя командването, не титулярът на правото. Самите мотиви констатират, че при действащия режим компенсации „за някои се погасиха по давност" именно поради служебни причини. Присъединявам се към коментара на Десислава Йорданова от 11.09.2026 г. и в негово развитие предлагам редакция. **Предложение № 7.** В § 41, т. 2, новата ал. 7 на чл. 194, след думите „се погасява по давност" се добавя: „„ като давността не тече за времето, през което компенсирането не е извършено по причини, независещи от военнослужещия, включително поради служебна необходимост	Приема се	Предложени са нови редакции на относимите разпоредби в чл. 194 и чл. 196, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 5, в т.ч. изплащане на обезщетение за неизползваните часове при прекратяване на договора за военна служба в посочените в закона случаи.

				или непредоставяне на намалено служебно време от командването". **7. „Обективната причина" не се установява по процедура — началото на срока е непроверимо** Разпоредба: § 41, т. 2 — нова ал. 6 на чл. 194; § 42, т. 1 — нова ал. 2 на чл. 196. Двете разпоредби не определят кой установява „обоснованата необходимост" и от кой момент тече срокът. При липса на писмен акт военнослужещият не може да узнае кога започва давността по ал. 7. Оценката (Проблем 6) констатира, че предходните норми се оказаха „трудно разбираеми и с различно приложение във военните формирования"; новият текст възпроизвежда неопределеността (чл. 9, ал. 1 ЗНА). Присъединявам се към коментара на Десислава Йорданова от 11.09.2026 г. **Предложение № 8.** В § 41, т. 2, новата ал. 6 на чл. 194 се създава изречение второ: „Обстоятелствата по изречение първо се установяват с писмена заповед на командира на военното формирование, в която се посочват конкретните причини и датата, от която тече срокът по изречение първо; копие от заповедта се връчва на военнослужещия срещу подпис." **Предложение № 9.** В § 42, т. 1, новата ал. 2 на чл. 196 се създава изречение второ: „Обстоятелствата по изречение първо се установяват по реда на чл. 194, ал. 6, изречение второ."	Приема се по принцип	Предложени са нови редакции на относимите разпоредби в чл. 194 и чл. 196, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 4 и 5. Съгласно чл. 3 от Закона за нормативните актове законът урежда само обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, а за уреждане на други отношения може в него да се предвиди издаване на подзаконов нормативен акт. Ето защо именно в акта по чл. 196а от ЗОВСРБ, детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи.
				8. Липсва задължение за отчетност и справка на военнослужещия за натрупаното служебно време Разпоредба: § 41 — чл. 194 (разпоредбата за служебното време над нормалната продължителност).	Приема се по принцип	Предложени са нови редакции на относимите разпоредби в чл. 194 и чл. 196, съобразно посоченото в мотивите към предложение № 5. Съгласно чл. 3 от Закона за нормативните актове законът урежда само обществени отношения, които се

				Проектът въвежда давност и обезщетение, без да задължи командването да води и предоставя данни за реално отработените, отчетените и компенсираните часове. Данните се съдържат в електронния регистър по чл. 328, ал. 1, т. 1, изменян с § 49, поради което предложението не изисква допълнителен ресурс. Присъединявам се към коментара на Десислава Йорданова от 11.09.2026 г. **Предложение № 10.** В § 41 се създава нова т. 3: „3. Създава се ал. 10: „(10) Командването на военното формирование води отчетност на реално отработеното служебно време на всеки военнослужещ и му предоставя писмена справка за натрупаното и компенсираното служебно време над нормалната продължителност при поискване и при освобождаване от военна служба."", а досегашната т. 3 става т. 4 и в нея думите „съответно ал. 10 и ал. 11" се заменят със „съответно ал. 11 и ал. 12". **9. Липсва преходна разпоредба за служебното време, натрупано от 01.01.2026 г.** Разпоредба: Преходни и заключителни разпоредби. Мотивите (т. 4.8) признават, че действащите от 01.01.2026 г. норми „създадоха предпоставка за натрупване на часове над месечната продължителност на служебното време, които не се отчитат и компенсират, поради липса на механизъм за това". Проектът урежда режима само занапред и оставя вече натрупаните часове — резултат от дефект, който вносителят признава — без правна съдба. Присъединявам се към коментара на Десислава Йорданова от 11.09.2026 г. **Предложение № 11.** В Преходните и заключителни разпоредби се създава § 58 със следното съдържание:	Приема се частично	поддават на трайна уредба, а за уреждане на други отношения може в него да се предвиди издаване на подзаконов нормативен акт. Ето защо именно в акта по чл. 196а от ЗОВСРБ, детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи. Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложение № 14, доколкото същото засяга идентични въпроси.

				„§ 58. В срок до три месеца от влизането в сила на този закон командванията на военните формирования установяват реално отработеното служебно време над нормалната продължителност за периода от 1 януари 2026 г. до влизането в сила на закона и предоставят на всеки военнослужещ писмена справка за размера на некомпенсираното служебно време, което се компенсира по реда на чл. 194, ал. 5 – 9." **10. Хипотезата „мероприятия, изискващи носенето на военна униформа" в чл. 174, ал. 3 е неопределима, а неспазването ѝ е престъпление** Разпоредба: § 38, т. 1 — нова ал. 3 на чл. 174 (разпоредбата за носене на униформа от ветерани, военноинвалиди и освободени от военна служба). Разрешените случаи включват „мероприятия, изискващи носенето на военна униформа", без нито законът, нито мотивите да определят кой и как установява кои мероприятия „изискват" униформа. По ал. 5 нарушението на ал. 3 влече наказателна отговорност по чл. 274а НК — бланкетен състав с лишаване от свобода до три години. Неопределимият обхват на дозволеното превръща препратката в бланкетна норма без определено съдържание, в противоречие с чл. 9, ал. 1 ЗНА и с принципа *nullum crimen sine lege certa* (чл. 49 от Хартата на основните права на ЕС; чл. 7 ЕКПЧ). **Предложение № 12.** В § 38, т. 1, новата ал. 3 на чл. 174 думите „и мероприятия, изискващи носенето на военна униформа" се заменят с: „и на други мероприятия, за които министърът на отбраната е разрешил носенето на военна униформа със заповед, публикувана на интернет страницата на Министерството на отбраната".	Приема се по принцип	Предложението е отразено в законопроекта

				11. Чл. 28б, ал. 3 възлага вредите на нарушителя и когато оръжието е употребено в нарушение на ал. 2 Разпоредба: § 8 — нов чл. 28б, ал. 3 (разпоредбата за понасяне на вредите при използване на оръжие срещу безпилотни средства). Ал. 2 изисква употребата да е „съответстваща на заплахата или опасността", а ал. 3 възлага всички вреди на нарушителя безусловно — включително при употреба, несъответстваща на ал. 2 или на процедурите по ал. 1. Така ал. 3 обезсмисля ал. 2 и изключва отговорността на държавата по чл. 7 от Конституцията и ЗОДОВ дори при незаконосъобразна употреба. **Предложение № 13.** В § 8, чл. 28б, ал. 3, след думите „по чл. 28, ал. 1 и чл. 28а, ал. 1" се добавя: „„ когато е извършено при условията на ал. 2 и по процедурите и правилата по ал. 1,".	Не се приема	Разпоредбата на чл 28б, ал. 2 формира общото правило, като в правилата и процедурите по чл. 28б, ал. 1 ще наложат всички ограничения за фактическия изпълнител. Разпоредбата на чл. 28б, ал. 3 предоставя защита на фактическия изпълнител на употребата на оръжие. Установяването на нарушителя и неговата виновност не са обект на този закон.
				12. Съдържанието на служебната карта е отворено с „и други данни" Разпоредба: § 40 — чл. 189, ал. 3 и ал. 4 (разпоредбите за съдържанието на служебната карта). Законът изброява изчерпателно данните върху картата (включително ЕГН и кръвна група) и добавя „и други данни" без ограничение по категория или цел. Тъй като данните се изписват на два езика върху документ, показван на трети лица, неопределеният кръг не съответства на принципа за свеждане на данните до минимум по чл. 5, § 1, б. „в" от Регламент (ЕС) 2016/679 и на чл. 9, ал. 1 ЗНА. Актът на министъра по ал. 6 е естественото място за определянето им. **Предложение № 14.** В § 40, чл. 189, ал. 3 и ал. 4 думите „и други данни" се заменят с „и други данни, определени с акта по ал. 6".	Приема се	Предложението е отразено в законопроекта.

				13. § 55, т. 6 заличава думи, които т. 4 и т. 5 от същия параграф създават Разпоредба: § 55, т. 4, т. 5 и т. 6 (изменения в Закона за резерва на въоръжените сили). Точка 4 създава чл. 61, ал. 3, т. 2 „за сержантите (старшините) и офицерските кандидати – 60 години", т. 5 — идентичен текст в чл. 79, ал. 1, т. 2, а т. 6 заличава „навсякъде в закона думите „офицерските кандидати"". Тъй като по § 56 т. 4 и т. 5 влизат в сила от 01.01.2027 г., а т. 6 — от 01.01.2028 г., от 2028 г. текстът ще гласи „за сержантите (старшините) и – 60 години". Отделното споменаване е и излишно, защото § 27 и § 28 причисляват званията към сержантския състав (чл. 9, ал. 1 ЗНА; Указ № 883). **Предложение № 15.** В § 55, т. 4, в новата ал. 3, т. 2 на чл. 61 и в § 55, т. 5, в новата ал. 1, т. 2 на чл. 79 думите „и офицерските кандидати" се заличават.	Приема се частично	Отпадането на категорията „офицерски кандидат“ за военнослужещи се предлага да влезе в сила от 01.01.2028 г. За времето от приемането на законопроекта до 01.01.2028 г. същите са отделна категория военнослужещи. Правно-технически са прецизирани разпоредбите в законопроекта.
				14. Редакционни и правно-технически бележки **Предложение № 16.** В § 20, т. 2, чл. 114, ал. 3: след думата „здравеопазването" се поставя запетая; думите „служба „Военно разузнаване и други лица" се заменят със „служба „Военно разузнаване" и други лица". **Предложение № 17.** § 22 се изменя така: „§ 22. В чл. 128, ал. 1 думите „и дейност" се заменят с „дейности и състав, чрез използване на ресурси от резерва"." — в настоящия вид („думите „и дейност" и се заменят с") изменителната разпоредба не позволява да се установи крайният текст (Указ № 883). **Предложение № 18.** В § 53 след „§ 53" се поставя точка. **Предложение № 19.** В § 55, т. 5 думите „Член 79 се изменят така" се заменят с „Член 79 се	Приема се	Предложенията по тази точка са отразени в законопроекта.

				изменя така"; в § 11, т. 2 думите „думата „бойни припаси" се заменят" се заменят с „думите „бойни припаси" се заменят".		
				На основание чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове моля всяко от изложените по-горе възражения, бележки и предложения да бъде разгледано и отразено в справката за постъпилите предложения като **отделна позиция, по посочения пореден номер**, с изрични самостоятелни мотиви за приемането или отхвърлянето му, без обединяване или общ отговор по няколко точки. При квалификация „приема се" моля да бъде посочен **конкретният текст от акта, в който предложението е отразено** — съответно член, алинея и точка, а при акт с таблична структура — приоритет, мярка и наименование на колоната. Уточнявам, че отбелязване „приема се по принцип", при което текстът на акта остава непроменен, ще бъде тълкувано от подателя като неприемане по смисъла на чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, което поражда задължение за мотивирана обосновка. Уведомявам, че при отразяване на бележките без самостоятелни мотиви по всяка позиция или при квалификация „приема се по принцип" без посочен изменен текст, изложените предложения ще бъдат подадени повторно като предложение по чл. 107, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, по което на основание чл. 118 АПК се дължи мотивирано произнасяне в двумесечен срок със съобщаване на подателя.	Не се приема	Отразяването на приетите бележки в законопроекта е видимо след неговото приемане от МС и внасянето му в Народното събрание с оглед публичния характер на всеки законопроект. Чл. 107 и следващите от АПК относно предложения към административни органи, не са приложими към предложения в процедурата по приемане на нормативни актове. Съгласно разпоредбата на чл. 107, ал.2 от АПК за тяхното разглеждане и решаване в Закона за нормативните актове е предвиден друг ред.
20	13.09.2026 21:58 Портал за обществени консултации	Страхил Войников	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция	Господин Министър, В едно Ваше интервю споменахте, че четете коментарите тук... та задочно ще Ви задам въпрос. "***Как ще го компенсирате това време***	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има

			от името на друго лице/група лица: ….	***или к'во ще го заплащате допълнително?*** " Познахте ли си думите,... цитат са от участието Ви в парламентарния контрол на 17 юли 2026, в което споделяте, че сте ги задали на предходния министър (А. Запрянов) в Комисията по отбрана относно промените чрез "***Закони с тенденция после ще мислим***"! Та как господин Министър, ще го компенсирате това време от дежурството събота/неделя или неделя/понеделник? Само с 8 часа (по 4 за денонощие, колкото позволяват промените във Вашето предложение) или ще плащате и допълнително за часовете над законоустановеното време които неминуемо ще се натрупват? Каква е нормалната продължителност на организираното като дежурство служебно време в събота и неделя,... помислил ли сте вече или ще го оставим за после?!		предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба. С цел яснота и ограничаване на възможността за различно тълкуване и прилагане, в допълнителните разпоредби на ЗОВСРБ се въвежда легална дефиниция на понятието „обоснована необходимост“ по смисъла на този закон. С Преходни и заключителни разпоредби се въвежда срок от четири месеца за използване на полагащото се като компенсации по сега действащия ред намалено служебно време, което не е използване или погасено по давност

						до влизане на настоящия законопроект в сила.
21	14.09.2026 01:54 Портал за обществени консултации	Страхил Войников	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Колеги, да ви осветля как ще става компенсирането по предложената д-ъ-ъ-ъ-ълго мислена от "работната" група схема! Пример с 24-часово дежурство през седмицата: **Застъпвате в 08.00 в понеделник, респективно- сдавате в 08.00 във вторник. До 08.00** *(начало на нормален работен ден)* **в сряда ползвате междудневна почивка** *(тук нещата с точната фиксация на часовете за почивка и липсата на ясно определение вероятно ще породят и други проблеми, но за това друг път!)* **и хоп... в 12.00** *(или малко по-късно, в зависимост от почивката през работния ден)* **пак в сряда, трябва да сте на линия в формирането! Доработвате си остатъка от деня, прибирате се, в четвъртък от 08.00 до 12.00 ползвате втората част от компенсацията, а след 12.00** *(или малко по-късно)* **си работите отново в поделението!** Особенно ще е "благоприятна" схемата за тия, на които формированията са им по-далечко и ползват личен транспорт! За събота и неделя ще ви компенсират пак с 8 часа (2 по 4 часа),... ето това измислиха умниците! Важният въпрос- дали толкова си могат или нарочно се гаврят с редовите военнослужещи?!	Приема се по принцип	Мотивите за това са посочени към предложение № 20, поради идентичния му характер.
22	14.09.2026 17:08 Портал за обществени консултации	Georgi Petrov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ПРЕДЛОЖЕНИЕ За изменение и допълнение на разпоредбите относно отчитането, компенсирането и заплащането на служебното време на военнослужещите относно: § 40 и § 41 от законопроекта за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България Мотиви	Приема се частично	Изразеното становище е взето под внимание и ще се предложат редакции на разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 в съответствие с мотивите, изложени към предложения под № 4, 5, 12 и 13. Доколкото в това предложение не се съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има предвид, че със законопроекта се

				С предложените изменения в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България се цели усъвършенстване на реда за разпределяне, отчитане и компенсиране на служебното време на военнослужещите. Същевременно предвиденият ред за компенсиране на служебното време, положено при носене на дежурства, създава предпоставки за загуба на права на военнослужещите при обективна невъзможност за използване на компенсациите в определените срокове. Особено неблагоприятно е третирането на некомпенсираното служебно време чрез ограничено парично обезщетение, определено на 25% от стойността на работния час, което не съответства на принципа за справедливо възмездяване на реално положения служебен труд. С оглед гарантиране на правата на военнослужещите, справедливо отчитане на служебното време и съобразяване с общите принципи на трудовото законодателство на Република България се предлага следното: I. Запазване на почивките Да се запазят изрично предвидените: 1. Междудневна почивка от 12 часа след приключване на дежурство. 2. Междуседмична почивка от не по-малко от 36 часа. II. Задължителни компенсации за дежурства Да се запази задължителното компенсиране с намалено служебно време, както следва: 1. За всяко дежурство, обхващащо повече от 12 часа в делничен ден — една компенсация с намалено служебно време в размер на 8 часа. 2. За всяко дежурство, обхващащо повече от 12 часа в почивен или официален		възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове единствено при освобождаване от военна служба. С цел яснота и ограничаване на възможността за различно тълкуване и прилагане, в допълнителните разпоредби на ЗОВСРБ се въвежда легална дефиниция на понятието „обоснована необходимост“ по смисъла на този закон. С Преходни и заключителни разпоредби се въвежда срок от четири месеца за използване на полагащото се като компенсации по сега действащия ред намалено служебно време, което не е използване или погасено по давност

				празничен ден — две компенсации с намалено служебно време в размер на 8 часа всяка, или общо 16 часа. 3. Компенсациите да се предоставят задължително непосредствено след положеното дежурство, при спазване на изискванията за междудневна и междуседмична почивка. 4. Компенсациите да не могат да бъдат отменяни, отказвани или заменяни с парично обезщетение по желание на командира или военнослужещия. 5. Правото на задължителните компенсации да се прилага независимо от това дали носенето на дежурства е включено във функционалните задължения на съответния военнослужещ, или дежурството е възложено допълнително извън основните му функционални задължения. 6. Обстоятелството, че носенето на дежурства е включено във функционалните задължения на военнослужещия, да не се използва като основание за отказ, ограничаване или отпадане на полагащите се компенсации. III. Заплащане на останалото некомпенсирано служебно време Да се предвиди изрична разпоредба, съгласно която служебното време, положено при носене на дежурство и останало извън задължителните компенсации по раздел II, се изплаща по установените законови правила в Република България. Заплащането да се извършва за всички действително положени и отчетени часове служебно време, които са над нормалната продължителност на служебното време и не са компенсирани с намалено служебно време. Съгласно чл. 194, ал. 1 ЗОВСРБ нормалната продължителност на служебното време е 8 часа		до влизане на настоящия законопроект в сила.

				дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. При месечното отчитане нормалната продължителност на служебното време следва да се определя в зависимост от броя на работните дни за съответния календарен месец, като за всеки работен ден се отчита нормална продължителност от 8 часа. По този начин за всеки календарен месец следва да се установяват: 1. Нормалната продължителност на служебното време за месеца – определена въз основа на броя на работните дни за съответния месец, умножен по 8 часа. 2. Общият брой на действително положеното и отчетено служебно време за същия месец. 3. Часовете служебно време, положени над нормалната продължителност. 4. Часовете, които са компенсирани с намалено служебно време съгласно задължителните компенсации по раздел II. 5. Оставащите часове, които не са компенсирани с намалено служебно време и подлежат на парично възмездяване. За всички часове, определени като некомпенсирано служебно време по т. 5, се дължи парично възнаграждение, изчислено въз основа на индивидуалната часова ставка на съответния военнослужещ и с приложимото законово увеличение според времето, през което е положен трудът. При определяне на дължимото възнаграждение следва да се прилагат съответните законови проценти за увеличение на часовата ставка, като: □ за извънреден труд, положен през работни дни – увеличение не по-малко от 50%	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

				върху основната часова ставка, т.е. общо не по-малко от 150% от основната часова ставка; - за извънреден труд, положен през почивни дни – увеличение не по-малко от 75% върху основната часова ставка, т.е. общо не по-малко от 175% от основната часова ставка; - за извънреден труд, положен през официални празници – увеличение не по-малко от 100% върху основната часова ставка, т.е. общо не по-малко от 200% от основната часова ставка. Посочените проценти представляват увеличение върху основната часова ставка, а не крайния размер на възнаграждението за съответния час. Например увеличение от 50% означава, че към 100% от основната часова ставка се добавят още 50%, поради което крайното възнаграждение за този час е 150% от основната часова ставка. По същия начин увеличение от 75% води до общо възнаграждение от 175%, а увеличение от 100% – до общо възнаграждение от 200% от основната часова ставка. Тези проценти не следва да се разбират като размер на самото възнаграждение или като процент от месечното възнаграждение на военнослужещия, а единствено като законово определено увеличение върху часовата ставка за конкретния час положен труд. По този начин се гарантира, че когато военнослужещият е положил служебно време над установената нормална продължителност от 8 часа дневно и 40 часа седмично и това време не е било компенсирано с намалено служебно време, той получава реално и справедливо възнаграждение за положения труд. Изрично да се изключи възможността за определяне на това възнаграждение като фиксирани 25% от стойността на работния час,		

				когато приложимият законов режим предвижда по-високо възмездяване. IV. Недопускане на погасяване на права Да се предвиди, че когато военнослужещият не е могъл да използва полагащата му се компенсация поради служебна необходимост, натрупаното некомпенсирано служебно време не се погасява по давност. В тези случаи некомпенсираните часове незасегнати в раздел III се изплащат като парично обезщетение по установените законови правила при настъпване законовия срок, в който използването им е разрешено. Непредоставянето на компенсация поради служебна необходимост, некомплект, особен характер на службата, изпълнение на задачи или решение на непосредствения командир не може да води до загуба на придобити права на военнослужещия. V. Прозрачно отчитане на служебното време Да се въведе задължение за командирите и началниците да водят точна и прозрачна отчетност на: □ датата и продължителността на всяко дежурство; □ общия брой реално положени и отчетени часове служебно време; □ нормалната продължителност на служебното време; □ броя на задължителните компенсации; □ ползваните компенсации; □ останалото некомпенсирано служебно време; □ размера на дължимото парично възнаграждение.		

				Военнослужещият да има право на достъп до данните за собственото си служебно време и натрупаните компенсации. При изтичането на всяко тримесечие на всеки военнослужещ да се предоставя писмена или електронна справка, съдържаща най-малко: 1. действително положеното и отчетено служебно време; 2. положените дежурства; 3. полагащите се компенсации; 4. използваните компенсации; 5. оставащите некомпенсирани часове; 6. размера на неизплатеното дължимото парично възнаграждение. VI. Предложение за конкретна законова редакция Предлага се чл. 196 от ЗОВСРБ да бъде допълнен с нова алинея: **„(6) Когато военнослужещият не е могъл да ползва предоставеното му намалено служебно време по ал. 1 поради служебна необходимост, некомпенсираните часове се изплащат по установените законови правила в Република България. Размерът на дължимото възнаграждение се определя въз основа на действително положеното и отчетено служебно време, което е над нормалната продължителност на служебното време и не е компенсирано с намалено служебно време. При определяне на дължимото възнаграждение се прилагат съответните законови увеличения за положения труд според времето, през което е положен. Посочените проценти представляват увеличение върху основната часова ставка, а не		

				крайния размер на възнаграждението за съответния час. Некомпенсираното служебно време не може да бъде възмездявано чрез фиксирано обезщетение от 25 на сто от стойността на работния час, когато приложимият законов режим предвижда по-високо възмездяване.“** VII. Очакван резултат Предложените изменения ще гарантират: 1. Запазване на междудневната почивка от 12 часа. 2. Запазване на междуседмичната почивка от 36 часа. 3. Задължително ползване на една компенсация за делнично дежурство и две компенсации за дежурство в почивен или официален празничен ден. 4. Справедливо заплащане на всички часове, които не са компенсирани с намалено служебно време, въз основа на действително положеното и отчетено служебно време и при прилагане на съответните законови размери на допълнителното възнаграждение. 5. Повишаване на реалната защита на правата на военнослужещите и подобряване на заплащането им за положения служебен труд. 6. Създаване на по-справедлив и равнопоставен режим спрямо съществуващите практики в други структури от системата за сигурност и обществения ред, включително Министерството на вътрешните работи, „Гранична полиция“ и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“. 7. Намаляване на разликите в заплащането и компенсирането на служебното време между военнослужещите и служителите в други силови министерства и структури, което		

				ще допринесе за повишаване на чувството за справедливост и признание на положения труд. 8. Ограничаване на изтичането на подготвени, квалифицирани и опитни кадри от системата на Министерството на отбраната към други силови министерства и структури. 9. Недопускане на загуба на права поради служебна необходимост. 10. Прозрачно и точно отчитане на реално положения служебен труд. Предлагат се и се подкрепят измененията, насочени към усъвършенстване на реда за разпределяне, отчитане и компенсиране на служебното време, тъй като те са необходими за по-добра организация на службата, за яснота при отчитането на положения труд и за защита на военнослужещите. В същото време е необходимо тези промени да бъдат допълнени с изрични гаранции за задължително предоставяне на компенсациите, независимо от включването на дежурствата във функционалните задължения, както и със справедливо парично възмездяване на всички часове, които обективно не могат да бъдат компенсирани с намалено служебно време. Предложението цели да гарантира, че военнослужещите ще получават реална почивка след дежурство, че задължителните компенсации ще се прилагат еднакво към всички военнослужещи и че положеният служебен труд, който не може да бъде компенсиран с намалено служебно време, ще бъде справедливо възмезден по законовия ред. По този начин ще се постигне по-висока степен на справедливост, предвидимост и прозрачност, ще се повиши мотивацията на военнослужещите и ще се създадат по-добри		

				условия за задържане на подготвените кадри в системата на Министерството на отбраната.		
23	14.09.2026 18:32 Портал за обществени консултации	Владислав Василев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Здравейте! Ще изкажа становище по "**Новите**" - "**Стари**" текстове късаещи компенсирането на военнослужещите с намалено служебно време след положено 24 часово дежурство. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, публикуван за обществено обсъждане, по отношение компенсирането на военнослужещите с намалено служебно време след положено 24 часово дежурство прави впечатление, че няма нищо ново, а именно: В **§41. В чл.194, ал.5** е изменена като записано, че "Служебното време над нормалната му продължителност до общата продължителност, по ал.2 (което се равнява на 4 часа), се компенсира с намалено служебно време непосредствено след междудневната или междуседмичната почивка. - **това е ПРЕКРАСНО**!!! В **§42. В чл.196, ал.1** е записано, че военнослужещ положил 24 часово дежурство, което не е основното му задължение, му се осигурява 12 часова междудневна и/или 36 часа мездуседмична почивка и се компенсира с намалено служебно време съобразно **чл.194, ал. 5** непосредствено след положеното дежурство (**съгласно чл. 194, ал. 5 това време се равнява на 4 часа**)!!! - **Обсолютна липса на промяна и задълбочаване на проблема с компенсирането на военнослужещите!** Така записан текста в В §42. В чл.196, ал.1 не дава еднозначна ясното от размера на намаленото служебното време с което трябва да бъде компенсира военнослужещият и дава	Приема се частично	Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки независимо от междудневната и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				възможност за все възможни тълкувания и еквилибристики по отношения на точния размер на компенсацията с намалено служебно време. **Изхождайки от чл. 194, ал. 1 от ЗОВСРБ - нормалната продължителност на служебното време на военнослужещият е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица**, ПРЕДЛАГАМ: В §42. В чл.196, ал.1 да се измени както следва: В §42. В чл.196 „(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и се компенсира с намалено служебно време съобразно чл. 194, ал. 5 непосредствено след положеното дежурство, както следва: 1. с 2 (два) работни дни, когато дежурството обхваща повече от 12 часа в делничен ден; 2. с 3 (три) работни дни, когато дежурството обхваща повече от 12 часа в почивен или празничен ден. Така разписано ще даде точна и ясна формолировка как и с колко би следвало да бъде компенсиран военнослужещият и няма да влиза в разрез с разпоредбите на **чл. 194, ал. 1** от ЗОВСРБ - нормалната продължителност на служебното време на военнослужещият е **8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица**		

24	15.09.2026 11:57 Портал за обществени консултации	Argir Karageorgiev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА § 42** Предлагам текста на законопроекта в §42 да бъдат прецизиран, за да се гарантира точното спазване на 40-часовата работна седмица, да се съобразят правилно междудневните и междуседмичните почивки и да се запази ясната структура на закона и фиксирана компенсация след 24-часово дежурство: **#### 1. Относно § 41 (Чл. 194, ал. 5):** Подкрепям предложената от вносителя нова редакция на чл. 194, ал. 5. във вида: „(5) Служебното време над нормалната му продължителност до общата продължителност по ал. 2 се компенсира с намалено служебно време непосредствено след ползването на междудневна почивка от 12 часа или междуседмична почивка не по-малка от 36 часа.“ **#### 2. Относно § 42 (Чл. 196, ал. 1):** Предложената в Проекта нова редакция на чл. 196, ал. 1 да се измени и да придобие следния вид: „(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се **първо** междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и **след това** се компенсира с намалено служебно време непосредствено след положеното дежурство, като при дежурство с продължителност 24 часа ограничението по чл. 194, ал. 5 не се прилага, а компенсацията е: 1. в размер на 8 часа – когато дежурството е положено изцяло в делнични дни;	Приема се по принцип	Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				2. в размер на 16 часа – когато дежурството обхваща частично или изцяло почивни или празнични дни (включително смесени дежурства: петък-събота, неделя-понеделник и събота-неделя).“ **КРАТКИ МОТИВИ:** 1. Детайлният разчет на времето показва, че при делничен наряд, след ползване на 12-часовата почивка, реалният остатък е точно 8 часа. При наряди, които засягат уикенда (изцяло или частично), поради отчитането на задължителната 36-часова междуседмична почивка, реалният неизравнен остатък винаги е точно 16 часа. Този модел гарантира спазването на 40-часовата седмица без ощетяване на службата или личния състав. 2. Преодоляване на правен абсурд: Проектотекстът на вносителя в чл. 194, ал. 5 ограничава компенсацията само от нормалната до общата продължителност, което е разликата между 8 и 12 часа (точно 4 часа). Настоящото предложение изрично изключва това ограничение за 24-часовите дежурства в двете точки, за да предпази военнослужещите от скрито орязване на почивките. 3. Ясна последователност (първо почивка, след това компенсация): Използването на термините „първо“ и „след това“ гарантира, че физиологичното възстановяване и дължимата компенсация в свободни часове се ползват последователно и не могат да се застъпват. **КРАТКА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО (относно предложението за фиксирани компенсации в чл. 196, ал. 1)** **1. Дефиниране на проблема** Проектът на вносителя премахва фиксираните часове за компенсация и въвежда абстрактно счетоводно изчисляване. Това крие		

				риск от административен произвол при графиците, застъпване на почивките и хронична преумора на личния състав, което застрашава безопасността при работа с оръжие и техника. **2. Цели на алтернативното предложение** **Правна сигурност:** Въвеждане на фиксиран размер за компенсиране. **Здраве и боеспособност:** Осигуряване на реален, непрекъснат блок от време за физическо възстановяване. **Задържане на кадрите:** Повишаване на мотивацията в условия на съществуващ голям некомплект. **3. Анализ на въздействието** **Социално въздействие и здраве:** Възстановяват се рефлексите и боеспособността на военнослужещите. Намалява се рискът от инциденти по време на служба и се подобрява балансът между работа и семеен живот. **Административно въздействие):** Слага се край на сложните сметки с часове и споровете между личния състав и командирите/началниците. Графиците стават ясни и прозрачни. **Финансово въздействие:** Предложението **не изисква допълнителни пари от държавния бюджет**. То урежда компенсация с време (почивка), а не с допълнителни финансови плащания. **4. Заключение** Въвеждането на точен размер на компенсациите е най-ефективното решение. То защитава здравето на военнослужещите и премахва създадения от 01.01.2026 г. административен хаос, без да струва нищо на бюджета на Министерството на отбраната.		

25	15.09.2026 12:14 Портал за обществени консултации	Simona Karavelova	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Не приемам предложените промени в ЗОВС на РБ за математически верни, юридически обосновани и в достатъчна степен справедливи за военнослужещите. Предлагам за решаване на проблема следната редакция: В Чл. 194, ал. 5 текстът: „до общата продължителност по ал. 2“ да се замени с текста: „в рамките на месечната продължителност на служебното време“ . В чл. 196, ал. 1 текстът: „съобразно чл. 194, ал. 5“ да се замени с текста: „в рамките на месечната продължителност на служебното време“. Мотивите ми за това са следните: В т.4.8. от доклад на министъра на отбраната е записано: „ Предвиждат се промени в законовите разпоредби на чл. 194, ал.5, като отново се въвежда компенсиране с намалено служебно време при изпълнение на служебни задължения от военнослужещите над нормалната продължителност до общата, респективно в чл. 196 се определят достатъчно ясни и съобразени с фактическото изпълнение на дежурството условия за ползване на компенсациите и почивките, които да не се натрупват и да се погасяват по давност, като предложените текстовете се съобразяват изцяло с разпоредбите на Директива 2003/88/ЕО, доколкото тези дейности във въоръжените сили се извършват при нормални условия. По отношение увеличаване на нормалната продължителност до общата продължителност на служебното време на военнослужещите и по отношение служебното време за носене на дежурство се предвижда да се прилагат референтните периоди по чл. 16, б. „б“ от Директива 2003/88/ЕО“	Приема се по принцип	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				I.Исторически хроники: В миналото /до 01.01.2026 г./ организацията на служебното време в министерството на отбраната се осъществяваше съгласно НАРЕДБА № Н-18 от 19.12.2012 г. за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, неговото отчитане извън нормалната му продължителност и определяне на допълнителното възнаграждение за изпълнение на възложени задължения над общата продължителност на служебното време и за изпълнение на службата през почивни дни и в дните на официални празници. По мое мнение наредбата се прилагаше и вършеше чудесна работа. В нея нямаше противоречия и липсваха празноти. **II. Новото време след 01.01.2026 г.** Въвеждането на по-детайлни текстове от 01.01.2026 г. в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България доведоха до организиране на служебното време чрез самия закон. С две заповеди на министъра на отбраната /ОХ-1197/29.12.2025 г. и последвалата я ОХ-523/02.06.2026 г., която отмени първата/ временно бяха заповядани действия, до издаване на наредба по чл. 196а от ЗОВС на РБ. След влизането на промените в закона от 01.01.2026 г. бяха намалени компенсациите от дежурства /намалени с един ден – 8 часа/, бяха отменени компенсациите при служба след 8-ия час и в почивните дни и дните на официални празници. В случаите на застъпване в дежурство сутрин /до 9.30 часа/, компенсацията от положеното дежурство се ползваше на следващия ден след сдаване – осем хронологични часа, като сбор от лично и служебно време. В случаите на застъпване в дежурство до 16.30 часа, съответно		

				сдаването беше до 16.30 часа на следващия ден, компенсацията от положеното дежурство се ползваше на следващия ден след сдаване – осем часа. В часовете за компенсиране не се включваше времето за инструктаж, развод, транспортиране до охранявани обекти, приемане на документи. **III. Възникване на проблемите** 1.С промените в ЗОВС на РБ се въведе 36 часова минимална междуседмична почивка, служба в почивен ден или ден на официален празник без да се компенсира времето. Беше запазен размерът на финансовото възнаграждение за допълнителната служба. – помагане на населението в събота или неделя не води до компенсация, защото законът определя 36 часова междуседмична почивка; Пример: Формирование участва в потушаване на пожар в събота от 08.00 часа до 16.00 часа – трудът се заплаща, но не се компенсира. По този начин се спазва закона за минимална междуседмична почивка от 36 часа, но участвалите военнослужещи са лишени от време за почивка. 2. В случаите на изпълнение на задачи за тържествено отбелязване на официални празници с участие на военнослужещи, изпълнение на службата се заплаща, но времето не се компенсира. **IV. Противоречие между ЗОВС и Устав за войсковата служба на Въоръжените сили на Република България.** В Устав за войсковата служба на Въоръжените сили на Република България е записано: *Чл. 265. (1) Назначаването за носене на дежурства се извършва по предварително*		

				утвърден от командира (началника) на военното формирование месечен график. *(2) Графикът се изготвя и утвърждава до 25-о число на месеца, предхождащ месеца, за който се изготвя. Определените за застъпване в дежурство се запознават срещу подпис за датите, на които са определени да го носят.* ***(3) Графикът за носене на дежурствата се изготвя при отчитане на месечната продължителност на служебното (работното) време в часове, което се определя на базата на работните дни за календарния месец и нормалната продължителност на служебното (работното) време, както и изискванията за осигуряване на междудневна и седмична почивка.*** *(4) Промяна в графика за носене на дежурство се извършва със заповед на командира (началника) на военното формирование.* *(5) Застъпващите в дежурство се освобождават от изпълнение на служебните си задължения през нощта, предхождаща дежурството и не по-късно от 2 часа преди началото на развода на наряда.* *(6) В деня на сдаване на дежурството военнослужещите се освобождават от изпълнение на служебни задължения до края на служебното (работното) време.* *Чл. 266. (1) Времето за дежурство на военнослужещите от наряда е служебно време* **V. Математическа неточност** Съгласно чл. 194. Ал.1 от ЗОВС на РБ: нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. и съгласно		

				чл.210 от ЗОВС на РБ в сила от 01.01.2026 г.: Военнослужещите имат право на минимална непрекъсната междудневна почивка от 12 часа и минимална непрекъсната междуседмична почивка с продължителност 36 часа. Когато почивката не може да се ползва поради служебни причини, на военнослужещите се предоставя съответна почивка във време, определено от командира или началника, доколкото друго не е предвидено в този закон. Разликата от 12 часа междуседмична почивка и липсата на определение за „месечната норма на служба“ /месечна продължителност/ дават възможност за полагане на скрит извънреден труд/служба, който дори за работниците по Кодекса на труда е забранен. **VI. Въпроси за уточняване.** От изложението възникват няколко въпроса: - 1. Какво налага такава организация на службата, която изисква военнослужещите да служат 12 часа седмично повече за сметка на междуседмичната почивка? - 2. Защо е необходимо да се формулира по този неясен и забъркан изказ и да се търси връзка между общата организация на служебното време и организацията на компенсацията от дежурство? - 3. Какви недостатъци имаше в наредба Н-18, които елиминирахте от 01.01.2026 г. и които доведоха до по-добра организация на служебното време на военнослужещите – т.е. какъв е ефектът от направените промени? - 4. В другите армии от Европейския съюз прилага ли се Стандартната европейска директива за работното време (2003/88/ЕО)?		
26	15.09.2026 15:30 Портал за обществени консултации	Димитър Димитров	☒ Лицето действа от свое име	Крайно време е нещата да бъдат коригирани,за да не бъдат българските военнослужещи ощетени,като полагат над 200	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	часа труд на месец, без да се компенсира или заплаща !!! Пак обръщам внимание да се погледнат съответните заплащания в МВР и МО , не е нормално в МВР да заплащат 1 час извънредни да се заплаща 11€ , а в МО жълти стотинки!!! Нека не се чудим ,защо българските военнослужещи се насочват към други сектори и некомплекта не намалява , а на места и се увеличава 🙈		норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
27	15.09.2026 15:33 Портал за обществени консултации	Димитър Димитров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Г-н министър, дайте ясно точно и кратко разяснение на това , какво ще се случи с надхвърлените часове през 2026 година. Това пряко засяга изключително много военнослужещи, защото това ще са около 50 дни некомпенсирани и не заплатени!!!	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
28	15.09.2026 16:06 Портал за обществени консултации	Argir Karageorgiev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Предлагам в Преходните и заключителните разпоредби да се създаде нов § 55 със следното съдържание:** „§ 55. (1) За военнослужещите, назначени в 24-часови дежурства в периода от 01 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г., структурите по „Личен състав“ да изготвят справка за положените часове труд над месечната продължителност на служебното време. (2) Месечната продължителност на служебното време по ал. 1 се определя в часове въз основа на броя на работните дни за съответния календарен месец при 8-часов работен ден. (3) Часовете над установената по реда на ал. 2 месечна продължителност, положени през 2026 г., се компенсират с **намалено служебно време** през първото четиримесечие на 2027 г.“ **Преномериране на следващите параграфи:** • Досегашното предложение за § 55 да стане § 56.	Приема се частично	Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложение № 14, доколкото същото засяга идентични въпроси.

				• Досегашното предложение за § 56 да стане § 57. **Кратки мотиви към предложението** *С прецизирането на текста се въвежда ясна законова дефиниция за месечната продължителност на служебното време. Това ще предотврати различното тълкуване от страна на отделните военни формирования. Гарантира се пълното и справедливо компенсиране на военнослужещите, носещи денонощни дежурства през 2026г.*		
29	16.09.2026 09:25 Портал за обществени консултации	Кристиян Ламбов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям	Приема се	
30	16.09.2026 12:28 Портал за обществени консултации	Galq Jelqzkova	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА § 42** Предлагам текста на законопроекта в §42 да бъдат прецизиран, за да се гарантира точното спазване на 40-часовата работна седмица и да се запази ясната структура на закона и фиксирана компенсация след 24-часово дежурство: **1. Предложената в Проекта нова редакция на чл. 196, ал. 1 да се измени и да придобие следния вид:** „(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се първо междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно

				и след това се компенсира с намалено служебно време непосредствено след положеното дежурство, като при дежурство с продължителност 24 часа ограничението по чл. 194, ал. 5 не се прилага, а компенсацията е: 1. в размер на 8 часа – когато дежурството е положено изцяло в делнични дни; 2. в размер на 16 часа – когато дежурството обхваща частично или изцяло почивни или празнични дни (включително смесени дежурства: петък-събота, неделя-понеделник и събота-неделя).“ **МОТИВИ:** 1. Разчета на времето показва, че при делничен наряд, след ползване на 12-часовата почивка, реалният остатък е 8 часа. При наряди, засягащи изцяло или частично уикенда, след отчитането на задължителната 36-часова междуседмична почивка, реалният неизравнен остатък винаги е точно 16 часа. Този модел гарантира спазването на 40-часовата седмица без ощетяване нито на службата нито на личния състав. 2. Проектотекстът на вносителя в чл. 194, ал. 5 ограничава компенсацията само от нормалната до общата продължителност, което е разликата между 8 и 12 часа (точно 4 часа). Настоящото предложение изрично изключва това ограничение за 24-часовите дежурства в двете точки, за да предпази военнослужещите от скрито орязване на почивките. 3. Ясна последователност - Използването на термините „първо“ и „след това“ гарантира, че физиологичното възстановяване и дължимата компенсация в свободни часове се ползват последователно без застъпване.		ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

31	16.09.2026 12:38 Портал за обществени консултации	Minka Ivanova	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Не съм съгласна с така предложения текст на акта в §33 и §42, като напълно подкрепям направените предложения за изменение и допълнение на същите, както и създаването на нов § 55, направени от лицето:** Argir Karageorgiev 15.09.2026 16:06 Argir Karageorgiev 15.09.2026 11:57 Argir Karageorgiev 11.09.2026 10:31	Приема се по принцип	Мотивите за това са посочени към предложения № 2, 4, 5, 14, 24 и 28 доколкото засягат идентични въпроси.
32	16.09.2026 12:49 Портал за обществени консултации	Pavel Pavlov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1.** Не съм съгласен с така предложения текст на акта в §33 и §42, като напълно подкрепям направените предложения за изменение и допълнение на същите, както и създаването на нов § 55, направени от лицето: Argir Karageorgiev 15.09.2026 16:06 Argir Karageorgiev 15.09.2026 11:57 Argir Karageorgiev 11.09.2026 10:31 **2.** Предлагам с нов параграф да се създаде дефиниция за "Месечна продължителност на служебното време " - Същата се определя в часове въз основа на броя работни дни за съответния календарен месец при 8-часов работен ден.	Приема се по принцип	Мотивите за това са посочени към предложения № 2, 4, 5, 14, 24 и 28 доколкото засягат идентични въпроси.
33	16.09.2026 13:07 Портал за обществени консултации	Galq Jelqzkova	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям предложението на потребителя **Argir Karageorgiev** в Преходните и заключителните разпоредби да се създаде нов § 55, **като предлагам само да се добави срок в ал.1**: „§ 55. (1) За военнослужещите, назначени в 24-часови дежурства в периода от 01 януари 2026 г. до 31 декември 2026 г., структурите по „Личен състав“ **в срок до 31 януари 2027 г.** да изготвят справка за положените часове труд над месечната продължителност на служебното време. (2) Месечната продължителност на служебното време по ал. 1 се определя в часове	Приема се частично	Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложения № 14, доколкото засяга идентични въпроси.

				въз основа на броя на работните дни за съответния календарен месец при 8-часов работен ден. (3) Часовете над установената по реда на ал. 2 месечна продължителност, положени през 2026 г., се компенсират с **намалено служебно време** през първото четеримесечие на 2027 г.“ и преномериране на следващите параграфи: • Досегашното предложение за § 55 да стане § 56. • Досегашното предложение за § 56 да стане § 57.		
34	16.09.2026 14:35 Портал за обществени консултации	Иван Христов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям по принцип предложените промени в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, насочени към по-ясно регламентиране на служебното време, почивките и компенсирането на положения труд. Като военнослужещ с практически опит в организацията на служебното време и дежурствата считам, че е необходимо да бъдат допълнително прецизирани няколко въпроса: **1. Погасяване на правото на компенсация по давност** Предлагам да се предвиди изключение в случаите, когато военнослужещият не е могъл да ползва полагащата му се компенсация поради обективни служебни причини, независещи от него. При недостиг на личен състав и необходимост от непрекъснато изпълнение на определени задачи е възможно компенсацията обективно да не може да бъде предоставена в определения срок. В такъв случай би било несправедливо правото да се погаси по причина, за която военнослужещият не носи отговорност. Предлагам при наличие на такива обективни служебни причини некомпенсираното време да се запазва като право на военнослужещия или да	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите,

				се предвиди друг законосъобразен ред за неговото компенсиране или обезщетяване. **2. Ползване на компенсацията на части** Предлагам изрично да се регламентира възможността компенсацията да се ползва еднократно или на части, включително за отделни часове, когато конкретната организация на службата не позволява нейното ползване наведнъж. Това би осигурило необходимата гъвкавост при планирането на служебното време и дежурствата, без да се ограничава правото на военнослужещия на реална компенсация. **3. Съотношение между 12-часовата междудневна и 36-часовата междуседмична почивка** Необходимо е да се даде по-ясна регламентация на случаите, когато дежурство започва или приключва в края на работната седмица и периодите на междудневна и междуседмична почивка се застъпват. Следва изрично да се определи как се предоставят и отчитат тези две почивки – дали се ползват последователно, дали единият период включва другия или при определени хипотези следва да бъдат комбинирани, без един и същ период да се отчита едновременно като две отделни права. Считам, че подобно прецизиране ще осигури по-еднакво прилагане на закона и ще даде по-голяма яснота както на военнослужещите, така и на длъжностните лица, отговорни за планирането и отчитането на служебното време.		даваща основание да се изплаща обезщетение при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
35	16.09.2026 15:58 Портал за обществени консултации	Кардам Георгиев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго	С оглед на започнатото обсъждане за компенсациите от дежурства, за които съм напълно съгласен, мисля, че е редно да се обсъди и промяна на годините, в които лице, изпълняващо кадрова военна служба да се върне	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно

			лице/група лица: ….	обратно на служба. Моето мнение е, че с оглед на толкова големият недокомплект на Въоръжените сили, срокът, даден от три години е прекалено кратък. Мисля, че и старият, 10 годишният период, също е прекалено дълъг, най-малкото,защото един човек е в различна, както интелектуална, така и физическа форма, след 10 години. За мен, един период от 5 години, в който един човек, все още не е загубил физическа форма и порядките от Армията. Редно е да се вземе пример и от другите Натовски държави, например във Франция, няма времева рамка, в която да се завърнеш във Въоръжените сили, в Германия периодът е до 5 години, при американците, също няма ограничение на годините, а в Гръцката армия е до 45 години. За мен, по-релевантната промяна би била, не три години, а до 5 години, от датата на напускане, като се зпазят и другите изисквания. Мисля, че този въпрос с годините, някак си се забравя и се подминава, като незначителен, но пряко рефлектира на състоянието и личният състав на формированията.		установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
36	16.09.2026 16:28 Портал за обществени консултации	Стоян Петров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Трябва да бъде по старо му , не може да се служи над 200 часа , да нямаш компенсация , да не ти се заплащат и да очакват хората да си вършат задълженията … Трябва и да се помисли и за тези часове как ще бъдат изплатени/компенсирани !!?!?! Не стига , че навсякъде само изискват , изискват и изискват , офицерите те правят на 2 стотинки по нарядите , постоянни проверки и бойни готовности и накрая за какво ?!?! Дреме им на тях , стоят си в стаичката на топло/хладно , вдигнат те бойна готовност и вместо 8 часа да стоиш навън , ти стоиш 12 минимум и накрая на другия ден си цял ден на работа …не стига , че нямаш условията , всичко е по бай Тошово време , мизерията е	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				пълна , плаща се 7 евро наряд , ти си дал поне 20 за храна най -малко …Нито условията ти условията , нито компенсирането ти компенсиране , нито заплащането ти заплащане …		
37	16.09.2026 18:43 Портал за обществени консултации	Гергана Колева	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Крайно време е да се спре с тази лудост,това е абсолютно брзумие!Премахването на част от компенсациите на военнослужещите за мен е апсурдно!Тези наредби и заповеди се пишат от хора,които не дават 24 часови дежурства и нямат представа какво означава това. Първото и основно е че описаните часове въобще не отговарят на реалната продължителност на едно "24" часово дежурство.Реалната им продължителност е 27-29 часа,а това че някой е решил да не включва в часовия диапазон времето на пристигане,протичане на развод и снаръжаване,а евентуално дори и регламентираните почивки,не прави времето на дежурство по-молко за нас. Когато един човек влезе в омагьосания кръг на работа,наряд,на работа, наряд, особено когато се налага нарядите да бъдат няколко последователни,това не позволява носене на службата "бодро и уставно" както се очаква от нас да бъде.Психическото и физическо натоварване излиза извън пределите на допустимото,и се нарушава здравословното състояние на военнослужещия.Неговата концентрация,енергия и възможности със сигурност е невъзможно да бъдат в пълния си капацитет.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
38	17.09.2026 09:23 Портал за обществени консултации	Ивайло Стоименов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго	Така и така сте тръгнали да оправяте нередностите на предното предложение и е очевидно, че ще се оправи грешката, но вземете оправете и годините за връщане! Стига с тази работа на парче, трябва да се действа с малко по-голям размах. Няма логика на целият този	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането

			лице/група лица: ….	недоимък в армията и на цялото говорене, че трябват хора и липсват кадри, да се затръшне тази врата и годините да се намаляват. Напомням, че тази промяна също беше ударена от ветото на тогавашният президент и трябва да бъде променена! Няма да напомням, че за изграждането на един кадър са нужни години усилия, обучение и развитие, не може с лека ръка да се захвърлят компетенциите на хората, които са изградени и гледани от тази Армия и министерство, това са пари на вятъра. Считам за редно, срокът за връщане във Въоръжените сили да бъде върнат, както беше преди, до 10 години или ако не, то поне да 5 годишен. С уважение!		му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
39	17.09.2026 12:43 Портал за обществени консултации	Цветелин Нинов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Крайно време е да се спре с тази лудост,това е абсолютно брзумие!Премахването на част от компенсациите на военнослужещите за мен е апсурдно!Тези наредби и заповеди се пишат от хора,които не дават 24 часови дежурства и нямат представа какво означава това. Първото и основно е че описаните часове въобще не отговарят на реалната продължителност на едно "24" часово дежурство.Реалната им продължителност е 27-29 часа,а това че някой е решил да не включва в часовия диапазон времето на пристигане,протичане на развод и снаръжаване,а евентуално дори и регламентираните почивки,не прави времето на дежурство по-молко за нас. Когато един човек влезе в омагьосания кръг на работа,наряд,на работа, наряд, особено когато се налага нарядите да бъдат няколко последователни,това не позволява носене на службата "бодро и уставно" както се очаква от нас да бъде.Психическото и физическо натоварване излиза извън пределите на допустимото,и се нарушава здравословното	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				състояние на военнослужещия.Неговата концентрация,енергия и възможности със сигурност е невъзможно да бъдат в пълния си капацитет.		
40	17.09.2026 12:46 Портал за обществени консултации	Милен Жечев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Трябва да бъде по старо му , не може да се служи над 200 часа , да нямаш компенсация , да не ти се заплащат и да очакват хората да си вършат задълженията … Трябва и да се помисли и за тези часове как ще бъдат изплатени/компенсирани !!?!?! Не стига , че навсякъде само изискват , изискват.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
41	17.09.2026 18:47 Портал за обществени консултации	Мартин Митев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин Министър, Уважаеми съставители на законопроекта, Изразявам подкрепа за необходимостта от осъвременяване на ЗОВСРБ, но настоявам за прецизиране на чл. 194 и чл. 196. В настоящия си вид текстовете позволяват разпокъсване на почивките и изкуствено сливане на междуседмичната почивка с компенсациите за извънреден труд. За постигане на справедлив баланс между седмичната норма от 40 часа труд и 48 часа междуседмична почивка, настоявам за залагане на следните изрични правила: Равнопоставеност на междуседмичната почивка (48 часа): За пълноценно възстановяване междуседмичната почивка следва да се гарантира в размер на 2 цели календарни дни (48 часа), както се полага на хората които не дават наряди и работят от понеделник до петък. При даване на 24-часов наряд в почивен ден (напр. неделя), почивката преди застъпването (събота – 24 ч.) и непрекъснатата почивка след отстъпването (понеделник – 24 ч.) следва да формират общия размер от 48 часа междуседмична почивка.	Приема се частично	Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложение № 22, поради сходния му характер. В допълнение към горното следва да се посочи, че в чл. 210 от закона е посочен минималният срок за определяне на междуседмичната почивка, който според организацията на служебното време може да бъде определен и в по-голям размер. Предвижда се и редакция на разпоредбите на чл. 194 и чл. 196 от закона, според която при невъзможност за реално ползване на компенсациите в 4-месечния срок, поради обективни причини, да се изплаща обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба.

				Забрана за застъпване на междуседмичната почивка с компенсацията: Часовете от междуседмичната почивка (48 ч.) и междудневната почивка (12 ч.) служат за физиологично възстановяване и НЕ МАТЕРИАЛИЗИРАТ компенсация за положен извънреден труд. Периодът на междуседмичната почивка не може да се отчита като предоставено „намалено служебно време“. Освобождаване от служба строго в светлата част (редовното служебно време): Компенсацията за положения 24-часов труд в почивен ден (16 часа) следва да се предоставя строго през следващите работни дни в светлата част на денонощието (от 08:00 до 17:00 ч.) – т.е. 2 цели работни дни пълно освобождаване от служебни задължения (напр. вторник и сряда). Нощните часове, които са стандартно време за междудневна почивка, не могат да се отчитат за предоставена дневна компенсация. Задължително финансово изплащане при неизползване: Ако поради служебна необходимост компенсационните дни не могат да бъдат предоставени в светлата им част в срок до 3 месеца, часовете задължително се изплащат като извънреден труд с увеличение от 50% (за делнични), 75% (за почивни) и 100% (за празнични дни), без право на опрощаване или служебно погасяване по давност. С приемането на тези изменения ще се гарантира, че военнослужещите, даващи наряди, изпълняват точно законовата си норма от 40 часа труд седмично, без нощният сън и задължителните почивки да се представят за „компенсация“.	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

42	17.09.2026 19:46 Портал за обществени консултации	Мартин Бараков	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Считам, че в законопроекта следва да бъде предвиден механизъм за отчитане и компенсиране на натрупаното от 01.01.2026г до влизането в сила на закона служебно време над нормалната продължителност. При действащия от 01.01.26г. режим военнослужещите, които изпълняват 24-часови дежурства извън основните им задължения са натрупали значителен брой часове над нормалната продължителност на служебното време, които не са били компенсирани. Предлагам да се предвиди, че при влизане в сила на изменението се извършва служебна проверка и преизчисляване на реално отработеното служебно време за периода 01.01.2026г-31.12.2026г назад, като се включат и часовете, които не са били отчетени в пълен обем. Считам, че военнослужещите не следва да бъдат лишени от правото си на компенсация за вече положен труд само поради това, че законът се изменя занапред. Необходимо е да се предвиди конкретен срок, в който командванията да извършат проверката и да предоставят на военнослужещите писмена информация за размера на натрупаното и без компенсация служебно време.	Приема се частично	Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложение № 14, поради сходния му характер.
43	17.09.2026 22:23 Портал за обществени консултации	Христо Христов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Крайно време е абсурдът с отчитането на служебното време да бъде решен и ЯСНО регламентиран. Всеки час извън нормалната продължителност в дадения месец да бъде компресиран с намалено служебно време ,а при невъзможност да бъде заплатен. Защото излиза , че държавата не спазва собствените си закони и демотивира демотивира своите служители!	Приема се	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
44	18.09.2026 02:20 Портал за обществени консултации	Страхил Войников	☒ Лицето действа от свое име	Прехвърлянето на компенсирането за 24-часови дежурства в проекта от ал. 1 на чл. 196 към чл. 194 ал. 5 "... *и се компенсира с намалено*	Приема се частично	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	*служебно време* ***<u>съобразно чл. 194, ал. 5</u>*** *непосредствено след положеното дежурство.*" поставя решаването на проблема с ангарията под огромно съмнение! Ал. 1 в чл. 194 "*Нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е* ***8 часа дневно*** *и 40 часа седмично* ***при 5-дневна работна седмица****.*" ясно очертава параметрите на дневната нормална продължителност (законоустановената, спрямо която се компенсират часовете) **при 5-дневна работна седмица**! Колко дневна е работната седмица (примерно) ако имам два делнични наряда през нея и каква би следвало да е нормалната продължителност тогава,... или ако от понеделник до петък съм по 8 часа във формирането, а в събота застъпя в 24-часов наряд?! В предложените промени аз лично не виждам отговор! Допускам, че е възможно да греша, но дори тогава всяко дежурство събота с/у неделя или неделя с/у понеделник ще продължи да трупа по 8 часа ангария (да не се бърка с извънредния труд, който дори и неовъзмезден би следвало да бъде отчетен и като такъв ви носи права)! Друг неотчетен проблем в така записания текст на чл.194 ал. 5 "*Служебното време над нормалната му продължителност до общата продължителност по ал. 2 се компенсира с намалено служебно време* ***<u>непосредствено след ползването на междудневна почивка</u>*** *от 12 часа или междуседмична почивка не по-малка от 36 часа.*" е следният: всяко обединяване на часовете (примерно за 24-часово дежурство имаме две по 4 часа, но може да сте оставали и четири дена с по 2 часа допълнително след работно време) с първата компенсация, в рамките на един работен ден трябва да е "*По*		правна норма, следва да се има предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба. Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложения № 4 и 13, поради сходния им характер.

				изключение поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини..." тоест или изключението ще се превърне в рутина, или след наряд ще идваме два дни по обед да си доработим часовете след компенсацията, която трябва да ползваме в началото на работния ден "**непосредствено след ползването на междудневна почивка...**"! Съмнявам се подобно развитие да е ефективно и желано от някой и допускам, че иде реч за недоглеждане от страна на работната група. Като цяло Раздел IV. "Задължение за служебно време и задължение за разположение" се нуждае от преосмисляне и нови ясни формулировки (то нов закон си трябва, ако трябва да сме честни), а в допълнителните разпоредби е препоръчителна появата на **работещи определения** (не тия които бяха предложени в проектонаредбата) за незнайно защо **фиксираната** на 12-часа междудневна и междуседмична почивка по смисъла на закона !		
45	18.09.2026 08:56 Портал за обществени консултации	Страхил Войников	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	продължение на предния ми коментар Друг пример с 12-часово дежурство: ако застъпите в 08.00 през неработен ден, по закон трябва да се компенсират 4 часа, но за смяната поемаща дежурството в 20.00 на същия ден-компенсация по закон няма! Дали ще се компенсира, частично ли, или напълно дадено дежурство, ще зависи и от позицията му, и от волята на министъра чрез наредбата която трябва да издаде! В момента законът не се изпълнява с оправдание- чл. 194! Примерите които давам (след евентуалните промени) потвърждават това,... който има глава на раменете- да мисли! Вредите продължават да се трупат!	Приема се частично	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок,

						като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба. Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложения № 4 и 13, поради сходния им характер.
46	18.09.2026 12:42 Портал за обществени консултации	Недислав Неделчев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Върнете компенсациите по старите правила, разгледайте въпроса с допълнителните възнаграждение по нарядната служба, както и порционните пари за наряд, възнаграждението за извънредно положен труд е най ниско от всички други структури. Това са неща които никой не иска даром, а просто справедливо и нормално отношение и заплащане на всеки един военнослужещ	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
47	18.09.2026 12:43 Портал за обществени консултации	Minka Ivanova	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам думите *„…в населено място в същата административна област.“* в § 33, т. 2 **да отпаднат и да не бъдат приемани** или цялата т. 2 от § 33 **да не бъде приемана** за изменение на чл.156, ал.4 от ЗОВСРБ. **Мотиви:** 1. **Нарушение на Конституцията:** Този текст директно нарушава **чл. 48, ал. 3 от Конституцията на РБ**, който гарантира, че всеки гражданин свободно избира своето **място на работа.** Преназначаването на военнослужещ извън населеното място на формированието "**в интерес на службата**", респективно без	Не се приема	Мотивите за неприемането са посочени към предложение № 2 и 28, поради сходния характер на предложенията.

				съгласието му, в рамките на областта е противоконституционно. 2. **Непредвидени бюджетни разходи:** Ограничението ще наложи пренасочване на кадри в рамките на областта, което ще генерира допълнителни разходи за бюджета, а именно изплащане на сериозни суми за **„пари за преместване“ (пътни и превозни разходи за военнослужещия и семейството му) и „преводна заплата“**, което е икономически нецелесъобразно. 3. **Удар върху семействата:** Мярката ще засегне тежко личния живот и семействата на военнослужещите. Тя ще ги принуди или да живеят разделени от близките си, или да напуснат системата. 4. **Риск от масови напускания:** Като директен резултат от горните фактори се очаква **напускания с 3-месечно предизвестие (по чл. 163 от ЗОВСРБ)**. Вместо да задържи хората, промяната ще увеличи критичния недостиг на кадри в армията.		
48	18.09.2026 15:06 Портал за обществени консултации	Pavel Pavlov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Не съм съгласен с така предложения текст на § 42 от Проекта и внасям:** **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКЛИЧИТЕЛНИТЕ РАЗПОРЕДБИ** **(относно § 42 от Проекта)** С цел гарантиране на 40-часовата работна седмица, правилно отчитане на почивките и въвеждане на ясен размер на компенсациите след 24-часово дежурство, предлагам следните промени: Предлагам редакцията на чл. 196, ал. 1 да се измени така: *„(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в*	Приема се частично.	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно

				основните му функционални задължения, той получава допълнено възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се първо междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и след това се компенсира с намалено служебно време непосредствено след положеното дежурство, като при дежурство с продължителност 24 часа ограничението по чл. 194, ал. 5 не се прилага, а компенсацията е: *1. в размер на 8 часа – когато дежурството е положено изцяло в делнични дни;* *2. в размер на 16 часа – когато дежурството обхваща частично или изцяло почивни или празнични дни, включително дежурствата: петък-събота, неделя-понеделник и събота-неделя.“* **КРАТКИ МОТИВИ:** 1. **Практическа логика:** Разчетът на времето показва, че при делничен наряд (след 12-часова почивка) реалният остатък е 8 часа. При наряд в уикенда (заради 36-часовата почивка) неизравненият остатък е 16 часа. Този модел защитава 40-часовата седмица, без да ощетява службата. 2. **Правна сигурност:** Проектотекстът на вносителя в чл. 194, ал. 5 ограничава компенсацията до 4 часа (разликата между 8 и 12 часа). Настоящото предложение изрично изключва това ограничение за 24-часовите дежурства, за да спре скритото орязване на почивките. 3. **Последователност:** Формулировката „**първо**... и **след това**“ гарантира, че физиологичното възстановяване и		време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба. Мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложения № 4 и 13, поради сходния им характер.

				компенсацията в часове се ползват отделно и не се застъпват.		
49	18.09.2026 15:09 Портал за обществени консултации	Pavel Pavlov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Не съм съгласен с така предложения текст на § 42 от Проекта и внасям:** **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА § 42 от Проекта** С оглед правилно отчитане на почивките и въвеждане на ясен размер на компенсациите след 24-часово дежурство, предлагам следните промени: Предлагам редакцията на чл. 196, ал. 1 да се измени така: *„(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнено възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се първо междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и след това се компенсира с намалено служебно време непосредствено след положеното дежурство, като при дежурство с продължителност 24 часа ограничението по чл. 194, ал. 5 не се прилага, а компенсацията е:* *1. в размер на 8 часа – когато дежурството е положено изцяло в делнични дни;* *2. в размер на 16 часа – когато дежурството обхваща частично или изцяло почивни или празнични дни, включително дежурствата: петък-събота, неделя-понеделник и събота-неделя.“* **КРАТКИ МОТИВИ:** 1. **Практическа логика:** Разчетът на времето показва, че при делничен наряд (след 12-часова почивка) реалният остатък е 8 часа. При	Приема се частично	Мотивите за частичното неприемане са посочени към предложение № 48 поради сходния му характер.

				наряд в уикенда (заради 36-часовата почивка) неизравненият остатък е 16 часа. Този модел защитава 40-часовата седмица, без да ощетява службата. 2. **Правна сигурност:** Проектотекстът на вносителя в чл. 194, ал. 5 ограничава компенсацията до 4 часа (разликата между 8 и 12 часа). Настоящото предложение изрично изключва това ограничение за 24-часовите дежурства, за да спре скритото орязване на почивките. 3. **Последователност:** Формулировката „**първо**... и **след това**“ гарантира, че физиологичното възстановяване и компенсацията в часове се ползват отделно и не се застъпват.		
50	18.09.2026 20:29 Портал за обществени консултации	Киро Киров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Сегашното тълкуване на лимита от 168 часа по чл. 195, ал. 2 от ЗОВСРБ позволява дежурствата да се натрупват изцяло **над** редовните работни дни. Това води до ситуации, в които военнослужещите полагат до **336 часа общ труд на месец**. Действащата схема за компенсация (само 8 или 16 часа намалено служебно време за денонощен наряд) не възстановява реално изработените часове и създава предпоставки за критично физическо и психическо изтощение.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
51	19.09.2026 08:18 Портал за обществени консултации	Венелин Димитров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предложение / Въпрос относно проектозакона за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили Относно: Отчитането на реално положеното служебно време и компенсациите по чл. 194 и чл. 196 Във връзка с предлаганите промени в регламента за компенсиране на служебното време над нормалната му продължителност, поставям следните въпроси и предложения за допълнение:	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				* Ежемесечен баланс и регистър: Предвижда ли се въвеждането на задължителен ежемесечен механизъм за сумирано отчитане на изработените часове спрямо месечната норма и вписването на разликата в официален регистър, с цел гарантиране прозрачността при спазване на 4-месечния срок за компенсиране преди изтичането на давността? * Включване на времето за сдаване/приемане на наряд/дежурство: Как ще бъде регламентирано и отчитано реално изработеното време извън графика, свързано с приемането и сдаването на дежурството (наряда)? Аргументация: Стандартната практика изисква явяване поне 30 минути преди началния час (за инструктаж и въоръжаване), както и оставане от 15 до 30 минути след приключване на дежурството в най добрия вариант (за сдаване/приемане, смазване и прибиране на оръжието/имуществото и предаване на смяната). Това прави между 45 и 60 минути допълнителен труд на всяко дежурство, който в момента не фигурира в графиците, не се записва и не се отчита. При системно носене на наряди в рамките на един или няколко месеца се трупат десетки часове реален служебен труд, които остават напълно некомпенсирани. Предлагам: Това задължително подготвително и заключително време официално да се регламентира и прибавя към общата продължителност на дежурството, за да се отчита коректно при изчисляване на компенсациите с намалено служебно време.		
52	19.09.2026 08:38 Портал за обществени консултации	Стилиян Йовчев	☒ Лицето действа от свое име	Подкрепям предложените промени в ЗОВС , които регламентират правилното отчитане на служебното време и неговото компенсиране	Приема се	

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….			
53	19.09.2026 09:16 Портал за обществени консултации	Ивайло Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Най-добре и безболезнено ще е да се върне закона към момента преди 01.01.2026. Толкова проекти и наредби за обсъждане и само загуба на време. От всички заповеди и указания нищо не става ясно. Във нашето формирование например ти разделят между седмичната почивка от 36 часа на две (която е непрекъсната). Как може за едно 24 часово дежурство през седмицата да ми вземете 12 часа между-дневна почивка и да ме компенсирате с 8 часа. Ако ми дадете 12лева назаем мога ли по закон да ви върна 8 лева? Аз може да съм военнослужещ но съм и гражданин на страната, по конституция правата са ми равни като на другите граждани а министерството ни дискриминира като си създава закон, с който полагаме повече извънреден труд без заплащане. Ъпсурт е, че се е стигнал до там, че командири и началници, които не полагат 24 часови дежурства си позволяват да коментират пред строя, че това е справедливо, че даже е и много за нас. Що за юристи работят в това министерство. За какво въобще Ви трябваше са пипате нещо, което работеше добре и мотивираше военнослужещите да работят? Премахнахте и индексиране-то на заплатите в условия и убийствена инфлация и справедливото компенсиране на извънредния труд. И нещо, което човек не полагащ 24 часово дежурство никога няма да разбере. 24 часовото дежурство по закон започва от момента на застъпване удостоено с подпис (например ако развода е приключил в 09:00 това ще се случи към 09:30) и завършва със сдаването му удостоверено с	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				подпис (в най-добрия случай в 09:30 на другият ден). Но не така стоят реално нещата. За да се явиш на развод в 08:30ч трябва да се явиш на работа в 07:30 тъй като имаш редица дейности и ненужни инструктажи преди развода а сдаването е въпросителна с неясен отговор. Например в нашето формирование има външен наряд, който редовно се сдава към 13:00 защото трябва някой да те прибере от там, а този някой се явява на развод, приема дежурството с автомобила, открива се при КТП и ако с автомобила всичко е наред благополучно към 10:30 може и да тръгне. Но пак ти го смятат, че ки сдал дежурството в 09:30 и така и те компенсират. Това е просто пример. Въпросът ми е редно ли е според вас това? Ами ако се случи инцидент преди застъпването в дежурство или след сдаване, какво защитава правата на военнослужещите, като това време се води извънслужебно?		
54	19.09.2026 10:37 Портал за обществени консултации	Момчил Сираков	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Подкрепям предложените промени в ЗОВС , които регламентират правилното отчитане на служебното време и неговото компенсиране .Трябва също така в преходните и заключителни разпоредби да се уреди начинът, по който ще бъдат компенсирани дежурствата, които са дадени от 01.01.2026 г. до влизането в сила на новите промени в ЗОВС – било то финансово, или с намаляване на служебното време	Приема се частично	Мотивите за частичното приемане са посочени към предложение № 14.
55	19.09.2026 10:49 Портал за обществени консултации	Georgi Bonchev	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: (Пиша от имеъо на всички военнослужещи които познавам)	Всеки от нас, обикновенните военнослужещи е ощетен към днешна дата. Никой от нас не разбира, какво спечелихте орязвайки по 1 ден от всяко дежурство, освен това да ви съдим при напускане на системата. Министъра излезе и в прав текст заяви пред медиите, че проблема ще бъде решен и тази несправедливост към военнослужещите вече няма да съществува. Разбираме, че натрупването на стари отпуски е проблем и сметнахте, че по този начин ще го	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				решите, но напрежението и липсата на вяра в обикновения военнослужещ за справедливост, честност и закрила от страна на държавата станаха още по големи от колкото бяха. Надяваме се на справедливост и честност за всеки военнослужещ, който дава дежурства, независимо дали дежурствата са част от задълженията му или не.		
56	19.09.2026 11:10 Портал за обществени консултации	Диляна Иванова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Във връзка с проекта на Наредба за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, отчитането му и компенсирането с намалено служебно време, предлагам да бъде прецизирана уредбата относно почивката и компенсацията след 24-часово дежурство (наряд). Считам, че след приключване на 24-часов наряд военнослужещият следва да получава реална и непрекъсната възможност за възстановяване, като почивката не трябва да се поглъща или замества от компенсацията с намалено служебно време. Конкретно предлагам при 24-часов наряд, започнал в понеделник и приключил със сдаване във вторник, военнослужещият да бъде освободен от изпълнение на служебни задължения през целия вторник и сряда, като да се яви на работа в четвъртък. Пример: Понеделник – 24-часов наряд; Вторник – сдаване на наряда и почивка; Сряда – почивка; Четвъртък – явяване на работа. Считам, че този режим би осигурил реално възстановяване след продължително 24-часово дежурство и би предотвратил възможността военнослужещият да бъде поставен в ситуация, при която непосредствено след сдаване на наряда да бъде включен отново в служебни задължения.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				Предлагам също така изрично да се регламентира, че задължителната междудневна и междуседмична почивка следва да се предоставя отделно от компенсацията с намалено служебно време, така че едното право да не се поглъща от другото. Считам, че по този начин ще се постигне по-ясно, предвидимо и еднакво прилагане на правилата за всички военнослужещи, полагащи 24-часови наряди.		
57	19.09.2026 11:13 Портал за обществени консултации	Георги Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Категорично настоявам компенсациите на военнослужещите да бъдат възстановени в пълния им размер от периода преди 2026 г. Намаляването им е неприемливо и представлява реално влошаване на условията за хората, които ежедневно носят отговорност за сигурността и отбраната на държавата. Военнослужещите заслужават уважение не само на думи, а чрез конкретни и справедливи условия. Върнете компенсациите в размера, в който бяха преди 2026 г.!	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
58	19.09.2026 11:16 Портал за обществени консултации	Антон Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**1. Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България** 1. Начало 2. Обществени консултации 3. 14. Отбрана 4. Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				1.1. **Информация** 1.1.1. **Откриване / Приключване** 10.09.2026 г. — 10.10.2026 г. АКТИВНА 1.1.2. **Номер на консултация** 12681-K 1.1.3. **Област на политика** 14. Отбрана 1.1.4. **Тип консултация** Акт на Министерския съвет 1.1.5. **Вносител** Министерство на отбраната 1.1.6. **Тип вносител** Национално С настоящия законопроект се правят следните изменения и допълнения в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България: 1. Прецизират се разпоредбите и терминологията, регламентиращи защитата на територията и населението при военни заплахи, в мирно време и във военно време, въвеждат се процедури за понижаване степента на бойна готовност на въоръжените сили или на част от		

				тях и обявяване провеждането на мобилизация и демобилизация и се въвеждат правила за използване на оръжие срещу безпилотни летателни (плавателни) средства (§ 1, § 3, § 4, т. 3, § 6, т. 1, § 7, § 8, § 10, § 11, § 12, § 17, § 22, § 23, § 24 и § 53 от предложения законопроект); 2. Актуализират се предвидените прагове на програмите и/или проектите за инвестиционни разходи за придобиване на отбранителни продукти, предвидените в административно-наказателните разпоредби на закона глоби, заменя се валутата от „лева“ в „евро“ и се прецизира процедурата по възлагане на договори по Програмата на НАТО за инвестиции в сигурността“ (§ 2, § 4, т. 1 и т. 2, § 5, т. 2, § 6, т. 2, § 48, § 50, § 51 и § 52 от предложения законопроект); 3. Въвежда се правна уредба и се синхронизират статутът и правомощията на съвещателните органи и длъжностни лица в системата на Министерството на отбраната с други разпоредби в ЗОВСРБ и в Закона за държавния служител (§ 5, т. 1, § 9, § 14, § 15, § 16, § 19, § 20 и § 21 от предложения законопроект); 4. Въвеждат се нови и се прецизират и се актуализират съществуващи разпоредби, процедури и политики, относими към военнослужещите в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА, курсантите, колежаните, резервистите, запасните, ветерани, военноинвалидите и освободените от военна служба (§ 13, § 18, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, т. 1, § 30, § 31, § 33, § 34, § 35, § 36, § 37, § 38, §		

				39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 54 и § 55, т. 6 от предложения законопроект); 5. Намалява се административната тежест и се оптимизират информационните процеси в електронния регистър (§ 29, т. 2, § 32, § 49 и § 55, т. 1, т. 2 и т. 3 от предложения законопроект); 6. В Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта (§ 55, т. 4 и т. 5 и § 56 от предложения законопроект): 6.1. Предвид предложената промяна с § 33, т.1 от законопроекта относно чл. 156, т. 4 и с цел защита правата на военнослужещите, изрично се предвижда, че онези от тях, които до 01 януари 2027 г. са отказали предложена длъжност в същото или по-високо длъжностно ниво при условията и по реда на действащата към момента разпоредба на чл. 156, ал. 3, да продължат да заемат длъжността си за срок от една година. 6.2. Изменя се и се допълва Закона за резерва на въоръжените сили на Република България, с което се цели синхронизиране на пределната възраст за военна служба по Закона за отбраната на въоръжените сили на Република България с пределната възраст за служба в запаса и пределната възраст за водене на военен отчет на резервистите и запасните по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България за създаване на възможност за последваща служба в запаса, както и изпълнение в цялост на мярка № 169, № 170 и 174 от Плана за намаляване на административната тежест, приет с Решение №		

				233 на МС от 29.03.2024 г. по отношение на предоставяните документи от българските граждани за кандидатстване за военна служба, служба в доброволния резерв или за обучение във висши военни училища. 1.1.7. **Отговорна институция** **Министерство на отбраната** Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3 Електронна поща: cao@mod.bg 1.1.8. **Контактна информация** Полковник Венцислав Хаджиев, заместник-директор на дирекция "Управление на човешките ресурси в отбраната"-МО Електронна поща: v.hadzhiev@mod.bg 1.1.9. **Начини на предоставяне на предложения и становища** • Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл); • Електронна поща на посочените в „Контактна информация“ адреси • Системата за сигурно електронно връчване https://edelivery.egov.bg/ (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ); • Официалния адрес за кореспонденция. 1.1.10. **Полезни връзки**		

				• Официална интернет страница на Министерството на отбраната 1.1.11. **Документи** Пакет основни документи • Доклад - вер. 1.0 | 10.09.2026 • Проект на акт - вер. 1.0 | 10.09.2026 • Мотиви - вер. 1.0 | 10.09.2026 • Оценка на въздействие - вер. 1.0 | 10.09.2026 • Становище на администрацията на Министерския съвет - вер. 1.0 | 10.09.2026 • Други документи - вер. 1.0 | 10.09.2026 Консултационен документ Справка --- 1.1.12. **Коментари** Общо 56 коментара Диляна Иванова 19.09.2026 11:10 Действа от свое име		

				Във връзка с проекта на Наредба за реда за разпределяне на служебното време на военнослужещите, отчитането му и компенсирането с намалено служебно време, предлагам да бъде прецизирана уредбата относно почивката и компенсацията след 24-часово дежурство (наряд). Считам, че след приключване на 24-часов наряд военнослужещият следва да получава реална и непрекъсната възможност за възстановяване, като почивката не трябва да се поглъща или замества от компенсацията с намалено служебно време. Конкретно предлагам при 24-часов наряд, започнал в понеделник и приключил със сдаване във вторник, военнослужещият да бъде освободен от изпълнение на служебни задължения през целия вторник и сряда, като да се яви на работа в четвъртък. Пример: Понеделник – 24-часов наряд; Вторник – сдаване на наряда и почивка; Сряда – почивка; Четвъртък – явяване на работа. Считам, че този режим би осигурил реално възстановяване след продължително 24-часово дежурство и би предотвратил възможността военнослужещият да бъде поставен в ситуация, при която непосредствено след сдаване на		

				наряда да бъде включен отново в служебни задължения. Предлагам също така изрично да се регламентира, че задължителната междудневна и междуседмична почивка следва да се предоставя отделно от компенсацията с намалено служебно време, така че едното право да не се погълща от другото. Считам, че по този начин ще се постигне по-ясно, предвидимо и еднакво прилагане на правилата за всички военнослужещи, полагащи 24-часови наряди.		
59	19.09.2026 13:16 Портал за обществени консултации	Стоян Мечев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Задължително възстановяване на компенсациите на военните!	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
60	19.09.2026 13:38 Портал за обществени консултации	Мартин Велинов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Върнете компенсациите по старите правила, разгледайте въпроса с допълнителните възнаграждение по нарядната служба, както и порционните пари за наряд, възнаграждението за извънредно положен труд е най ниско от всички други структури. Това са неща които никой не иска даром, а просто справедливо и нормално отношение и заплащане на всеки един военнослужещ	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
61	19.09.2026 13:39 Портал за обществени консултации	Kristiqn Koinov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция	**Не съм съгласен с така предложения текст на § 42 от Проекта и внасям:** **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА § 42 от Проекта**	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г.

			от името на друго лице/група лица: ….	С оглед правилно отчитане на почивките и въвеждане на ясен размер на компенсациите след 24-часово дежурство, предлагам следните промени: Предлагам редакцията на чл. 196, ал. 1 да се измени така: *„(1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнено възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се първо междудневна почивка от 12 часа и/или междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и след това се компенсира с намалено служебно време непосредствено след положеното дежурство, като при дежурство с продължителност 24 часа ограничението по чл. 194, ал. 5 не се прилага, а компенсацията е:* *1. в размер на 8 часа – когато дежурството е положено изцяло в делнични дни;* *2. в размер на 16 часа – когато дежурството обхваща частично или изцяло почивни или празнични дни, включително дежурствата: петък-събота, неделя-понеделник и събота-неделя.“* **КРАТКИ МОТИВИ:** 1. **Практическа логика:** Разчетът на времето показва, че при делничен наряд (след 12-часова почивка) реалният остатък е 8 часа. При наряд в уикенда (заради 36-часовата почивка) неизравненият остатък е 16 часа. Този модел защитава 40-часовата седмица, без да ощетява службата. 2. **Правна сигурност:** Проектотекстът на вносителя в чл. 194, ал. 5 ограничава		Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				компенсацията до 4 часа (разликата между 8 и 12 часа). Настоящото предложение изрично изключва това ограничение за 24-часовите дежурства, за да спре скритото орязване на почивките. 3. **Последователност:** Формулировката „първо... и след това“ гарантира, че физиологичното възстановяване и компенсацията в часове се ползват отделно и не се застъпват.		
62	19.09.2026 17:08 Портал за обществени консултации	Росица Димитрова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Не подкрепям предложената редакция на § 41 и § 42 от проекта в частта относно отчитането и компенсирането на служебното време при 24-часови дежурства. Считам, че следва да бъде възстановен принципът на компенсиране, действащ до 31.12.2025 г., при който за 24-часово дежурство се предоставяше намалено служебно време в размер на **8 часа при дежурство, обхващащо само делнични дни, 16 часа при дежурство, обхващащо делничен и почивен/празничен ден, и 24 часа при дежурство, обхващащо само почивни или празнични дни**. Този механизъм следва да бъде запазен или изрично възстановен, тъй като 24-часовото дежурство представлява реално положено служебно време и следва да бъде компенсирано по ясен, предвидим и справедлив начин. Особено притеснително е предложеното обвързване на компенсацията с чл. 194, ал. 5, което създава риск компенсацията за 24-часово дежурство фактически да бъде сведена до значително по-малък размер. Вече е поставен и конкретният въпрос, че при предложената редакция компенсацията може да се сведе до **4 часа**, което би представлявало съществено намаляване на досегашното право.	Приема се частично	Мотивите за частичното приемане са посочени към предложение № 4, 13 и 61, поради сходния им характер.

				Междудневната и междуседмичната почивка не следва да се включват или приспадат от компенсацията за положения труд. Това са две различни по предназначение права – почивката има за цел възстановяване на военнослужещия след продължително дежурство, докато компенсацията има за цел да компенсира положения труд над нормалната продължителност на служебното време. Затова следва ясно да бъде разписано, че първо се предоставя дължимата почивка, а след нея – отделно компенсацията за положения труд. Предложеният механизъм създава и риск от фактическо увеличаване на служебното време над установената нормална продължителност от **8 часа дневно и 40 часа седмично**, без съответна и адекватна компенсация. Считам, че при изработването на окончателната редакция следва да бъде извършена и задълбочена преценка за съответствието на предложената уредба с изискванията на **Директива 2003/88/ЕО относно организацията на работното време**, включително относно минималната междудневна и междуседмична почивка и максималната средна продължителност на работната седмица. Директивата установява минимум 11 последователни часа междудневна почивка и средна максимална работна седмица от 48 часа, включително извънредния труд. **Предлагам § 41 и § 42 да бъдат преработени така, че изрично да се гарантира:** • **8 часа компенсация** при 24-часово дежурство, обхващащо само делнични дни; • **16 часа компенсация** при 24-часово дежурство, обхващащо делничен и почивен/празничен ден;		

				• **24 часа компенсация** при 24-часово дежурство, обхващащо само почивни или празнични дни; • междудневната и междуседмичната почивка да се предоставят **отделно и преди компенсацията**, без да се приспадат от нея; • ясно да бъде гарантирано спазването на нормалната 40-часова работна седмица и изискванията за минимални периоди на почивка. Това би осигурило ясни правила, предвидимост и реално компенсиране на военнослужещите за положения 24-часов труд.		
63	19.09.2026 21:54 Портал за обществени консултации September 22, 2026 9:17 PM Електронна поща	Илия Христозов Iliya Hristozov <ilijaspetar@yahoo.com>	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**За справедливо компенсиране на положеното служебно време** С така представения проект на ЗИД на ЗОВСРБ се прави голяма крачка напред по отношение на справедливото компенсиране на положеното от военнослужещите служебно време над нормалната му продължителност. На всеки военнослужещ му е пределно ясно, че **справедливо компенсиране има когато** при 24-часово дежурство в **делнични дни**, трябва да се компенсира с **8 часа** намалено служебно време или 1 ден. При 24-часово дежурство в **почивни/празнични дни**, трябва да се компенсира с **24 часа** намалено служебно време или **3 дни**. А при 24-часово дежурство в **един делничен и един почивен ден** (например неделя срещу понеделник), трябва да се компенсира с **16 часа** намалено служебно време или 2 дни и тези дни трябва да са от **вторника нататък**, а не ако се освобождава в понеделник сутринта, командирът да му твърди, че му дава компенсация до края на деня в понеделник. Освен това, на всеки военнослужещ му е пределно ясно, че дори предложеният в проекта удължен срок от 4 месеца за ползване на компенсациите е крайно недостатъчен при този	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. 4-месечният срок за отсрочване ползването на компенсации обаче, не може да се увеличи, тъй като няма да съответства на референтния период определен в Директива 2003/88/ЕО. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички

				некомплект с личен състав и особено през летния период. Затова съвсем справедливо би било този период да се увеличи примерно на 6 месеца (а може и повече) и след като изтече, на военнослужещият веднага да му се изплати парично обезщетение за **некомпенсираните часове в рамките на този период**, а не да се чака освобождаването му от военна служба и тогава да се плати парично обезщетение за **некомпенсираните часове, които е натрупал през цялата си служба.** **Това е една от основните слабости на така предложения проект на ЗИД на ЗОВСРБ.** Предложените в проекта нови алинеи 7, 8 и 9 в чл. 194 са: *„(7) Когато компенсирането или част от него не е извършено до изтичане на срока, посочен в ал. 6, правото на ползването му **се погасява по давност**.* *(8) При освобождаване от военна служба **и** обективна невъзможност за осигуряване на намалено служебно време в срока по ал. 6 на военнослужещия се изплаща обезщетение за некомпенсираните часове **в рамките на съществуващото му правоотношение по изпълнение на военната служба.*** *(9) Обезщетението по ал. 8 се определя на базата на основното месечно възнаграждение на военнослужещия, дължимо към датата на **освобождаването от военна служба** или **отстраняване от длъжност**.“* От горните разпоредби и особено от съюзът **„и“** (признак на кумулативност) в ал. 8 следва, че обезщетение ще се плаща само при освобождаване от военна служба. Същият извод следва и от хипотезите в ал. 9, където става въпрос **само** за моментите на освобождаване от военна служба.		посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.

				Ясно е, че този вариант е предложен от сегашното ръководство на МО не с цел да се ощетят военнослужещите, а поради недостига на финансови средства и затова се отлагат плащанията за далечното бъдеще. Но нека си представим **какви ресурси ще са необходими да се пази информацията за некомпенсираните часове на всички военнослужещите в продължение на над 25 години** и какви са гаранциите, че в някакъв момент няма да се изгуби тази информация. Ясно е, че рисковете са големи. Затова би трябвало да се осигури законодателно своевременно плащане на обезщетенията. В проекта на ЗИД на ЗОВСРБ има и някои разпоредби, които са неясни и могат да търпят различни тълкувания. Такава е например новата ал. 5 на чл. 194: *„(5) Служебното време над нормалната му продължителност до време **непосредствено след** ползването на междудневна почивка от 12 часа **или** междуседмична почивка не по-малка от 36 часа.“* Тази разпоредба може да има и следното порочно/неправилно тълкуване. Понеже нормалното служебно време в петък свършва примерно в 17 часа, то като прибавим задължителната междуседмична почивка от 36 часа се получава 5 часа сутринта в неделя. И някой командир може да го тълкува, че от 5 часа в неделя сутринта до 8 часа сутринта в понеделник е реално дадена компенсация. Това е ясно, че е абсолютно неправилно и затова трябва да е ясно, че компенсациите се дават и се ползват **само в редовното служебно време** (примерно 8-16,30) и **то само в работни дни, които не са обхванати от дежурството**.		

				Тук трябва да се направи и едно уточнение по отношение на законоустановената междуседмична почивка от 36 часа. Ако военнослужещ е дал 24-часово дежурство в събота срещу неделя и му е дадена полагащата му се компенсация от 3 дни в понеделник, вторник и сряда, **то в тези дни той си е ползвал и 36 - часовата междуседмична почивка** и в това **няма нещо незаконосъобразно**. Като имам предвид гореизложеното, по-долу предлагам една редакция на разпоредбите от чл. 194 до чл. 196а на ЗОВСРБ, **които ще осигурят справедливо компенсиране на военнослужещите**. В тази редакция с **удебелен (болднат) шрифт** съм отбелязал предложените от мен промени/допълнения. По този начин се осигурява по-добра прегледност на предложените изменения. *Чл. 194. (1) Нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица.* *(2) Общата продължителност на служебното време на военнослужещия в денонощие не може да надвишава с повече от една втора нормалната дневна продължителност на служебното време.* *(3) В случаите на превишаване общата продължителност на служебното време по ал. 2 на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 3.* *(4) За изпълнение на службата през почивните дни на военнослужещия се заплаща допълнително възнаграждение в размер 50 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение, а за дните на официалните празници - допълнително възнаграждение в*		

				размер 100 на сто, изчислено върху основното му възнаграждение. ***(5) отменя се)*** *(6) Алинеи* ***1 – 4*** *не се прилагат при обявяване на положение на война, военно или извънредно положение, както и при мобилизация, щормова готовност, военни учения и мероприятия, планирани с продължителност, по-голяма от едно денонощие.* *(7) Времето за* ***обедна*** *почивка на военнослужещите не се включва в продължителността на служебното време.* *Чл. 195. (1) Военнослужещите могат да бъдат назначавани за носене на дежурства при условия и по ред, определени с уставите на въоръжените сили и с други нормативни и административни актове, издадени от министъра на отбраната.* *(2) Максималната продължителност на дежурството не може да превишава 24 часа, а общо за един месец - 168 часа.* *(3) Времето за дежурство е служебно време.* *(4) По изключение продължителността на дежурството може да надвишава 24 часа при условия и по ред, определени с акта на министъра на отбраната по чл. 196а.* *(5) При дежурство не се прилагат разпоредбите на чл. 194, ал. 3 и 4.* *Чл. 196. (1) Когато военнослужещият изпълнява дежурство, с изключение на случаите по чл. 195, ал. 4, но е назначен на длъжност, за която носенето на дежурство не се включва в основните му функционални задължения, той получава допълнително възнаграждение по чл. 214, ал. 1, т. 1, осигурява му се междудневна почивка от 12 часа и междуседмична почивка не по-малко от 36 часа и се компенсира с намалено*		

				служебно време след положеното дежурство, както следва: *1. с 8 часа, когато дежурството* ***е с продължителност 24 часа и обхваща само делнични дни****;* *2. с 16 часа, когато дежурството* ***е с продължителност 24 часа и обхваща един делничен и един*** *почивен или празничен ден;* ***3. с 24 часа, когато дежурството е с продължителност 24 часа и обхваща само почивни или празнични дни;*** ***4. когато дежурството е с продължителност по-малка от 24 часа, съответните стойности на намаленото служебно време по т. 1, 2 и 3 се намаляват с разликата между 24 и продължителността на дежурството в часове.*** ***(2) Компенсирането с намалено служебно време по ал. 1 се извършва в работните дни след деня на освобождаване от дежурството.*** ***(3)*** *По изключение поради обоснована необходимост или неотложни служебни причини се допуска компенсирането с намалено служебно време по ал. 1 да се извърши до* ***шест*** *месеца след края на календарния месец, в който е положено дежурството.* *(4) При освобождаване от военна служба* ***или при*** *обективна невъзможност за осигуряване на намалено служебно време в срока по* ***ал. 3****, на военнослужещия се изплаща обезщетение за некомпенсираните часове в* ***периода по ал. 3****.* *(5) Обезщетението по ал. 4 се определя на базата на основното месечно възнаграждение на военнослужещия, дължимо към датата* ***на изпълнение на дежурството,*** *на освобождаването от военна служба или отстраняване от длъжност.*		

				Чл. 196а. Редът за разпределяне на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време в случаите по ***чл. 194,*** *чл. 195, ал. 4 и чл. 196, ал. 1,* ***2 и 3*** *и за изплащане на обезщетението по чл. 196, ал. 4 се определя с акт на министъра на отбраната.* **Мотиви**: Предложеното от мен увеличение на срока в чл. 196, ал. 3 от два на **шест** месеца ще осигури реална възможност за извършването на компенсирането. На всеки военнослужещ му е пределно ясно, че регламентираният в закона срок от два месеца е нереален и в него е заложена предпоставката за неговото неизпълнение. Този срок е особено неадекватен през летните месеци по очевидни причини. Може да се прецени дали този срок да се увеличи дори на 12 месеца, което ще осигури още по-добра гъвкавост на процеса на компенсирането. За дадените 24-часови дежурства в два почивни/празнични дни също е пределно ясно, че полагащата се компенсация трябва да е 24 часа, т.е. 3 дни. Предложеният от мен текст на разпоредбата на чл. 196, ал. 2 и премахването на думата „**непосредствено**“ от чл. 196, ал. 1 са необходими за да няма неяснота и необходимост от тълкуване, кога трябва да се дава компенсацията. По информация от военнослужещи от много военни формирования, техните командири не разбират правилно смисъла на израза в чл. 196, ал. 1 „*...непосредствено след положеното дежурство...*“. Според техните командири, компенсирането на положено делнично дежурство трябва да се предоставя в деня на сдаване на дежурството, без да се отчита факта, че до сдаването на		

				дежурството военнослужещият е бил на служба и е отработил над 8 часа служебно време за периода от 00:00 часа до 09:00 в деня на сдаването. Военнослужещите дават конкретен пример за делнично дежурство - застъпва се в дежурство в понеделник в 09:00 часа, сдаването е във вторник в 09:00 часа, времето след сдаването на дежурство се отчита като намалено служебно време и военнослужещият трябва да е на работа в сряда в 08:00 часа. При такова разпределяне на времето се натрупват 8 часа повече от нормалната продължителност на работното време за всяко едно положено дежурство. За недопускане на гореописания случай е необходима предложената нова разпоредба на чл. 196, ал. 2, за да е пределно ясно, че компенсирането трябва да се прави в работни дни извън дните на положеното дежурство. Ясно е също, че при обективна невъзможност за осигуряване на намалено служебно време в срока по чл. 196, ал. 3, на военнослужещия трябва да се изплаща своевременно обезщетението, а не да се чака освобождаването му от военна служба. Затова трябва да я има добавката „**или при**“ в чл. 196, ал 4. В чл. 194, ал. 7 е необходимо да се добави думата „**обедна**“, за да има яснота и да няма различни тълкувания.		
64	19.09.2026 23:07 Портал за обществени консултации	Илия Христозов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Предложение за отмяна на чл. 136, ал. 3 от ЗОВСРБ** **Предлагам да се отмени разпоредбата на чл. 136, ал. 3 от ЗОВСРБ, която има следния текст:** *„(3) (Нова – ДВ, бр. 85 от 2017 г.) Офицерите, след удостояване с висше военно звание с указ на президента на републиката, се представят в Комисията по отбрана на*	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

	September 22, 2026 9:17 PM Електронна поща	Iliya Hristozov <ilijaspetar@yahoo.com>	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	*Народното събрание от министъра на отбраната или определен от него заместник-министър.“* - **Мотиви:** Считам, че тази разпоредба е незаконосъобразна и противоречи на разпоредбите на „Правилника за организацията и дейността на Народното събрание“ (ПОДНС) и дори противоречи и на разпоредбите на Конституцията на Република България. В сега действащия ПОДНС липсва специална разпоредба относно правомощията на постоянната Комисия по отбрана и затова за нея са приложими общите правомощия на всички постоянни комисии в НС, които са посочени в чл. 26, ал. 1 от ПОДНС: *„Чл. 26. (1) Постоянните комисии разглеждат законопроекти, проекти за решения, декларации и обръщения и други предложения,* ***разпределени им от председателя на Народното събрание,*** *изготвят доклади, предложения и становища по тях.“* Видно е, че според ПОДНС никоя постоянна комисия в НС няма правомощия да изисква представянето на новоназначени длъжностни лица и то задължително придружавани от ресорния министър, още повече без санкцията на председателя на Народното събрание**.** Следователно това е прецедент и на мен не ми е известно в друг закон да има подобна разпоредба. Според Конституцията на Република България: *„Чл. 105. (2) Министерският съвет осигурява обществения ред и националната сигурност и осъществява общото ръководство на държавната администрация и на Въоръжените сили.“*		

				и затова подобни действия в тези области са в компетентността на изпълнителната власт, но не и на НС, а още по малко на една отделна постоянна комисия. Следователно с тази разпоредба се нарушава принципа на разделение на властите. Затова и текста от **чл. 136, ал. 3 от ЗОВСРБ** е **в противоречие дори и с Конституцията,** защото според чл. 79, ал. 2 от Конституцията: *„Чл. 79. (2) Постоянните комисии подпомагат дейността на Народното събрание и упражняват от негово име парламентарен контрол.“* а дейността на НС според чл. 62, ал. 1 от Конституцията е: *„Чл. 62. (1) Народното събрание осъществява законодателната власт и упражнява парламентарен контрол.“* Има редица решения на Конституционния съд, в които ясно е посочено, че парламентарният контрол не може да се използва за даване на разпореждания към изпълнителната власт или други държавни органи. В Решение № 20 от 23.XII.1992 г. на КС на РБ по конст. д. № 30/92 г. се посочва, че „*Поначало парламентарният контрол не може да се счита като средство за управление на парламента,* ***защото парламентът не управлява, а оставя това да прави правителството****.“* В Решение № 1 от 12.03.2013 г. на КС по к. д. № 5/2012 г. КС посочва, че *„България е република с парламентарно управление (чл. 1, ал. 1 от Конституцията),* ***което не означава управление на парламента, а на избраното от него правителство. Същността на парламентарния контрол е Народното събрание да получава информация за законността и целесъобразността на***		

				дейността на правителството *по въпроси, които засягат държавни и обществени интереси,* ***с цел да прецени политиката на правителството*** *следва ли политиката на избралия го парламент, за да продължи да се ползва с доверието му."* В Решение № 6 от 11.04.2012 г. на КС по к. д. № 3/2012 г. се посочва, че „*Обстоятелството, че според формата си на управление Република България е парламентарна република обаче не означава, че тя се управлява от Народното събрание. Парламентарно управление не означава управление на парламента.* ***Нещо повече, в духа на принципа за разделение на властите Конституцията изчерпателно определя компетентността на парламента, което идва също да покаже, че не му позволява да се вмесва или обсебва всеки аспект на управлението****. Според нея основните правомощия на Народното събрание са да осъществява законодателната власт и да упражнява парламентарен контрол (чл. 62, ал. 1 от Конституцията), както и други изрично посочени правомощия (чл. 84 и сл. от Конституцията), които влизат в тези две функции.* ***Въобще Конституцията отхвърля представата за парламент, който притежава обща компетентност и може да се намесва в която и да е сфера на управлението. Оттук и възгледът, че няма въпрос, който парламентът не може да реши, не намира конституционна опора.*** ***Ето защо ще е недопустимо под претекст, че е нужен контрол и прозрачност в дейността на даден висш държавен орган, който и да е друг висш държавен орган по пътя на разширително тълкуване на конституционните разпоредби, които***		

				определят неговия правен статус и правомощия, да им придава по-широк смисъл, отколкото те имат. Подобен подход не е нищо друго освен дописване и следователно предизвикателство срещу конституционно закрепената формула, по която следва да функционира управлението на държавата.“ Ясно е видно, че според КС „*Същността на парламентарния контрол е Народното събрание* ***да получава информация*** *за законността и целесъобразността на дейността на правителството по въпроси, които засягат държавни и обществени интереси“* и следователно парламентарните комисии нямат право да привикват „за представяне“ представители на изпълнителната власт, когато това е извън техните правомощия, които са посочени в Конституцията и ПОДНС (парламентарен контрол, проучвания и анкети). В случая, първо не са налице хипотезите на парламентарен контрол, проучване или анкета и второ, дори не се отнася до представители на изпълнителната власт, а до новоназначени генерали и адмирали, които са напълно извън изпълнителната власт и дори още нищо не са направили на новите си длъжности, за да има какво да им се контролира. Според чл. 73 от Конституцията: *„Чл. 73. Организацията и дейността на Народното събрание се осъществяват въз основа на Конституцията* ***и на правилник, приет от него.“*** Следователно само в ПОДНС може да се дават права и задължения на депутатите, които да са различни от тези, които са посочени в самата Конституция. Следователно, след като в ПОДНС не се позволява на парламентарните комисии да искат представяне на новоназначени		

				генерали и адмирали, без това да има някаква връзка с конкретен парламентарен контрол, проучване или анкета, не може в друг нормативен акт това да се позволи и това на практика е дописване на Конституцията. Ако се анализира внимателно разпоредбата на чл. 139 от ПОДНС: *„Чл. 139. Държавните и местните органи и техните администрации, както и публични предприятия по смисъла на Закона за публичните предприятия са длъжни да **оказват съдействие на народния представител** и да му предоставят при поискване информация **във връзка с изпълнение на правомощията** му в срок от 14 дни.“* ще се убедим, че съдействието се изисква само „***във връзка с изпълнение на правомощията“,*** а от гореизложеното е видно, че в случая такива правомощия няма. Освен всичко гореизложено, считам че тази разпоредба е неадекватна и уронваща достойнството (да не кажа по-силна дума) на висшия команден състав от Въоръжените сили. Уронваща достойнството е по няколко причини, а една от тях е, че според тази разпоредба новоназначените генерали и адмирали трябва да се придружават и „*представят в Комисията по отбрана на Народното събрание от министъра на отбраната или определен от него заместник-министър“.* Ясно е, че всеки генерал/адмирал може сам да се яви пред който и да е държавен орган, да се представи и да кажи каквото трябва и няма нужда някой да го съпровожда като малко дете и да го представя. Освен това, сякаш нарочно в разпоредбата се дава изрична възможност да го съпровожда и заместник-министър, но докато министърът на отбраната по закон е пряк началник на всички генерали и		

				офицери (защото е непосредствен началник на началника на отбраната), то заместник-министрите не им се явяват някакви началници. Тази разпоредба е неадекватна, защото тя не дава някаква информация какво ще се прави и каква е целта на цялото мероприятие. Според текста задължително е само представянето, т.е. след представянето генералът/адмиралът може да си тръгне и да ги остави депутатите и министърът/зам.-министърът да си говорят. Законът не дава отговор и на въпроса дали при всяко удостояване с висше офицерско звание на един и същи офицер следва да се прави такова представяне. Това може да доведе до практическото обезсмисляне на разпоредбата, ако е необходимо отново да се представят вече представени лица. Тази неясна разпоредба, в която не се разбира вложеният смисъл, не допринася за утвърждаването на правовата държава. Същевременно тя крие риск и създава предпоставки от политизиране на висшия команден състав на Въоръжените сили. Освен всичко друго, **разпоредбата е и юридически сбъркана и неиздържана.** В нея става въпрос за „*удостояване с висше **военно** звание с указ на президента на републиката“*, но терминът който се използва най-често в ЗОВСРБ, а и в указите на президента е „*висше **офицерско** звание“.* На практика, понеже няма генерал/адмирал, който да е удостоен с висше **военно** звание, следователно може да не се ходи за представяне в Комисията по отбрана и няма да има нарушение на закона. Всичко това разкрива колко безсмислена и безумна е тази разпоредба, но разкрива и колко слаби са били военната подготовка и познаването на закона на нейните вносители и на депутатите, които са я приели. Трябва да се има предвид, че тази разпоредба бе		

				приета на два пъти с гласуване в пленарната зала, поради наложеното вето от президента. **На основание гореизложеното предлагам разпоредбата на чл. 136, ал. 3 от ЗОВСРБ да се отмени.**		
65	19.09.2026 23:08 Портал за обществени консултации September 22, 2026 9:17 PM Електронна поща	Илия Христозов Iliya Hristozov <ilijaspetar@yahoo.com>	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Предложение за изписване с главна буква на израза „Въоръжените сили“ в ЗОВСРБ** **Предлагам да се изпише с главна буква изразът „Въоръжените сили“ в наименованието на ЗОВСРБ и навсякъде в текстовете на закона, в които са посочени Въоръжените сили като обособена структурна единица.** **Мотиви:** Един внимателен преглед на Конституцията на Република България (КРБ), **така както е обнародвана** в ДВ, бр. 56 от 13 юли 1991 г. разкрива, че в разпоредбите, в които се посочват Въоръжените сили като обособена структурна единица, това наименование е изписано с главна буква. По същия начин, **с главна буква е изписано „Въоръжените сили“ и в отменения през 1995 г. Закон за всеобщата военна служба**. Разпоредбите на Конституцията, в които Въоръжените сили са изписани с главна буква са *„Чл. 100. (1) Президентът е върховен главнокомандващ на **Въоръжените сили** на Република България.* *(2) Президентът назначава и освобождава висшия команден състав на **Въоръжените сили** и удостоява с висши военни звания по предложение на Министерския съвет.“* и *„Чл. 105. (2) Министерският съвет осигурява обществения ред и националната сигурност и осъществява общото ръководство на държавната администрация и на **Въоръжените сили**.“*	Не се приема	Предложението не е предмет на обществената консултация по законопроекта. Как да бъде изписан терминът „въоръжени сили“ в Основния и в останалите закони на Република България е отговорност на законодателния орган на страната-Народното събрание. Следва да се има предвид обаче, че в действащата Конституция на Република България, понятието „въоръжени сили“ е изписано с малка буква.

				Видно е, че в тези разпоредби Въоръжените сили се имат предвид като цялата **обособена структурна единица.** В разпоредбите, в които за понятието въоръжени сили се имат предвид отделни военни формирования, наименованието е изписано с малка буква, например чл. 84, т. 11: *„Чл. 84. Народното събрание:* *11. разрешава изпращането и използването на български **въоръжени сили** извън страната, както и пребиваването на чужди войски на територията на страната или преминаването им през нея;“* В чл. 9, ал. 1: *„Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 12 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) **Въоръжените сили** гарантират суверенитета, сигурността и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост.“* наименованието „Въоръжените сили“ е в началото на изречението, така че си е с главна буква. Изразът „въоръжените сили“ се среща само на още едно място в Конституцията и това е новата разпоредба на чл. 9, ал. 2, която е добавена през 2007 г.: *„(2) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Дейността на **въоръжените сили** се урежда със закон.“* и където „въоръжените сили“ е изписано в малка буква. В този случай не е ясно защо вносителите са го изписали с малка буква и какъв смисъл са вложили в това понятие. Много вероятна причина за такова изписване е, че е действащия по онова време ЗОВСРБ изразът „въоръжените сили“ се е изписвал с малка буква, а изразът „Българската армия“ с голяма буква, макар че от разпоредбата на чл. 50, ал. 1 от сега		

				действащия ЗОВСРБ е видно, че Българската армия е само една част от целия състав на Въоръжените сили. Следователно щом Българска армия е с главна буква, е логично и по-голямата структура на Въоръжените сили на Република България също да е с главна буква. А и такава е била волята на законодателите при съставяне на Конституцията и на предишните военни закони. **Във връзка с гореизложеното предлагам да се изписва с главна буква изразът „Въоръжените сили“ в наименованието на ЗОВСРБ и навсякъде в текстовете на закона, в които са посочени Въоръжените сили като обособена структурна единица.**		
66	19.09.2026 23:10 Портал за обществени консултации September 22, 2026 9:17 PM Електронна поща	Илия Христозов Iliya Hristozov <ilijaspetar@yahoo.com>	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Предложение за допълнение на чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ** **Предлагам разпоредбата на чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ да стане:** *„Чл. 52. (1) Въоръжените сили на Република България гарантират суверенитета,* ***сигурността*** *и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост.“,* т.е. да се добави думата „сигурността” и запетайката пред нея. **Мотиви:** Сегашният текст на чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ е: *„Чл. 52. (1) Въоръжените сили на Република България гарантират суверенитета и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост.“* Едно сравнение с релевантната разпоредба от Конституцията, а именно чл. 9, ал. 1: *„Чл. 9. (1) (Предишен текст на чл. 9 - ДВ, бр. 12 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) Въоръжените сили гарантират суверенитета,* ***сигурността*** *и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост.“*	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Отделно от горното още в чл. 1 на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България е посочен предметът на уредба на този закон-обществените отношения, свързани с отбраната и с въоръжените сили на Република България. Чл. 4, ал. 1 определя, че отбраната е част от националната сигурност. Дефиниция на термина „национална сигурност“ се дава в чл. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност, който изчерпателно сочи държавните органи

				разкрива, че между двете разпоредби има малка, но важна разлика и тази разлика е, че в чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ липсва думата „сигурността“. Това на практика означава, че разпоредбата на чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ е противоконституционна, в смисъл, че не е пълна и че не отговаря на целия текст на чл. 9, ал. 1 от Конституцията (КРБ), а някой си е позволил да съкрати конституционния текст. Лесно може да се провери, че в предишния ЗОВСРБ, обн. ДВ. бр. 112 от 27 декември 1995г. и отм. ДВ. бр. 35 от 12 май 2009 г., този текст е бил в чл. 64 и е бил едно към едно, както в Конституцията: *”Чл. 64. Въоръжените сили на Република България гарантират суверенитета, **сигурността** и независимостта на страната и защитават нейната териториална цялост.“,* Предишният ЗОВСРБ е приет 1995 г., т.е. 4 (четири) години след приемането на новата Конституция. Следователно той е бил в съответствие с Конституция и 14 години никой не е имал забележки по тази разпоредба и след това тихомълком (без някаква важна причина, която да е известна на обществото) се прави тази уж дребна промяна. Не съм забелязал в някой друг закон да има разпоредба, която да посочва кое друго ведомство (извън Въоръжените сили) гарантира сигурността на страната. **На практика се получава, че има законова празнота за сигурността на страната.** Но дори и да има такава разпоредба, то тя ще е противоконституционна, защото пряко ще противоречи на чл. 9 ал. 1 от КРБ, ако ведомството е извън въоръжените сили.		и структури, на които е възложено нейното гарантиране, функционалните връзки между тях и основните принципи за нейното управление и функциониране.

				Важно е да се отбележи, че разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от КРБ е в сила, както за мирно, така и за военно време. Затова е необходимо да се добави думата „сигурността“ в чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ, за да има съответствие с Конституцията, защото Конституцията е над всичко. Дори и в договорът за ЕС е посочено, че националните конституции са над европейското законодателство и освен това изрично е посочено, че в областта на сигурността всяка държава има суверенното право да определя свои правила. Следователно, след като Конституцията повелява, че само Въоръжените сили и никой друг гарантират сигурността на страната, не може в най-висшия нормативен акт, който „*урежда обществените отношения, свързани с отбраната и с въоръжените сили на Република България“* (чл. 1 от ЗОВСРБ), в съответната разпоредба, която законово регламентира висшите цели на Въоръжените сили (чл. 52, ал. 1), да не присъства думата „сигурност“. **Във връзка с гореизложеното предлагам в чл. 52, ал. 1 от ЗОВСРБ след думата „суверенитета“ да се сложи запетая и да се добави думата „сигурността“.**		
67	19.09.2026 23:47 Портал за обществени консултации	Валентин Валентинов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Относно компенсацията на "24" часовите дежурства - трябва да се компенсира реално изработеното време. По новите правила трябва в 7:00-7:15 да се снаряжаваш, даваш си дежуството и около 10:00 на другия ден си тръгваш от работа (това е в случаите ако не се пътува до мястото на дежурството). Стават около 27 часа. Ако това дежурство е през седмицата в момента не компенсират с никаква почивка. Има поделения в които военнослужещите имат по 6-7 дежурства месечно.	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и

				Предлагам примерна компенсация за това дежурство: 1 работен ден почивка + изпшащане на 3 часа извънреден труд. Също така има нужда и от промяна в заплащането на: Месечния порцион, храна за дежурството, заплащането за полевите занятия, извънредния труд, операции извън страната.	 Не се приема	междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
68	20.09.2026 08:41 Портал за обществени консултации	Минка Кайрякова-Петрова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да бъде възстановен старият ред за компенсиране на 24-часовите дежурства, действащ до 31.12.2025 г., както и да бъде гарантирана компенсация за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента. На практика „24-часовото“ дежурство често надхвърля 24 часа – военнослужещият се явява за снаряжаване около 07:00–07:15 ч., а след сдаване на наряда напуска около 10:00 ч. на следващия ден. Това са около 27 часа реална служебна ангажираност, без да се включва времето за придвижване до мястото на дежурството. Предлагам:	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл.

				• при наряд в делничен ден военнослужещият да бъде освободен от служба за два дни след приключването му – например при наряд в понеделник да почива във вторник и сряда и да се яви на работа в четвъртък; • при наряд в почивен или празничен ден да се предоставят три дни за възстановяване; • задължителната междудневна и междуседмична почивка да бъде отделна от компенсацията за положения труд и едното право да не поглъща другото.		196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
				Предлагам също да бъде уреден въпросът с компенсацията за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента по новия ред, тъй като вече положеният труд не следва да остава некомпенсиран поради промяната в правилата.	Приема се частично	Мотивите за неприемане в цялост са посочени към предложение № 14, поради сходния характер на предложенията.
				Считам, че следва да бъдат разгледани и въпросите с допълнителното възнаграждение за нарядна служба, порционните средства и заплащането на извънредния труд. Това не са искания за привилегии, а за справедливо компенсиране на реално положения труд и нормално и достойно отношение към всеки военнослужещ.	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
69	20.09.2026 10:40	Ивайло Димитров	☒ Лицето действа от свое име	Мнението ми относно работното време,положените дежурства,извънредните	Приема се частично	Мотивите за неприемане в цялост са посочени към предложение № 68,

	Портал за обществени консултации		☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	часове ,порционните пари ,парите за храна повреме на наряд и парите за наряд да бъдат адекватно променени отговарящи на условията за положен труд опоменати в кодекса на труда, за изработени месечни часове и извънредни часове и тяхното заплащане и компенсиране. Да се възстановят компенсацийте от наряд както следва.В делничен ден-денят на сдаване + един ден.Петък за събота и неделя за понеделник два дни.Събота за неделя 3 дни.Като се вземе предвид и часовете в който се идва по рано (1 час или 2 часа преди наряд и 1 час или 2 часа след наряд в зависимост от наряда дали е вътрешен или външен)и часовете в който се закъснява при сдаване на наряда.Да се промени заплащането за храна по време на наряд която е около 8 евро.Заплащане на дежурството което се заплаща около 6 евро.Заплащането на извънреден труд около 5 евро на час.Да се промени качеството на военната униформа (в момента действащата униформата е под всякаква критика ,водо вятаро неустойчива и не така здрава)Воените кубинки да бъдат подменени с по- здрави (черния хаекс или зеленият).		поради сходния характер на предложенията.
70	20.09.2026 11:51 Портал за обществени консултации	Васил Ангелов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Мнението ми е, че е необходимо да бъдат “адекватно преразгледани и променени условията, свързани с работното време, дежурствата, извънредния труд, порционните пари, средствата за храна по време на наряд и заплащането за положените дежурства”. Необходимо е да се вземат предвид реално положеният труд, отработените месечни часове и извънредният труд, както и неговото “справедливо заплащане или компенсиране”. Компенсации за наряд	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което

				Предлагам да бъдат възстановени предишните компенсации за положен наряд, както следва: - Наряд в делничен ден – денят на сдаване на наряда + 1 допълнителен ден; - "Петък за събота и неделя за понеделник" – 2 дни компенсация; - "Събота за неделя"– 3 дни компенсация. При определянето на компенсацията трябва да се вземе предвид и "реално положеният труд преди и след наряда"– пристигането 1–2 часа по-рано и оставането 1–2 часа след приключването му, в зависимост от вида на наряда – вътрешен или външен. Необходимо е да се отчитат и часовете, с които "сдаването на наряда се забавя", когато военнослужещият не може да напусне своевременно поради изпълнение на служебните си задължения.		разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
				Заплащане за храна и дежурства Необходимо е да бъде преразгледано и "заплащането за храна по време на наряд", което към момента е около "8 евро", както и "възнаграждението за дежурство", което е около "6 евро". Същото се отнася и за заплащането на извънредния труд, което в момента е около "5 евро на час" . С оглед на реално положения труд и увеличаващото се натоварване на военнослужещите тези суми следва да бъдат "актуализирани и приведени в съответствие с отговорността и характера на службата" .	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.
				Качество на военната униформа и обувките	Не се приема	Не се съдържа конкретно предложение за изменение на правна норма.

				Необходимо е да се обърне сериозно внимание и на качеството на предоставяната военна униформа . Към момента действащата униформа не отговаря в достатъчна степен на необходимите изисквания за здравина и защита от атмосферните условия. Материалите не са достатъчно водо- и ветроустойчиви , а здравината на униформата също е незадоволителна. Предлагам да бъде разгледана възможността за подмяна на настоящите военни обувки (кубинки) с по-здрави и качествени модели , например от типа на "черния Haix или зеления Haix" , които са по-подходящи за продължително носене и тежки полеви условия. В заключение Всички тези предложения са свързани с необходимостта да се създадат по-справедливи и адекватни условия за военнослужещите, съобразени с реалното работно време, натоварването, отговорностите и условията, при които се изпълнява военната служба. Когато се изисква повече от военнослужещите, е редно това да бъде съпроводено и с адекватно заплащане, почивка и условия за труд.		
71	20.09.2026 12:45 Портал за обществени консултации	Слави Атанасов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Не съм съгласен с предложените нови правила за компенсиране на 24-часовите дежурства. Предлагам: да бъдат възстановени старите компенсации, действащи до 31.12.2025 г.; да бъде извършено реално компенсиране на всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента; при наряд в делничен ден да се предоставят 2 почивни дни след приключването му;	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за правна норма, да се имат предвид мотивите към предложение № 20, поради сходния им характер.

				при наряд в почивен или празничен ден да се предоставят 3 почивни дни; да бъде въведено реално и справедливо заплащане на положения труд при наряд, включително на извънредно положения труд. 24-часовият наряд на практика често надхвърля 24 часа и компенсацията следва да отразява реално положения труд и време, а не формално да се определя като 24 часа. Не искам привилегии – искам справедливо компенсиране и достойно заплащане на положения труд.		
72	20.09.2026 13:03 Портал за обществени консултации	Nevena Kaneva	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Създайде нов член (пояснителен) където се уточнява от 24 часов наряд колко дена се почива като за военни. Сега отново всеки ще си го тълкува както си иска. Искам да обърна внимание на факта за времето преди наряд и след наряд. Преди наряд се правят поне 3 инструктажа (ненужни) а това време никъде не се отчита. Пример делничен наряд има инструктаж в 07:45 сутринта а за да се явиш на инструктажа трябва в 07:15 най късно да си дошъл на работа и да се снаражиш. После развод в 08:40 до 09:00 и приемане на дежурството до 09:30. Наряда не започва от 09:30 както описвате в новата наредба а много по рано. Също така и при сдаване има забавяне поне още 1 час и така един 24 часов наряд отива 26 часа при най добрия случай. Редно е тези надхвърлени часове да се компенсират с намалено служебно време или да се заплащат и да се отчитат а не както до сега да се замитат под килима. Какво ще се случи с надхвърлените часове до момента от 01.01.2026г ? Защото до момента тези часове не се отчитат и месечните доклади се подават 20 работни дни при 160 отработени часа. Кой си слага подписа	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Доколкото същото не съдържа конкретно предложение за правна норма, да се имат предвид мотивите към предложение № 20, поради сходния им характер.

				под тази лъжа кой ще понесе отговорността за това? Моето предложение е тези дни и часове да се коменсират хората за да се избегнат и бъдещи съдебни дела от ощетени военнослужещи.		
73	20.09.2026 14:00 Портал за обществени консултации	Matio Матев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е** **за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ)** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,** Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на ЗОВСРБ, представям на Вашето внимание конкретно предложение за промяна в разпоредбите, регулиращи отчитането на служебното време, дежурствата и извънредния труд на военнослужещите: **1. ОТНОСНО: Изменение и допълнение на чл. 194 и чл. 196 от ЗОВСРБ** • **ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ТЕКСТ:** **„Чл. 194. (Нова ал. 5):** Всички часове, положени над нормалното ежедневно служебно време, включително реалното време за подготовка, приемане и предаване на дежурства, наряди, учения и последващи разбори, се отчитат изцяло в часове като извънреден труд и се компенсират в съотношение 1:1.“ **„Чл. 196. (Нова ал. 4):** Срокът за ползване на натрупаното намалено служебно време (компенсация) за дадени дежурства и наряди е 6 месеца. При невъзможност за осигуряване на компенсация в този срок поради служебна ангажираност или некомплект на личния състав, положените часове задължително се заплащат като извънреден труд в следващия месечен период, независимо от достигнатите лимити за годината.“ • **МОТИВИ:**	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Часовете над нормалната до общата продължителност на служебното време не могат да се заплащат като извънреден труд, тъй като за тях ще се предоставят компенсации с намалено служебно време. 4-месечният срок за предоставяне на отсрочените поради обективни причини компенсации не може да бъде удължен на 6 месеца, тъй като това ще противоречи на референтните периоди, посочени в Директива 2003/88/EU. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако

				Настоящата нормативна уредба и практиката по прилагането ѝ ощетяват пряко личния състав във въоръжените сили. При 24-часови дежурства реално прослуженото време често достига 26–27 часа поради технологично време за инструктажи, снаряжаване, разбори и сдаване на смяната. Тези часове остават неотчетени. . Предложената промяна ще гарантира справедливост, ще повиши мотивацията и ще приведе отчитането в съответствие с принципите на Директива 2003/88/ЕО относно някои аспекти на организацията на работното време.		по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.
74	20.09.2026 15:21 Портал за обществени консултации	Лилия Георгиева	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	В рамките на провежданото обществено обсъждане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) изразявам категорична принципна подкрепа за подготвения от Министерството на отбраната законопроект. Предложените изменения и допълнения отговарят на обществената необходимост от повишаване на отбранителните способности на страната, преодоляване на кадровия дефицит и модернизиране на системата за управление на човешките ресурси във въоръжените сили. Специално приветствам разпоредбата на § 33 от законопроекта, с която се изменя чл. 156 ЗОВСРБ и се създават нови ал. 4 и ал. 5. Регламентирането на гъвкави възможности военнослужещите, заемащи длъжност повече от три, съответно повече от пет години, да бъдат преназначавани в интерес на службата на длъжности в същото или в по-високо длъжностно ниво „в съответствие с придобитата от тях квалификация“ представлява навременна и съществена мярка за стимулиране на	Не се приема.	Съгласно чл. 156, ал. 1 условията и редът за преназначаване и за освобождаване от длъжност се определят с правилника за прилагане на закона.

				кариерната мобилност и запазване на подготвения личен състав. Същевременно, с оглед постигане на пълна нормативна яснота, спазване на изискванията на Закона за нормативните актове и предотвратяване на рестриктивно административно тълкуване при правоприлагането спрямо офицерите, притежаващи гражданско висше образование и военна квалификация, представям на Вашето внимание следното мотивирано предложение за допълнение на § 33 от законопроекта. 1.2. **I. МОТИВИ ЗА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ДОПЪЛНЕНИЕ И ЗАЧИТАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ** В структурата на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия изпълняват воинския си дълг офицери, които притежават следния съвкупен квалификационен профил: • завършено висше образование с образователно-квалификационна степен (ОКС) „бакалавър“ или „магистър“ по гражданска специалност от акредитирано висше училище (съгласно чл. 141, ал. 1, т. 1 и чл. 145, ал. 1, т. 6 и 7 от ЗОВСРБ); • успешно придобита професионална квалификация по военно дело по реда на чл. 116б от ЗОВСРБ във висшите военни училища или Военната академия „Г. С. Раковски“ за нуждите на въоръжените сили; • присвоено офицерско военно звание и реален практически опит на командни или щабни длъжности; • високи атестационни оценки и доказана професионална пригодност.		

				При практическото прилагане на действащата нормативна уредба и част от утвърдените длъжностни характеристики пред тези офицери възникват съществени формални пречки при кандидатстване за преназначаване на длъжности в по-високо длъжностно ниво, определени за тяхното военно звание в Класификатора на длъжностите на военнослужещите по чл. 24, ал. 2 от ЗОВСРБ. Липсата на диплома за ОКС „бакалавър“ конкретно по професионално направление „Военно дело“ често се третира от структурите по личния състав като формално основание за отказ от кариерно израстване, независимо че военнослужещият притежава държавно признато висше образование, преминал е успешно специализираната военна подготовка по чл. 116б ЗОВСРБ и изпълнява образцово служебните си задължения. Считам, че с предлаганите нови ал. 4 и ал. 5 на чл. 156 ЗОВСРБ (които въвеждат условието преназначаването да се извършва „в съответствие с придобитата от тях квалификация“) законодателят следва изрично да признае и закрепи правното значение на притежаваното гражданско висше образование в съчетание с военната квалификация по чл. 116б ЗОВСРБ. Това се налага поради следните основни съображения: **1. Зачитане на гражданския бакалавър в системната логика на ЗОВСРБ:** Съгласно чл. 141, ал. 1, т. 1 ЗОВСРБ общото изискване за заемане на офицерски длъжности е наличието на висше образование по съответната специалност, като законът не изключва дипломите по граждански специалности. В чл. 145, ал. 1 законът изрично разграничава гражданското висше образование (т. 6 и 7) от военното (т. 1) и от професионалната квалификация по военно		

				дело (т. 5). В чл. 156, ал. 2 ЗОВСРБ изрично е установено правилото, че повишаването на професионалната квалификация е самостоятелно основание за преназначаване на длъжност в по-високо длъжностно ниво наред с придобиването на нова ОКС. Съчетанието между призната гражданска ОКС „бакалавър“ (или „магистър“) и специализираната военна квалификация по чл. 116б осигурява пълен образователен и военен ценз за изпълнение на офицерските задължения. **2. Защита на публичните ресурси и мотивация на личния състав:** Обучението по чл. 116б ЗОВСРБ се провежда и финансира целево от Министерството на отбраната за нуждите на въоръжените сили. Непризнаването на гражданската диплома и ограничаването на кариерното израстване на тези офицери обезсмисля направената обществена инвестиция, демотивира кадрите и влиза в противоречие с основния принцип по чл. 153 ЗОВСРБ, съгласно който кариерното развитие се осъществява при балансирано зачитане на интересите на службата и на военнослужещия. **3. Запазване на оперативната самостоятелност на командния състав:** Предложението не въвежда автоматично право на преназначаване и не създава субективно право на заемане на конкретна длъжност. То премахва единствено формалната документална бариера. Преценката за целесъобразност и наличието на интерес на службата остава изцяло в правомощията на съответния орган по назначаването, като военнослужещият остава задължен да покрива всички останали функционални, специални и специфични изисквания за длъжността съгласно съответната длъжностна характеристика.		

				1.3. **II. КОНКРЕТНО ЗАКОНОДАТЕЛНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ** С оглед принципите за яснота, точност и съгласуваност на нормативните актове (чл. 9, ал. 1 от Закона за нормативните актове), предлагам в **§ 33 от проекта на ЗИД на ЗОВСРБ** да бъдат приети следните допълнения: **1. В § 33 от законопроекта се създава нова т. 4 със следното съдържание:** „4. Създава се нова ал. 6: „(6) Военнослужещите, придобили професионална квалификация по военно дело по реда на чл. 116б и притежаващи образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или по-висока по гражданска специалност, може да се преназначат в интерес на службата на длъжности, определени за притежаваното от тях военно звание, в същото или в по-високо длъжностно ниво съгласно класификатора по чл. 24, ал. 2, като придобитото гражданско висше образование се взема предвид съвкупно с придобитата професионална квалификация по военно дело. В тези случаи липсата на образователно-квалификационна степен по професионално направление „Военно дело“ сама по себе си не представлява пречка за преназначаването, когато военнослужещите отговарят на останалите основни и специфични изисквания за конкретната длъжност.““ **2. Досегашната т. 4 от § 33 от законопроекта става т. 5 и се изменя така:** „5. Досегашните ал. 5 и ал. 6 стават съответно ал. 7 и ал. 8, като в ал. 8 думите „ал. 2, 4 и 5“ се заменят с „ал. 2, 4, 5, 6 и 7“.“ 1.4. **III. МОТИВИ КЪМ ПРЕДЛОЖЕНАТА РЕДАКЦИЯ** **1. Пълноправно зачитане на гражданския бакалавър:** Разпоредбата изрично постановява,		

				че притежаваното гражданско висше образование се признава като равностойна образователна основа за офицерска служба, когато е съчетано с успешно придобита професионална квалификация по реда на чл. 116б ЗОВСРБ. **2. Кариерно развитие според Класификатора по чл. 24, ал. 2 ЗОВСРБ:** Текстът регламентира възможност за преназначаване в рамките на цялата скала от длъжностни нива за съответното военно звание, предотвратявайки поставянето на изкуствен таван пред професионалното развитие на опитния личен състав. **3. Правна сигурност и процесуална съгласуваност:** Преномерирането и актуализирането на препращанията в чл. 156, ал. 8 (досегашна ал. 6) гарантира, че заповедите за преназначаване по новата ал. 6 ще подлежат на съдебен контрол по реда на Административнопроцесуалния кодекс при запазване на принципа за незабавно изпълнение в интерес на отбраната.		
75	20.09.2026 18:09 Портал за обществени консултации	Ренета Петрова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин Министър-председател, уважаеми дами и господа министри, време е да ни покажете политическата си отговорност и доброто си управление! 1. Денонощното ни дежурство: - надхвърля 24 часа т.е. с около 3 часа повече, като тези часове не се плащат, нито компенсират; - дежурството в делничен ден - не се компенсира; -дежурството в празничен и предпразничен ден - и там сме отрязани; - парите за храна са недостатъчни; - оскъдно е заплащането на денонощния наряд. 2. Необходимо е адекватно заплащане на:		

				- месечния порцион; - полевите занятия; - извънредния труд. 3. Предложения: * Компенсациите от денонощния наряд да се възобновят и да бъдат на стария принцип /до декември 2025г/.	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.
				* Заплащането на извънредния труд да се уеднакви с Министерството на вътрешните работи.	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

				* Парите за храна при дежурства могат да се предоставят и чрез ваучери за храна. * Месечния порцион - може да се увеличи, като допълнителни бонуси, дадени например: на няколко пъти през годината. Време е, управлението на Министерския съвет да разбере проблемите и да спечели доверието на българския военнослужещ!	Не се приема Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
76	20.09.2026 21:51 Портал за обществени консултации	Georgi Andreev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да бъде възстановен старият ред за компенсиране на 24-часовите дежурства, действащ до 31.12.2025 г., както и да бъде гарантирана компенсация за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента. На практика „24-часовото“ дежурство често надхвърля 24 часа – военнослужещият се явява за снаряжаване около 07:00–07:15 ч., а след сдаване на наряда напуска около 10:00 ч. на следващия ден. Това са около 27 часа реална служебна ангажираност, без да се включва времето за придвижване до мястото на дежурството. Предлагам:	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл.

				при наряд в делничен ден военнослужещият да бъде освободен от служба за два дни след приключването му – например при наряд в понеделник да почива във вторник и сряда и да се яви на работа в четвъртък; при наряд в почивен или празничен ден да се предоставят три дни за възстановяване; задължителната междудневна и междуседмична почивка да бъде отделна от компенсацията за положения труд и едното право да не поглъща другото. Предлагам също да бъде уреден въпросът с компенсацията за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента по новия ред, тъй като вече положеният труд не следва да остава некомпенсиран поради промяната в правилата. Считам, че следва да бъдат разгледани и въпросите с допълнителното възнаграждение за нарядна служба, порционните средства и заплащането на извънредния труд. Това не са искания за привилегии, а за справедливо компенсиране на реално положения труд и нормално и достойно отношение към всеки военнослужещ.	Не се приема Не се приема	196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
77	21.09.2026 11:47 Портал за обществени консултации	Станимир Георгиев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	СТАНОВИЩЕ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН/ГОСПОЖО МИНИСТЪР,		

				УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Във връзка с предложения Проект за изменение и допълнение на ЗОВСРБ, изразявам своята подкрепа за голяма част от предвидените промени, насочени към подобряване на социалния статус и мотивацията на военнослужещите. Използвам правото си на участие в общественото обсъждане, за да направя четири конкретни предложения, които отразяват реални практически проблеми в ежедневната служба, засягат дългосрочната сигурност на състава и имат за цел да защитят трудовите и социалните права на личния състав. 1. Уреждане на завареното положение относно компенсациите за 24-часови дежурства Приветствам предложението за възстановяване на справедливото компенсиране на военнослужещите след полагане на 24-часови дежурства. В предложения проект обаче изцяло липсват преходни разпоредби, които да уредят статута на вече положените дежурства от началото на текущата година. Към момента има натрупан огромен брой дежурства, които нито са компенсирани с почивка, нито са финансово възмездени. Този труд е реално и справедливо изработен в полза на отбраната на страната. Предложение: В Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗОВСРБ да се разпише изричен текст, който да регламентира, че всички положени 24-часови дежурства от началото на календарната година до влизането в сила на настоящия закон, които не са били компенсирани до момента, подлежат на задължително компенсиране с почивка или финансово изплащане в определен кратък срок. 2. Прецизиране на извънредния труд и неговото заплащане	Приема се частично Приема се частично	Мотивите за частичното приемане са посочени към предложение № 14, поради сходния му характер. Мотивите за частичното приемане са посочени към предложение № 4, поради сходния му характер.

				Налице е порочна практика при тълкуването на правото на командирите да удължават работното време (до 4 часа съгласно сегашната уредба). Често това право се използва за системно задържане на личния състав без ясна военна необходимост, придружено с аргументи от рода на: „Имам право да ви задържам до 4 часа, а компенсации търсете само ако ви задържа след 12-ия час“. Това води до скрито полагане на неизплатен и некомпенсиран извънреден труд, което демотивира хората и нарушава баланса между личен и професионален живот. Предложение: Извънредният труд, положен над установеното редовно работно време (дори и в рамките на регламентираните часове за удължаване по разпореждане на командира), да се заплаща задължително като извънреден труд или автоматично да се трансформира в законово гарантирано време за почивка, без възможност за субективно тълкуване и административен натиск.		Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
				3. Регламентиране на заявките за ползване на военни полигони и защита на правото на почивка и отпуск Сериозен и икономически необоснован проблем за предвидимостта на службата и планирането на личното време на военнослужещите, обслужващи военните полигони, е практиката на някои формирования и авиобази (напр. авиобаза Крумово) да подават постоянни, масирани и презастрахователни заявки за дневни и нощни стрелби за цели месеци напред. Дневно-нощните стрелби по график обхващат диапазона от 10:00 ч. сутринта до 00:00 ч. полунощ. Тази практика води до две изключително тежки последствия за личния състав:	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Същото не съдържа конкретно предложение за законова правна норма.

				Пълна блокировка на правото на отпуск: Когато има подадена месечна заявка (често формална), на хората се отказва ползването на платен годишен отпуск седмици по-рано с мотив, че „всеки ден има заявка и няма как да се почива“. Невъзможност за планиране на ежедневието: До последната минута работещите на полигона не знаят не просто кога започва, но най-вече в колко часа ще приключи работният им ден и дали след 17:00 ч. ще бъдат с близките си или на полигона. Отпадането или промяната на стрелбите в деня на мероприятието или в края на предходния ден обезсмисля всякакво планиране на личния живот. Макар метеорологичните условия да са обективен фактор, те не оправдават липсата на гъвкавост и презастраховането за сметка на човешкия ресурс. Предложение: В подзаконовата нормативна уредба (или чрез допълнение в ЗОВСРБ) да се въведат следните правила: 1) Заявките за ползване на полигони да се потвърждават или коригират чрез задължителен седмичен график, изпращан в края на предходната седмица, който да бъде обвързващ. 2) Промяна или отмяна на заявено мероприятие (извън резки и форсмажорни метеорологични промени) да става не по-късно от 48 часа преди началния час. 3) Ако заявката бъде отменена или променена извън този срок или в деня на стрелбите, на личния състав на полигона задължително да се зачита и компенсира пълното време по първоначалната заявка (включително нощния диапазон до 00:00 ч.), като компенсация за нарушеното лично време и невъзможността за планиране.		

				4. Гарантиране на правото на пенсиониране в Българската армия за всички категории военнослужещи Изключително сериозен социален и кадрови абсурд съществува по отношение на пределената възраст за служба на войнишкия състав (редници и ефрейтори). Съгласно действащата нормативна уредба, пределната възраст за служба на войниците е 51 години, докато правото на пенсиониране по чл. 69 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) за военнослужещите изисква навършването на 55 години (заедно с необходимия осигурителен стаж). Това разминаване от цели 4 години означава, че човек, който е отдал младостта и целия си съзнателен живот на армията, бива административно отстранен от системата непосредствено преди да придобие право на пенсия. Тези хора са принудени на 51-годишна възраст да излязат на пазара на труда и да търсят изцяло нова реализация в гражданския сектор — задача, която е изключително трудна след десетилетия специфична военна служба. Подобен подход е несправедлив, демотивиращ и вреден за престижа на военната професия, като засилва кадровия дефицит. Предложение: Да се извърши синхронизация между пределната възраст за военна служба на войнишкия (войводския) състав в ЗОВСРБ и изискванията за възраст за пенсиониране в КСО. Предлагам пределната възраст за служба на редниците и ефрейторите да бъде изравнена с тази за пенсиониране (55 години), за да се гарантира законово и морално право на всеки български военнослужещ, съвестно изпълнил дълга си, да завърши кариерата си и да се	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ

				пенсионира директно в редовете на Българската армия. Вярвам, че приемането на тези предложения ще отстрани сериозни социални несправедливости, ще подобри предвидимостта на службата и ще допринесе за по-голяма прозрачност, мотивация и задържане на хората в Българската армия.		
78	21.09.2026 21:42 Портал за обществени консултации	Марио Йовов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Мнението ми е, че е необходимо да бъдат “адекватно преразгледани и променени условията, свързани с работното време, дежурствата, извънредния труд, порционните пари, средствата за храна по време на наряд и заплащането за положените дежурства”. Необходимо е да се вземат предвид реално положеният труд, отработените месечни часове и извънредният труд, както и неговото “справедливо заплащане или компенсиране”. Компенсации за наряд Предлагам да бъдат възстановени предишните компенсации за положен наряд, както следва: - Наряд в делничен ден – денят на сдаване на наряда + 1 допълнителен ден; - “Петък за събота и неделя за понеделник” – 2 дни компенсация; - “Събота за неделя”– 3 дни компенсация. При определянето на компенсацията трябва да се вземе предвид и “реално положеният труд преди и след наряда”– пристигането 1–2 часа по-рано и оставането 1–2 часа след приключването му, в зависимост от вида на наряда – вътрешен или външен. Необходимо е да се отчитат и часовете, с които “сдаването на наряда се забавя”, когато военнослужещият не може да напусне своевременно поради изпълнение на служебните си задължения.	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния

						срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
				Заплащане за храна и дежурства Необходимо е да бъде преразгледано и “заплащането за храна по време на наряд”, което към момента е около “8 евро”, както и “възнаграждението за дежурство”, което е около “6 евро”. Същото се отнася и за заплащането на извънредния труд, което в момента е около “5 евро на час” . С оглед на реално положения труд и увеличаващото се натоварване на военнослужещите тези суми следва да бъдат “актуализирани и приведени в съответствие с отговорността и характера на службата” .	Приема се по принцип	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.
				Качество на военната униформа и обувките Необходимо е да се обърне сериозно внимание и на качеството на предоставяната военна униформа . Към момента действащата униформа не отговаря в достатъчна степен на необходимите изисквания за здравина и защита от атмосферните условия. Материалите не са достатъчно водо- и ветроустойчиви , а здравината на униформата също е незадоволителна. Предлагам да бъде разгледана възможността за подмяна на настоящите военни обувки (кубинки) с по-здрави и качествени модели , например от типа на “черния Haix или зеления Haix” , които са по-подходящи за продължително носене и тежки полеви условия. В заключение Всички тези предложения са свързани с необходимостта да се създадат по-справедливи и адекватни условия за военнослужещите,	Приема се по принцип	Доколкото не съдържа предложения за промени на законови разпоредби.

				съобразени с реалното работно време, натоварването, отговорностите и условията, при които се изпълнява военната служба. Когато се изисква повече от военнослужещите, е редно това да бъде съпроводено и с адекватно заплащане, почивка и условия за труд.		
79	21.09.2026 22:44 Портал за обществени консултации September 22, 2026 9:17 PM Електронна поща	Илия Христозов Iliya Hristozov <ilijaspetar@yahoo.com>	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: …. ☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Осигуряване на законова възможност за практическо изпитване на нови технологии за противодействие на дронове в радиочестотния спектър за граждански нужди** Факт е, че все по-масовото използване на безпилотните средства или така наречените „дронове“ променя съвременните стратегии и тактики при водене на военни и антитерористични действия. Законодателят се опитва да бъде „в крак“ с бързо променящата се обстановка и в последно време се направиха законови промени в устройствените закони на някои от силовите ведомства, които им позволяват и задължават да предприемат необходимите действия **при заплаха** от безпилотните средства върху техни обекти и личен състав. Подобни законови промени има и в този проект на ЗИД на ЗОВСРБ. Известно е, че за управлението на значителна част от безпилотните средства с военно и диверсионно предназначение и съответно за мерките за противодействието им, **се използват радиочестотни ленти, които са предвидени за граждански нужди**. Предвид важното обществено значение на радиочестотния спектър за граждански нужди законодателят е предвидил специалната разпоредба на чл. 301, ал. 3 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), където ясно е регламентирал кои ведомства, при кои техни дейности **и при какви заплахи** могат	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Още повече в случая се касае за изменение в други закони и правомощия на други държавни органи и ведомства.

				да блокират с технически средства ползването на електронни съобщителни услуги. **Извън приложното поле** на разпоредбата на чл. 301, ал. 3 от ЗЕС остават обаче **случаите на практическото експериментиране, изпитване и оценяване на нови технологии и концепции за противодействие на безпилотни системи,** при които се налага използването на радиочестотни ленти, **които са предвидени за граждански нужди**. Това създава **законова празнота и силно затруднява възможностите** за експериментални проверки на системи за противодействие на безпилотни системи (т.е. **когато няма реална заплаха, а** например при военни учения или изпитване на нови системи за противодействие на дронове). Факт е обаче, че **има спешна необходимост** от такива проверки и в бъдеще тази необходимост дори ще се засилва. Във връзка с гореизложеното, използвам възможността от представения проект на ЗИД на ЗОВСРБ и ще предложа няколко варианта на законова разпоредба, която ще попълни тази законова празнота. В така представения проект на ЗИД на ЗОВСРБ има предвидени разпоредби, които регламентират антидроновата защита и следователно има възможност да се добавят и разпоредби, които да регламентират **дейностите за практическото експериментиране, изпитване и оценяване на нови технологии и концепции за противодействие на безпилотни системи, при които се налага използването на радиочестотни ленти, които са предвидени за граждански нужди**. Един подходящ начин (с минимално допълнение) е чрез заключителна разпоредба в този ЗИД на ЗОВСРБ да се направи допълнение на чл. 62б, ал. 4 от Закона за гражданското		

				въздухоплаване и тя да придобие примерно следния вид: „*(4) Условията и редът за принудително приземяване на безпилотното въздухоплавателно средство и за прилагане на принудителни мерки за неговото отстраняване****, както и за дейностите за практическото експериментиране, изпитване и оценяване на нови технологии и концепции за противодействие на безпилотни системи, при които се налага използването на радиочестотни ленти, които са предвидени за граждански нужди*** *се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“*.“ **Недостатък на този вариант** е, че ще са обхванати само безпилотните **въздухоплавателни** средства, а не се обхващат **безпилотните наземни машини, безпилотните надводни и подводни плавателни средства.** Друг вариант, който може да обхваща всички видове безпилотни апарати е чрез заключителна разпоредба в този ЗИД на ЗОВСРБ да се направи допълнение на чл. 301 от ЗЕС с нова алинея, в която да се регламентира тази дейност. Друг подходящ начин (с минимално допълнение) е чрез допълнение на чл. 105в, ал. 1 от ЗОВСРБ, където се регламентират функциите на Централният артилерийски технически изпитателен полигон. Предлагам следното изменение на чл. 105в, ал. 1 от ЗОВСРБ: „*Чл. 105в. (1) Централният артилерийски технически изпитателен полигон е военно*		

				*формирование от въоръжените сили за извършване на полигонни и лабораторни изпитвания на оръжие, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия**, както и за практическото експериментиране, изпитване и оценяване на нови технологии и концепции за противодействие на безпилотни системи, при които се налага използването на радиочестотни ленти, които са предвидени за граждански нужди.“*** Друг подходящ вариант, който може да обхваща всички видове безпилотни апарати е, в отделен член на ЗОВСРБ да се направи по-подробна законова регламентация на тази дейност на определени войскови райони/полигони, въз основа на утвърдени от министъра на отбраната процедури и правила. Друг вариант е, чрез заключителни разпоредби в този ЗИД на ЗОВСРБ да се направи допълнение в отделните специални закони на ведомствата, посочени в чл. 301, ал. 3 от ЗЕС и да се регламентира тази дейност за отделните ведомства. Надявам се, че с общи усилия ще се намери най-подходящия вариант за решаване на гореизложения важен и неотложен проблем.		
80	22.09.2026 07:51 Портал за обществени консултации	Василка Накова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	От предложените промени не става ясно, че дежурството, което военнослужещите изпълняват извън основните си функционални задължения, задължително се отчита като 24 часа служебно време. Това е необходимо, за да могат реално отработените часове да бъдат включени при изчисляването на служебното време за месеца и да се определи дали е налице служебно време над нормалната месечна продължителност. Предлагам в чл. 194, ал. 5 да се добави изричен текст, който да гарантира, че при 24-	Приема се	Предвид факта, че със законопроекта се цели да се даде възможност при полагане на дежурства, които не са част от основните функционални задължения на военнослужещите, да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите почивки, то разпоредбите на чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират за създаване на пълна

				часово дежурство се отчитат всички 24 часа и, че часовете над нормалната месечна продължителност се компенсират в пълен размер с намалено служебно време.		яснота. Изрично ще се посочи, че при носене на 24-часови дежурства служебното време се зачита в размер на 12 часа за всеки от дните, през които се носи дежурството, независимо от разпределението му по часове в тези дни. Тази разпоредба е в пряка връзка с проекторазпоредбата на чл. 194, ал. 5 от ЗИДЗОВСРБ, според която служебното време над нормалната му продължителност до общата ще се компенсира с намалено служебно време. Така ще подлежат на компенсация всички отработени часове. Това от своя страна възстановява режима на ползване на компенсациите преди промените в разпоредбите на чл. 194 и на чл. 196, в сила от 01.01.2026 г. Съгласно чл. 3 от Закона за нормативните актове законът урежда само обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, а за уреждане на други отношения може да в него да се предвиди издаване на подзаконов нормативен акт. Ето защо именно в акта по чл. 196а от ЗОВСРБ, детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи.
81	23.09.2026 10:19 Портал за обществени консултации	Атанас Атанасов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Съгласно сега действащия закон в чл. 210 и в проекта за изменение на закона в чл.194, ал.5 е записано, че междуседмичната почивка е 36 часа, а преди беше 48, сега този текст в чл. 210 не е включен в предложението за промяна. Когато военнослужещ не е ползвал междуседмична почивка поради служебна ангажираност,	Приема се по принцип	Предвид факта че предложението не съдържа искане за промяна на законова разпоредба, следва да се имат предвид мотивите към предложението под № 4 и № 13.

				почивката му се осигурява когато това е възможно. Но според юриста на военното формирование, в което служа междуседмичната почивка започва да тече от 17.00 ч. в деня в който се осигурява. Тоест, ако в петък в 17.00 започнат да текат 36 часа междуседмична почивка се получава така, че в неделя в 5.00 вече е изтекла междуседмичната почивка и дните за компенсиране на тази почивка от 2 стават 1.		
82	23.09.2026 10:25 Портал за обществени консултации	Красимир Косев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Настоящите условия на военна служба изискват спешно преразглеждане и актуализация, за да съответстват на реалното натоварване и отговорности на личния състав при изпълнение на дълготрайни задачи. **1. Работно време и компенсации за 24-часов наряд (дежурство)** Необходимо е реално отчитане на положения труд и възстановяване на справедливото компенсиране с почивни дни след даване на **24-часово дежурство**: • **Компенсация за дежурства:** За делничен наряд (денят на сдаване + 1 допълнителен ден почивка); за наряд петък за събота и неделя за понеделник (2 дни компенсация); за наряд събота за неделя (3 дни компенсация); за наряд по време на официални празници (3 дни компенсация). • **Отчитане на извънредния труд преди и след дежурството:** В общите отработени часове да се включват времето за инструктаж и подготовка (1–2 часа преди приемане), както и реалното забавяне при сдаване на поста поради служебни ангажименти.	Приемат се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				2. Актуализация на финансовите възнаграждения Настоящите ставки са остарели и не съответстват на пазарната реалност. Настоява се за спешно увеличение и привеждане в съответствие с риска на: • Възнаграждението за даване на дежурство. • Средствата за храна и порционни пари по време на 24-часов наряд. • Заплащането на извънредния труд на час, което трябва да отразява тежестта на службата. Повишените изисквания към военнослужещите трябва да бъдат съпътствани от адекватно заплащане, гарантирана почивка и съвременни условия на труд. Инвестицията в хората е ключов фактор за преодоляване на некомплекта и мотивирането на състава.	Не се приема или се приема по принцип	Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че част от направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.
83	23.09.2026 13:37 Портал за обществени консултации	Камелия Иванова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	1. Настоявам за отмяна на действащите правила и незабавно връщане на предишния механизъм за компенсиране. Досегашната система беше справедлива, честна и отразяваше реално положените труд и време от военнослужещите. 2. Ограничаването на правото на реална компенсация (било като дни почивка или финансово възнаграждение) създава усещане за	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над

				несправедливост и пряко демотивира военнослужещите. Това стимулира рапортите за напускане и пречи на привличането на нови кадри. 3. Започването на служебния ден в 07:00 **ч.** е абсолютно неуместно, непрактично и дискриминационно спрямо военнослужещите, които са родители и пътуват до работното си място. 4. Този начален час поставя военнослужещите пред абсурдния избор между служебните задължения и семейството, като ги принуждава да търсят скъпи или неизпълними частни алтернативи за отглеждане на децата си рано сутрин.		нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба във закон. Следва да се има предвид, че всеки командир носи отговорност за създадената организация на служебното време. Наред с горното е и фактът, че военната служба е особена категория държавна служба със съответните задължения, но и с преференции за военнослужещите, което в своята съвкупност не може да се приравни на трудово правоотношение.
84	23.09.2026 22:55 Портал за обществени консултации	Цветомир Цанов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам: Да се възстановът старите компенсации, действащи до 31.12.2025 г.; При наряд в делничен ден да се предоставят 2 почивни дни след приключването му; При наряд в почивен или празничен ден да се предоставят 3 почивни дни; Да бъде въведено реално и справедливо заплащане на положения труд при наряд, включително на извънредно положения труд. Никъде го няма по 3 евро за 8 часово дежурство и 8 евро за 24ч.	Приема се частично	Мотивите за частичното приемане са посочени към предложение № 78, поради сходния характер на предложенията.

				24-часовият наряд на практика често надхвърля 24 часа.		
85	24.09.2026 22:39 Портал за обществени консултации	Vasiliy Zhelev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ДЕЖУРСТВА И СЛУЖЕБНО ВРЕМЕ НАД НОРМАЛНАТА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ Изпълнението на задачи извън нормалния служебен ден е част от спецификата на военната служба. Затова е необходимо реално положеното служебно време над нормалната продължителност да се отчита и компенсира със съответно намалено служебно време при първа обективна възможност. Съгласно чл. 194 от ЗОВСРБ нормалната продължителност на служебното време е 8 часа дневно и 40 часа седмично при петдневна работна седмица. Следва ясно да се разграничат: - междудневната и междуседмичната почивка; - компенсацията за вече положено служебно време над нормата. Необходимо е да се спазват 12 часа междудневна и 36 часа междуседмична почивка. Те са важни за физическото и психологическото възстановяване, готовността за изпълнение на задачи с повишена натовареност и превенцията на прегаряне („burnout“), което при натрупване на напрежение може да доведе и до сериозно битово напрежение. Почивката обаче не представлява компенсация. Компенсира се служебно време със служебно време, а не свободното време между два служебни дни. Затова компенсацията следва да се предоставя чрез: – по-късно явяване; – по-ранно освобождаване; – освобождаване от част или цял служебен ден при натрупване на достатъчно часове.	Приема се с редакция	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4, 5 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.

				Не следва да се допуска компенсацията за дежурство в събота да се различава от тази за дежурство в неделя само поради различното разпределение на почивните дни. Чл. 195 от ЗОВСРБ третира времето за дежурство като служебно време. На практика обаче едно 24-часово дежурство ангажира военнослужещия 27–30 часа заради задължителните подготовка, инструктаж, развод, получаване и сдаване на въоръжение и имущество, придвижване и отчет. Когато тези дейности са разпоредени от командването, те следва да се включват при отчитането на служебното време. Предложение за нормативна редакция В чл. 194 от ЗОВСРБ следва да се създаде разпоредба със следния смисъл: „Служебното време, положено над нормалната дневна продължителност по ал. 1 и до достигане на общата продължителност на служебното време, се отчита и компенсира със съответно намалено служебно време при първа обективна възможност.“ Компенсацията следва да се предоставя през време, в което военнослужещият по установения режим би следвало да изпълнява служебни задължения. В чл. 196 следва изрично да се посочи: „След приключване на дежурството се осигуряват нормативно установените междудневна и междуседмична почивка, отделно от намаленото служебно време за компенсиране на положеното служебно време. Почивките не представляват компенсация и не се приспадат от дължимите часове.“ Големият некомплект и тенденциозното съкращаване на щатове през последните четири десетилетия водят до това значителна част от		

				военнослужещите да дават по пет и повече 24-часови дежурства месечно. Това затруднява компенсирането, използването на годишен отпуск и участието в безброй ежедневни мероприятия, извън бойната подготовка, национални и международни учения и сертификации. Справедливото компенсиране е важно не само за социалната справедливост, но и за здравето, безопасността, мотивацията и професионалната ефективност. Европейската директива 2003/88/ЕО разглежда минималната ежедневна и седмична почивка и ограниченията на работното време като мерки за защита на здравето и безопасността. Макар за определени военни дейности да са допустими изключения, въоръжените сили не са изцяло изключени от тези принципи.		
86	25.09.2026 13:50 Портал за обществени консултации	Добри Добрев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Има пак някакви неясноти. Трябва всичко да е написано ясно и точно, без двусмислени неща! Подкрепям следните предложения: Argir Karageorgiev 15.09.2026 16:06 Argir Karageorgiev 15.09.2026 11:57 Argir Karageorgiev 11.09.2026 10:31 Не го познавам човека, но явно има акъл в главата си, ползвайте го и вие, безплатно е!	Приема се по принцип	Мотивите за това са посочени към предложения № 2, 4, 5, 14, 24 и 28 доколкото засягат идентични въпроси.
87	26.09.2026 11:06 Портал за обществени консултации	Божидар Лазов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин Министър, Уважаеми експерти от Министерството на отбраната, Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), изразявам категоричното си несъгласие с предложената редакция на § 42	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложение № 4, 5 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност

				относно чл. 196 от ЗОВСРБ и правя следното предложение за изменение: **1. Правен анализ и проблеми на предложения текст:** Предложеният текст на чл. 196, ал. 2 и ал. 3 запазва законова празнина и неравнопоставеност, като практически припокрива задължителната 12-часова междудневна възстановителна почивка след слизане от денонощен наряд (24 часа) с присъдените часове компенсация. Това води до реална загуба на полагащия се почивен ресурс за военнослужещите. Допълнително, регламентираният 4-месечен срок за ползване на компенсациите, без механизъм за финансово обезщетяване при невъзможност за ползването им поради служебна ангажираност (некомплект и интензитет на задачите), нарушава принципа за пълно съответствие между положен труд и неговото отработване или заплащане. **2. Конкретно предложение за изменение на § 42 (относно чл. 196 от ЗОВСРБ):** Предлагам текста на чл. 196 да бъде изменен и допълнен, както следва: • **В чл. 196, ал. 2:** Да се регламентира изрично, че задължителната 12-часова междудневна възстановителна почивка след даване на 24-часов наряд **не се припокрива** и не се приспада от полагащите се компенсаторни часове. Компенсацията за делничен наряд да бъде възстановена в пълен размер (16 часа), като същата започва да тече **след изтичане** на 12-часовата възстановителна почивка. • **В чл. 196, ал. 3:** Да се създаде ново изречение второ със следното съдържание: *„Ако поради служебна необходимост и некомплект във войсковото военно формирование*		на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.

				положените часове компенсация не бъдат ползвани в рамките на 4-месечния срок, същите задължително се изплащат на военнослужещия като извънреден труд в първия месец, следващ изтичането на срока.“ **Мотиви:** Положената денонощна служба е с висок интензитет и носи пряка отговорност за безопасността на техниката и личния състав. Сегашната практика за служебно "изгаряне" на натрупани компенсаторни часове демотивира военнослужещите и засилва текучеството в въоръжените сили. Законовото гарантиране на пълноценна почивка или финансово компенсиране е задължително условие за спазване на трудовите и социалните права на военнослужещите. С уважение, [Божидар Лазов]		
88	26.09.2026 17:03 Портал за обществени консултации	Иван Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да бъде възстановен старият ред за компенсиране на 24-часовите дежурства, действащ до 31.12.2025 г., както и да бъде гарантирана компенсация за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента. На практика „24-часовото“ дежурство често надхвърля 24 часа – военнослужещият се явява за снаряжаване около 07:00–07:15 ч., а след сдаване на наряда напуска около 10:00 ч. на следващия ден. Това са около 27 часа реална служебна ангажираност, без да се включва времето за придвижване до мястото на дежурството. Предлагам: • при наряд в делничен ден военнослужещият да бъде освободен от служба за два дни след приключването му – например при наряд в понеделник да почива във вторник и сряда и да се яви на работа в четвъртък;	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложение № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение

				• при наряд в почивен или празничен ден да се предоставят три дни за възстановяване; • задължителната междудневна и междуседмична почивка да бъде отделна от компенсацията за положения труд и едното право да не поглъща другото.		на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.
				Предлагам също да бъде уреден въпросът с компенсацията за всички дежурства, положени от 01.01.2026 г. до момента по новия ред, тъй като вече положеният труд не следва да остава некомпенсиран поради промяната в правилата.	Приема се частично	Мотивите за неприемане в цялост са посочени към предложение № 14, поради сходния характер на предложенията.
				Считам, че следва да бъдат разгледани и въпросите с допълнителното възнаграждение за нарядна служба, порционните средства и заплащането на извънредния труд. Това не са искания за привилегии, а за справедливо компенсиране на реално положения труд и нормално и достойно отношение към всеки военнослужещ.	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.
89	29.09.2026 12:38 Портал за обществени консултации	Пламен Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин Министър, Уважаема комисия Във връзка с публикувания за обществено обсъждане Проект на Закон за изменение и допълнение на България ЗОВСРБ, предлагам: **I. Относно военнослужещите неупражнили право на пенсия.**	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в

				В чл. 160 се правят следните изменения: Алинея 4 (относно увеличаване на пределната възраст с до 5 години за лица, неупражнили право на пенсия) се отменя, и се променя. (4) Пределната възраст за военна служба на военнослужещите, неупражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, е с 5 години по-висока от посочената в ал. 1 и 2 и с 5 години по-висока от посочената в ал. 3, при условия и по ред, определени в Правилника за прилагане на закона. В правилника! Чл.XXX. (1)Удължаването на пределната възраст с до 5 години по реда на чл. 160, ал. 4 от закона се прилага единствено и само за военнослужещи, които отговарят едновременно на следните изисквания: 1.На последния ежегоден изпит по физическа подготовка по чл. 157, ал. 4 (нова) от закона са получили оценка „Отличен“! 2. Заемат или биват преназначавани на длъжности в структури, изрично определени в ал. 2. (2) Структурите по ал. 1, т. 2, в които е разрешено дослужване на военнослужещи неупражнили право на пенсия за осигурителен стаж, са: 1. Военните висши училища и Военната академия „Георги С. Раковски“ – на длъжности, свързани пряко с научно-преподавателска и учебна дейност. 2. Във военномедицинските формирования и структури към Военномедицинска академия (ВМА) – за лица с придобита медицинска специалност. 3. Във военно формирование , за което е налице некомплект от кадри, равен или по-висок от 30 на сто, съгласно официалния отчет за личния		рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

				състав към 31 декември на предходната календарна година. (Тук може да се помисли и това да важи само за определени категории военнослужещи, там където има голям недостиг от определена категория, само там да е разрешено. Не зная, мислете.) **МОТИВИ** Подмладяване на състава- През последните години прагът за дослужване бе постепенно увеличен, което доведе до застаряване на личният състав във въоръжените сили. Премахването или ограничаването в някакви граници на тази възможност, ще създаде естествен оборот и ще освободи места за заемане от млади войници и офицери. Физическа подготвка- Спецификата на военната служба изисква високи нива на физическа издръжливост и бързи реакции. Военнослужещите в по-висока възрастова група по-трудно покриват изискванията за физическа годност. Стимул за кариерно развитие- Задържането на военнослужещи над установената пределна възраст, блокира кариерния асансьор за по-младите им колеги, което ги демотивира и води до напускане на системата. Това в момента е ярко изразено сред сержантският състав. Много войници са обезкуражени, че постоянно са в състояние на изчакване. **II. Промяна относно прием на войници (матроси).** В чл. 144 се правят следните изменения и допълнения: Създава се: ал. (6) Конкурсите за приемане на военна служба на войници (матроси) се организират и провеждат централизирано от единен приемен център(или регионални приемни центрове		

				обявени със заповед на министъра) към Министерството на отбраната ал. (7): Изпитните комисии за приемане на войници (матроси) се състоят от разширен състав, председателстван винаги от представител на Инспектората на Министерството на отбраната. В състава на комисиите задължително участват представители на Централното военно окръжие, Военномедицинска академия, по един представител от всяка структура, за кочто се кандидатства. Процесът по подбор и изпитите се записват с аудио-визуални средства при осигурена публичност и прозрачност, като направените записи се съхраняват в регистратурата на военно формирование, провеждащо конкурса, до изтичане на законовия срок за подаване на жалби. **МОТИВИ** Предотвратяване на субективизъм и шуробаджанащина, или поне ограничаването им - Провеждането на изпитите по отделни поделения създава възможности за местен натиск, лични субективни оценки и т.нар. „връзкарщина“. Изтеглянето на целия процес в единен или регионални националени центрове, елиминира в голяма степен пряката връзка между местната комисия и кандидатите. Еднакви стандарти и равен достъп- Когато изпитите се провеждат на едно място с уеднаквени критерии, всички кандидати от страната се състезават при напълно равни условия, скали за оценяване и физически тестове. Повишена прозрачност и публичност: Разширеният състав на комисията с включване на Инспектората на МО и външни наблюдатели (ако може) , използването на аудио-визуално заснемане гарантират много по-голяма		

				прозрачност и възможност за обективно обжалване. **III. Промяна относно физическата подготовка и последиците при неиздържане** Нови алинеи в чл.157 (Нова - ал. 4) Изпитите за физическа годност се провеждат един път в годината. Всички военнослужещи са длъжни да покриват минималните изискуеми изисквания за физическа годност. (Нова - ал. 5) При непокриване на минималните изискуеми изисквания за физическа годност по ал. 4, военнослужещият има право по своя инициатива, чрез подаване на рапорт, да се яви еднократно на поправителен изпит на определени за това дати в срок до 3 месеца. При неподаване на рапорт в рамките на срока или при повторно непокриване на нормативите, правоотношението се прекратява на основание чл. 165, ал. 1, т. 14 (нова). Нова - ал. 6) Провеждането на изпитите по ал. 4 и 5 задължително се удостоверява чрез непрекъснат аудио- и видеозапис, който се съхранява най-малко до приключването на следващият ежегоден изпит за физическа годност . (Нова - ал. 7) Условията и редът за провеждане на изпитите, техническите изисквания за заснемане и съхранение на записите по ал. 6, както и случаите на отлагане или освобождаване от явяване поради обективни причини, се определят с акт на министъра на отбраната Нова точка 14 в чл.165 ал.1 т. 14. при непокриване на минималните изисквания за физическа годност след провеждане на поправителен изпит при условия и по ред определени с акт на министъра на отбраната **.**		

				МОТИВИ Военнослужещият е длъжен поддържа физическата си форма непрекъснато. Допускането на лица, които систематично не покриват минимума от нормативи, застрашава личната им безопасност и тази на колегите им по време на мисии или бойни дежурства. Липсата на реални санкции при невзети физически изпити води до небрежност. С въвеждането на поправка и последващо освобождаване от служба се поставят ясни граници, че физическото покриване на нормативите е задължително условие за оставане в редовете на армията. **IV. Промяна относно ограниченията за съвместна служба на близки роднини (Предотвратяване на конфликт на интереси)** Чл.188 ал.2 се изменя така. т. 1. се намира в йерархическа връзка на ръководство и подчиненост в рамките на едно и също военно формирование с ранг до батальон (дивизион) включително, с друг военнослужещ или цивилен служител като: съпруг, лице във фактическо съжителство, роднина по права линия без ограничения, по съребрена линия до четири степен включително или по сватовство до втора степен включително. **МОТИВИ** Предотвратяване на шуробаджанащина-минимализира се възможността за умишлено толериране, покровителство и улеснено кариерно израстване на близки хора. Осигуряване на безпристрастно оценяване-Гарантира се в голяма степен, че атестациите, повишенията в звание и разпределянето на награди ще се извършват само по заслуги и професионални качества.		

				Запазване на строгата военна дисциплина- Избягва се рискът личните отношения да попречат на точното, безпрекословно и авторитетно отдаване и изпълнение на военни заповеди. Премахване на субективизма при наказания- Предотвратява се прикриването на служебни нарушения, закъснения или некомпетентност на подчинен поради роднинска връзка с началника. Предотвратяване на конфликт на интереси- Спира се достъпът и влиянието на свързани лица върху финансови средства, разпределяне на отпуски, наряди, мисии и материално-техническо осигуряване. Защита на психологическия климат в колектива- Премахва се усещането за несправедливост и недоверие сред останалия личен състав, което би възникнало, ако определени военнослужещи се ползват с привилегии. _____ Предлагам да се разработят и внедрят конкретни изменения в ЗОВСРБ, с които изрично да се забрани и инкриминира т.нар. „телефонно право“ – нерегламентираното устно влияние, натиск и намеса от страна на политически фигури, местни бизнесмени и най-вече началници, върху преките командири при вземането на решения за наемане на войници и цивилни служители, кариерно израстване, повишаване в звание, изпращане на курсове и т.н., на свързани с тях лица. P.S. Така направените предложения може да не са правно издържани, но са една част от проблемите в армията. Трябва да им се обърне внимание, и да се намерят работещи решения. Успех!!!		

90	29.09.2026 18:38 Портал за обществени консултации	Димитър Славов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**ОТНОСНО:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) – относно чл. 135, ал. 1, т. 2 и т. 3; чл. 160, ал. 1, т. 2; чл. 161, т. 3 и чл. 212, ал. 3, т. 2 (отпадане на категорията „Офицерски кандидати“) **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,** С настоящото изразявам своето мотивирано и категорично възражение срещу предложените изменения в ЗОВСРБ (в чл. 135, ал. 1, т. 2 и т. 3; чл. 160, ал. 1, т. 2; чл. 161, т. 3 и чл. 212, ал. 3, т. 2), предвиждащи заличаването на самостоятелната категория военно звание „Офицерски кандидат“ и механичното приравняване на заварените лица към сержантския (старшинския) състав. В точка 4.3 от Мотивите към законопроекта се сочат като основни цели *„урегулирането на кариерния модел за развитие на сержантския (старшински) състав“* и *„спазването на йерархичния принцип“*. В тази връзка бих искал да поставя въпроса: каква е реалната функционална цел на тези промени и по какъв начин те биха подобрили положението и мотивацията на засегнатите военнослужещи? Считам, че така предложените изменения не постигат декларираните цели, а напротив — ще създадат сериозни системни противоречия и практически проблеми: 1. **Нарушаване на йерархичния принцип и субординацията:** Механичното преназначаване ще доведе до парадоксални ситуации, при които по-старши по прослужено време, опит и придобито звание военнослужещи ще се окажат служебно подчинени на по-младши сержанти. Това директно нарушава принципите	Не се приема	Военните звания „офицерски кандидат“ се запазват и същите се приобщават към сержантския (старшински) състав, като йерархията на военните звания се запазва без промяна.

				на субординация и авторитета на военните звания. 2. **Засягане на придобити права и длъжностно равнище:** Приравняването на званията „Офицерски кандидат 1-ви клас“ и „Офицерски кандидат 2-ри клас“ към сержантския състав представлява деградация на категорията (кариерен регрес) за лица, които вече са покрили законовите изисквания за нейното придобиване. Липсва яснота как новата рамка гарантира запазването на заеманото длъжностно ниво, коефициенти и кариерно развитие. 3. **Несигурност, свързана с подзаконовите актове:** Предвиденото влизане в сила от 01.01.2028 г. с цел изготвяне на нов Класификатор на длъжностите, нови щатове и преназначаване поставя военнослужещите в продължителна несигурност относно тяхното възнаграждение, пенсионни права и статус, без гаранции срещу понижаване в длъжност. 4. **Нормативна съвместимост:** Предложените корекции създават несъответствия с редица действащи закони и подзаконови нормативни уредби, регламентиращи командните функции и специфичните изисквания за заемане на длъжности. 5. **Въпросът за длъжността „Флагмански старшина“:** Ако целта на тази реформа е просто длъжности от типа на „Флагмански старшина“ (и съответните аналогични длъжности в другите видове въоръжени сили) да бъдат покрити от новоприравнения състав, това не представлява ли изкуствено раздуване и наместване на щатната структура, вместо реална оптимизация?		

				Поради гореизложеното вярвам, че предложените текстове в чл. 135, ал. 1, т. 2 и т. 3; чл. 160, ал. 1, т. 2; чл. 161, т. 3 и чл. 212, ал. 3, т. 2 от ЗОВСРБ са сгрешени в самата си концепция и се нуждаят от пълно преразглеждане и оттегляне, за да не се допуска засягане на правата, статуса и правната сигурност на военнослужещите. **С уважение,** Димитър Славов		
91	30.09.2026 08:50 Портал за обществени консултации	Таня Георгиева	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да бъде възстановен старият ред на компенсиране на 24 часовите дежурства който действаше до 31.12.2025 г. ,както и да бъде гарантирана компенсация за всички дежурства положени от 01.01.2026г. до момента . На практика , " 24 часовото дежурство" надхвърля 24 часа военослужещият се явява за снаряжаване около 07:00 - 07:15 часа , а след сдаване на наряда напуска около 10 часа на следващия ден . Това реално са повече от 27 часа без да се включва времето което влиза и придвижване към В.Ф.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
92	30.09.2026 10:33 Портал за обществени консултации	Мариян Георгиев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Връщане на компенсиране след дежурство делничен ден 2 дни празничен/събота неделя-3 дни всичко останало и измислено от групата която работи над това вече почти 1 година е подигравка с нас и срам за тяхната работа която е да угодят на някой генерал защото така или иначе некомплекта е голям в армията и ще става още по голям.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
93	30.09.2026 16:18 Портал за обществени консултации	Васил Василев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Съгласно действащата разпоредба на чл. 156, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, военнослужещите с висши офицерски звания и с военно звание "полковник" (капитан I ранг), които заемат длъжност повече от 4 години и откажат преназначаване на друга предложена им длъжност в същото или по-високо длъжностно ниво, продължават да заемат длъжността си за	Приема се	Предложението е отразено в законопроекта.

				срок от една година. С § 33 на законопроекта се предлага срокът от една година в тези случаи да се намали на 6 месеца. Същевременно, с §54 в Преходни и заключителни разпоредби на законопроекта е предложено военнослужещите, които до 01 януари 2027 г. са отказали предложена длъжност в същото или по-високо длъжностно ниво при условията и по реда на чл. 156, ал. 3, да продължат да заемат длъжността си за срок от една година, което обвързано с влизането в сила на закона **ще удължи срокът им за изпълнение на военна служба с още цяла една година.** В тази връзка предлагам в § 54 след думите „за срок от една година“ да се добавят думите „от отказа им“, което ще гарантира срочното изпълнение и кариерно развитие на тези офицери в интерес на службата.		
94	30.09.2026 19:43 Портал за обществени консултации	Димитър Димитров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предложение относно режима на служебното време при военнослужещи, изпълняващи регулярно 24-часови дежурства Предлагам в наредбата да бъде регламентиран по-ясно режимът на военнослужещите във формирования, при които 24-часовите дежурства са постоянна и основна част от служебните задължения. В някои формирования, като военните противопожарни формирования, военнослужещите регулярно изпълняват по 6–7 денонощни дежурства месечно. При 7 дежурства това представлява 168 часа само за дежурства, без да се включват останалите служебни дейности извън тях. Проблем възниква, когато военнослужещ, който вече е включен в график с 6–7 денонощни дежурства, бъде допълнително ангажиран с мероприятия, занятия, тренировки, състезания, дейности по поддръжка или други задачи, които	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				не са пряко свързани с основните му задължения по дежурството. По този начин се натрупват допълнителни служебни часове върху значителното натоварване, което вече произтича от дежурствата. Предлагам да бъде въведен ясен механизъм, който да не допуска системно надвишаване на установеното служебно време при военнослужещи, които вече са включени в график с 6–7 денонощни дежурства. Когато възникне необходимост от допълнително служебно ангажиране, същото да се отчита като служебно време и да води до съответно коригиране на графика и останалите служебни задължения. Особено важно е да се разграничат задачите, които са пряко свързани с основната дейност на съответното формирование, от дейности и мероприятия, които могат да бъдат възлагани допълнително. При военнослужещи, които регулярно изпълняват 6–7 денонощни дежурства месечно, допълнителното ангажиране със задачи, несвързани с основната им дейност, не следва да води до системно натрупване на служебни часове над установеното време. Считам също, че при формирования, в които 24-часовите дежурства са постоянна и основна форма на изпълнение на службата и се налага регулярно носене на 6–7 дежурства месечно, следва да се извърши оценка дали настоящата щатна и организационна структура съответства на реалното служебно натоварване и дали не е необходимо тези длъжности да бъдат организирани като постоянна сменна служба с необходимия числен състав. Целта на предложението не е освобождаване от служебни задължения, а създаване на ясен и предвидим режим, при който високата честота на		

				24-часовите дежурства се отчита при определяне на останалите служебни ангажименти и не се допуска системно натрупване на служебни часове над установеното време.		
95	01.10.2026 12:08 Портал за обществени консултации	Симеон Петров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Уважаеми господин Министър**, Във връзка с предложения Проект за изменение и допълнение на ЗОВСРБ, да се преразгледа мястото на категорията „офицерски кандидати“ в общата йерархия (чл. 136). В съвременната структура на въоръжените сили главните сержанти носят огромна отговорност за управлението на сержантския и войнишкия състав.Считам, че военнослужещите на длъжност „Главен сержант на формирование“ са старши по отношение на категорията „офицерски кандидати“ в съответното формирование, независимо от подредбата на техните звания. Това ще отразява реалните лидерски функции в армията и ще засили авторитета на главния сержант като ключова фигура в командната верига.	Не се приема	Изразеното становище е взето под внимание, доколкото не съдържа конкретно предложение за правна норма. Военните звания „офицерски кандидат“ се запазват и същите се приобщават към сержантския (старшински) състав, като йерархията на военните звания се запазва. Допълнително следва да се има предвид, че „главен сержант“ е длъжност, а не военно звание и изискванията (вкл. за военно звание) ще се регламентира с Класификатора за длъжностите за военнослужещи.
96	03.10.2026 20:24 Портал за обществени консултации	Мишо Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Уважаеми г-н министър,** Бих искал да обърна внимание на един проблем, който е пряко свързан с жилищната политика на Министерството на отбраната и с възможностите за нейното развитие в бъдеще. Преди години в Закона за отбраната и въоръжените сили бяха създадени разпоредби, които дадоха възможност върху незастроени имоти, предоставени за управление на Министерството на отбраната, да се изграждат жилищни, обществено-обслужващи, спортни и културни обекти за нуждите на военнослужещите и цивилните служители. Идеята беше добра, защото предвиждаше използването на наличния имотен ресурс за решаване на един от най-сериозните социални въпроси в системата на отбраната – жилищното	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ.

				осигуряване. А както всички знаем, жилищата никога не достигат. На практика обаче тези разпоредби останаха с твърде ограничен обхват. Те се отнасят единствено за незастроени имоти, предоставени за управление на Министерството на отбраната, и не отчитат факта, че жилищните имоти се управляват от Изпълнителна агенция „Военни клубове и военно-почивно дело“. Така част от наличния ресурс остава извън приложното поле на закона, въпреки че би могъл да бъде използван за същите цели. В редица държави членки на НАТО, включително Съединените американски щати, Германия, Гърция и Турция, жилищното строителство за военнослужещи е важна част от социалната политика. Нерядко жилищни комплекси се изграждат в непосредствена близост до военни райони и гарнизони, което улеснява военнослужещите и техните семейства и прави военната професия по-привлекателна. Смятам, че е настъпил моментът да се помисли в тази посока и у нас, така че да се позволила по-пълноценно използване на наличния имотен фонд в системата на отбраната и да се създадат допълнителни възможности за развитие на жилищната политика в интерес на военнослужещите и цивилните служители.		
97	04.10.2026 12:28 Портал за обществени консултации	Тодор Терзиев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	СТАНОВИЩЕ относно § 41 и § 42 от проекта за изменение на ЗОВСРБ Настояваме за следното: 1. Компенсация след 24-часово дежурство Да бъде възстановен ясен и конкретен механизъм за компенсация след положено 24-часово дежурство: * 2 последователни дни почивка при дежурство в делничен ден;	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				* 3 последователни дни почивка при дежурство в празничен ден; * 3 последователни дни почивка при дежурство в събота или неделя, като денят за седмична почивка, в който е положено дежурството, също да бъде компенсиран и да не се счита за използван ден за почивка. 2. Натрупани часове от 01.01.2026 г. Отделно настояваме всички натрупани часове от 01.01.2026 г. да бъдат отчетени и компенсирани час за час с почивка или изплатени. Начинът, сроковете и размерът на компенсациите следва да бъдат изрично и ясно регламентирани, така че всички положени часове да бъдат реално отчетени и компенсирани и да не се допуска различно тълкуване.		
98	04.10.2026 12:32 Портал за обществени консултации	Тея Димитрова	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	СТАНОВИЩЕ относно § 41 и § 42 от проекта за изменение на ЗОВСРБ В проекта не е достатъчно ясно регламентирано какъв точно ще бъде размерът и начинът на компенсация за положеното извънредно служебно време и за 24-часовите дежурства. Необходимо е изрично да бъде посочено колко дни почивка се полагат след 24-часово дежурство и как се компенсират натрупаните часове. Настояваме да бъде възстановен ясен механизъм за компенсация след 24-часово дежурство: * 2 дни почивка при дежурство в делничен ден; * 3 дни почивка при дежурство в празничен ден; * 3 дни почивка при дежурство в събота или неделя, като денят за седмична почивка, в който	Приема се частично	Изразеното становище е взето под внимание и ще се предложат редакции на разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 в съответствие с мотивите, изложени към предложения под № 4, 5, 12 и 13. Доколкото в това предложение не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на

				е положено дежурството, също да бъде компенсиран. Настояваме също всички натрупани часове от 01.01.2026 г. да бъдат отчетени и компенсирани час за час с почивка или изплатени. Считаме, че няма основание военнослужещите да продължават да чакат за уреждането на вече натрупаните часове и компенсации. Настояваме промените в тази част да влязат в сила от 1 ноември 2026 г., а ако това не е възможно – най-късно от 1 декември 2026 г. Необходимо е още в закона да бъдат ясно и конкретно определени размерът, начинът и сроковете за компенсация, за да не се допуска различно тълкуване и да се гарантира реалното компенсиране на положения труд.		компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове единствено при освобождаване от военна служба. С цел яснота и ограничаване на възможността за различно тълкуване и прилагане, в допълнителните разпоредби на ЗОВСРБ се въвежда легална дефиниция на понятието „обоснована необходимост“ по смисъла на този закон. С Преходни и заключителни разпоредби се въвежда срок от четири месеца за използване на полагащото се като компенсации по сега действащия ред намалено служебно време, което не е използване или погасено по давност до влизане на настоящия законопроект в сила.
99	06.10.2026 13:50 Портал за обществени консултации	Nikolai Rusev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	СТАНОВИЩЕ относно § 41 и § 42 от проекта за изменение на ЗОВСРБ В проекта не е достатъчно ясно регламентирано какъв точно ще бъде размерът и начинът на компенсация за положеното извънредно служебно време и за 24-часовите дежурства. Необходимо е изрично да бъде посочено колко дни почивка се полагат след 24-	Приема се частично	Изразеното становище е взето под внимание и ще се предложат редакции на разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 в съответствие с мотивите, изложени към предложения под № 4, 5, 12 и 13. Доколкото в това предложение не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се има

				часово дежурство и как се компенсират натрупаните часове. Настояваме да бъде възстановен ясен механизъм за компенсация след 24-часово дежурство: * 2 дни почивка при дежурство в делничен ден; * 3 дни почивка при дежурство в празничен ден; * 3 дни почивка при дежурство в събота или неделя, като денят за седмична почивка, в който е положено дежурството, също да бъде компенсиран. Настояваме също всички натрупани часове от 01.01.2026 г. да бъдат отчетени и компенсирани час за час с почивка или изплатени. Считаме, че няма основание военнослужещите да продължават да чакат за уреждането на вече натрупаните часове и компенсации. Настояваме промените в тази част да влязат в сила от 1 ноември 2026 г., а ако това не е възможно – най-късно от 1 декември 2026 г. Необходимо е още в закона да бъдат ясно и конкретно определени размерът, начинът и сроковете за компенсация, за да не се допуска различно тълкуване и да се гарантира реалното компенсиране на положения труд.		предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната. Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове единствено при освобождаване от военна служба. С цел яснота и ограничаване на възможността за различно тълкуване и прилагане, в допълнителните разпоредби на ЗОВСРБ се въвежда легална дефиниция на понятието „обоснована необходимост“ по смисъла на този закон. С Преходни и заключителни разпоредби се въвежда срок от четири месеца за използване на полагащото се като компенсации по сега действащия ред намалено служебно време, което не е използване или погасено по давност

						до влизане на настоящия законопроект в сила.
100	06.10.2026 13:58 Портал за обществени консултации	Диян Грозданов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предлагам да се компенсира от 24 часови наряди, които съответстват на три осемчасови работни дни в делнични дни да се почива след деня на отстъпване плюс деня който се полага от натрупаните часове. Така няма ощетяване и несправедливост спрямо почивките.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
101	06.10.2026 15:41 Портал за обществени консултации	Ангел Александров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Промените са в правилна посока, но някои неща също трябва да се променят: 1.Да се върне задължителната 48 часова междуседмична почивка. Сега с 36 е средство за изцеждане на хората.	Не се приема	Следва да се има предвид, че в закона е регламентиран минималният размер на междуседмична почивка, който е регламентиран в Директива 2003/88/ЕО и от организацията на служебното време в отделните военни формирования зависи конкретния му размер.
				2.Да се регламентира начина за компенсиране при учения. Сегашното положение е просто безумно. Реално на учение си ангажиран много повече от едно дежурство, часовете извън нормалната продължителност за повече, и накрая - ама ти взе пари и те храниха безплатно.....Топ мотив за 2026 го....Че те и в затвора хранят безплатно. Предлагам : възстановяване на 48 часовата междуседмична почивка.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				Задължително време за възстановяване от поне два работни дни ,непосредствено след учения ,занятие и мероприятия с продължителност над 24 часа		
102	06.10.2026 16:02 Официално	Съюз на военноинва-лидите и военно-пострадалите	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ОТНОСНО: 1. Предоставяне на предложение на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите за изменения и допълнения по „Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България” качен на сайта на Министерството на отбраната за обществено обсъждане на 10.09.2026 година - свързан със статута и пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите 2. Среща - спешна по този жизнено важен проблем за военноинвалидите и военнопострадалите за „ТУРАТО” в общата монета **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИ МИНИСТЪР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НАЧАЛНИК НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ КАБИНЕТ,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДМИРАЛ И ГОСПОДА ОТ ВОЕННОТО РЪКОВОДСТВО НА МИНИСТЕРСТВОТО,** **УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАРКОВА,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦВЕТКОВ,** **УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЧЕБИШЕВА,** Ръководството на Съюза на - военноинвалидите си военнопострадалите - потомците на ослепените самуилови войни - Ви изпраща своето „Предложение за изменение и		С направените предложения се цели създаването на уредба в ЗОВСРБ на статута на военноинвалидите и военнопострадалите, който обаче вече е регламентиран в специалния закон – Закона за военноинвалидите и военнопострадалите /ЗВВ/, а по отношение на пенсиите на тези лица – в Кодекса за социалното осигуряване /КСО/. Относно добавката към пенсията е налице и уредба в чл. 70 от Закона за хората с увреждания, която също има значение с оглед размера на финансовите средства, които се плащат на военноинвалидите. ЗОВСРБ урежда обществените отношения, свързани с отбраната и с въоръжените сили на Република България, органите за ръководство, устройството и управлението на Министерството на отбраната и статуса на военнослужещите и цивилните служители. Военноинвалидите и военнопострадалите представляват различна категория правоимащи лица. Качеството „военноинвалид“ или „военнопострадал“ произтича от определени обстоятелства, свързани с военната служба, но само по себе си не представлява статут на военнослужещ, нито дава основание за създаване на регламентация за това в общия закон за отбраната. Със специалния ЗВВ са

				допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на република България качено на сайта на Министерството на отбраната за обществено обсъждане на 10.09.2026 година”. Искаме да Ви сезираме за пореден път в посока факта, че се опитвахме да качим нашето предложение както повеляват нещата на сайта, но за пореден път не успяхме/поради някакви технически невъзможности и проблеми/ и поради това Ви изпращаме нашето предложение в писмен вид, какъвто е принципно правилния начин на информация и комуникация. Предложението ни е свързано със статута и пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите, които трябва да бъде поставен в ЗОВСРБ и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите, което ще видите след като подробно се запознаете. На проведената на 3 септември среща, този въпрос с пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите бе поставен като най-важния и приоритетен въпрос, наред с другите два свързани с материалното подпомагане и правата по закона за военноинвалидите и военнопострадалите - във връзка с това бе подписан и протокол за решаването на тези проблеми. Та именно в тази посока решаването на проблема с пенсиитите на военноинвалидите и военнопострадалите ръководството изпраща с „Предложение на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите за изменения и допълнения по „Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България” качен на сайта на Министерството на отбраната за обществено обсъждане на 10.09.2026 година -		уредени обществените отношения, свързани със статута на военноинвалидите, военнопострадалите и на техните национално представителни организации. Този закон е създаден с цел да отдели в самостоятелен закон статута, правата и специалната държавна закрила на тази категория български граждани. С направените предложения на практика се цели включването на материя от предмета на уредба на ЗВВ в ЗОВСРБ, което е нарушение на чл. 10, ал. 1 от Закона за нормативните актове, съгласно който обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни актове от същата степен. От друга страна, пенсията за военна инвалидност е част от системата на държавното обществено осигуряване и понастоящем е регламентирана в КСО – в чл. 85 и чл. 86 от КСО се урежда както правото на пенсия за военна инвалидност, така и начина за определяне на нейния размер. Следователно преместването на уредбата относно правото и размера на пенсията в ЗОВСРБ би довело до разкъсване на систематичната връзка между пенсията за военна инвалидност и останалите видове пенсии от системата на държавното обществено осигуряване, както и до създаване на паралелна пенсионна уредба в ЗОВСРБ, което отново ще бъде нарушение на чл.10, ал. 1 от ЗНА. Ето

				свързан със статута и пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите”, като то съдържа: 1. Самото предложение текстово по раздели и членове от Закона за отбраната и въорженитe сили и Мотивите към него; 2. Предварителнана оценка на въздействие; 3. Финансовата обосновка на така представените предложения; Тези три основни документа са изготвени от адвоката на съюза господин Иван Сотиров и от главния счетоводител госпожа Теодора Тъмнишка - както се казва с помощ или в съслужение с помощници адвокати и финансови експерти по темата. 4. Наред с това Ви предоставяме и материал свързан с закриването на организацията ни през 1950 година по решение на ЦК на ПОЛИТБЮРО НА БКП и Разпореждане № 1302, с което ни се отнемат движимо и недвожимо имущество с финансови средства за милиони златни лева, с които се слага началото на „Министерството на здравопазването и социалната политика” на таговашната държава-а сега милиарди евро дължими на организацията на изпадналите в здравна, социална и финансова немощ военноинвалиди и военнопострадали- Така, че има средства които държавата следва да даде за така направеното от нас предложение относно пенсиите на тези заслужили за Род и родина български граждани пострадали в изпълнение на воинските си конституционни задължения на задължителна наборна военна служба - чл. 59, ал. 1 от Конситуцията на Република България. Основната цел на предложението е да намерят правилното място пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите и то е именно чрез Закона за отбраната и въоръжените		защо направените предложения следва да извършат чрез изменение и допълнение на горепосочените закони. Съобразно изискванията на ЗНА, преходни и заключителни разпоредби могат да съдържат изменения в други закони, когато обаче те са непосредствено обусловени от основния законопроект и са необходими за неговото съгласуване. В случая това не е налице, поради което не следва чрез преходните и заключителните разпоредби на настоящия законопроект да се предлагат изменения и допълнения на КСО и ЗВВ. Допълнителен аргумент е и обстоятелството, че естеството на предложенията не засяга самостоятелната компетентност на министъра на отбраната, тъй като се отнася до социален и пенсионен статут на определен кръг правоимащи лица. Предлаганите изменения попадат в сферата на компетентност на различни държавни органи, в т.ч. Министерството на труда и социалната политика и Националния осигурителен институт. Също така, съгласно чл. 10, т. 2 от ЗВВ Консултативният съвет обсъжда и приема становища по проекти на нормативни актове, установяващи и гарантиращи правата на военноинвалидите и военнопострадалите. В тази връзка направените предложения от СВВ следва да бъдат предварително внесени за обсъждане и становище от

				сили на РБ и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите - това място което им бе отредено в Първият Закон за отбраната и въоръжените сили на РБ в чл. 246 от него, но поради неадекватните действия на МО и МВР пенсиите ни бяха изпратени в КСО от господин Иван Костов и вместо достойни пенсии получихче унижаващи такива – БЯХМЕ ПОСТАВЕНИ В РАЗДЕЛ „НЕ ТРУДОВИ ДОХОДИ” И С ЕДНА МЕКО КАЗАНО УБИДНА ОСНОВА „СОЦИАЛНАТА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ” - ОТ ТОЗИ МОМЕНТ 2000 ГОДИНА - когато бяхме хвърлени и погазени в КСО ние започнахме своята борба и битка за изваждането ни от рездула „НЕТРУДОВИ ДОХОДИ” И ПРОМЯНА НА ОСНОВАТА НА ИЗЧИСЛЕНИЕ. Та това бе първата основна жизнено важна тема която дискутирахме на срещата от 3 септември и като прочетете протокола ще видите, че всичко това е възможно и има финансови средства за това и че трябва да се осъществи именно по така предлагания начин чрез ЗОБСРВБ и Закона за военноинвалидите и военнопострадалите - нещо което ние правим именно с нашето предложение - точно, прецизно и детайлно и се надявам, че Вие господин Министър с помоща на Министър председателя генерал Румен Радев и Заместник-министър - председателя полковник Гълъб Донев/решителната тяхна помощ/, чрез господата народни представители в Народното събрание – председателя госпожа Михаела Доцова, Председателя на ПГ „Прогресивна България” господин Петър Витанов, госпожа Янка Тянкова -- Председател на Комисията по правните въпроси и господата Константин Проданов - Председател на Комисията по		Консултативния съвет, поради което не може да се реализират чрез настоящия законопроект.

				бюджет и финанси и генерал Иван Лалов - Председател на Комисията по отбрана ще решите най-накрая тази 31 годишна сага от 1995 година приемането на първият ЗОВСРВБ и 26 години от хвърлянато ни в КСО. Това, което „се предвижда” от гледна точка на социална политика - всички пенсии от нетрудови доходи да се прехвърлят в МТСП и в Закона за социалнато подпомагане и пенсиите ни да са социална добавка или нещо от този сорт е - унизително, дискриминиращо и даже престъпно - хората пострадали в армията и дали здравето и живота си да получават вместо достойна военноинвалидна и военнопострадала пенсия - социална добавка и подпомагане - срамно и позорно е. Именно с настоящите ни предложения изваждаме от тази неправилна и срамна позиция Правителството, Народното събрание и Министерството на отбраната - ние сме силово министерство и следва да сме водещо в държавата НАДЯВАМЕ СЕ ТОВА ДА СТАНЕ ФАКТ И НАПРАВЕНИТЕ ОТ НАС ПРЕДЛОЖЕНИЯ ДА НАМЕРЯТ ПРАВИЛНОТО СИ МЯСТО ИМЕННО В ЗОВСРБ и ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ и ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, като по този начин ще дадем и старт да се осъществи идеята пенсиите от нетрудови доходи да бъдят извадени от КСО и всяка от тях да намери мястото си - ПЕНСИИТЕ НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ и ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ В ЗОВСРБ и ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, а пенсиите за: Гражданска инвалидност - 9 бр.; Старост на частни земеделски стопани - 3 бр. .С отделен указ -ЗП - 1 бр.; Социални пенсии за инвалидност - 27		

				21 бр.; Персонални пенсии - 35 бр. и Социални пенсии за старост - 304 бр. От последния Статистически бюлетин „ПЕНСИИ” на Националния осигурителен институт /НОИ/ към 30.06.2026 година - ДА ЗАЕМАТ СВОЕТО НОРМАЛНО СОЦИАЛНО МЯСТО В МТСП И ЗАКОНА ЗА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ. Така както българската армия изживя своя звезден миг с пренасянето на тленните останки на своя държавен глава и върховен главнокомандващ от преди хиляди години СЕ НАДЯВАМЕ МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ И МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА ДА ОСЪЩЕСТВЯТ ПРАВИЛНИЯ И ОТНОВО ЗВЕЗДЕН МИГ ТОЗИ ПЪТ ЗА НАСЛЕДНИЦИТЕ НА ОСЛЕПЕНИТЕ САМУИЛОВИТЕ ВОЙАНИ - ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННПОСТРАДАЛИТЕ ПОСТРАДАЛИ В АРМИЯТА СЛЕДСТВИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЪРЖАВНИТЕ СИ КОНСТИТЗЦИОННИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ДА НАМЕРЯТ СВОЕТО ДОСТОИНО И ЕДИНСТВЕНО ПРАВИЛНО МЯСТО И ПЕНСИИТЕ ИМ В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА, ЧРЕЗ ЗАКОНА ЗА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ и ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ - „ЕЗИТО” И „ТУРАТО” ДА СА В ЕДНИННА И НЕРУШИМА МОНЕТА. УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР, УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА АДРЕСАТИ, УВЕРЕНИ СМЕ, ЧЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯТА НИ ЩЕ БЪДАТ ПРАВИЛНО ОЦЕНЕНИ И ПРИЕТИ ЗА ДА НАМЕРЯТ НАЙ-НАКРАЯ СВОЕТО		

				ПРАВИЛНО МЯСТО ПЕНСИИТЕ НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, КАКТО ТОВА СТАНА С ТЛЕННИТЕ ОСТАНКИ НА НАШИЯТ ЦАР САМУИЛ - „ВСИЧКО ЗА БЪЛГАРИЯ” - БОГ ДА ПАЗИ НАРОДЪТ И ДЪРЖАВАТА НИ - БЛАГОСЛОВЕННИ, НАПРЕД - АМИН. Следва да се има предвид и факта, че броя на военноинвалидите и военнопострадалите прогресивно намалява и това е ясно от таблицата към финансовата обосновка касаеща „Броя на военноинвалидите и военнопострадалите през периода от 2014 до 30.06.2026 година”/последната публикация на НОИ на Статистическия бюлетин „ПЕНСИИ”/ - видно е прогресивното намаляване на правоимащите и то е свързано : увеличаване на възрастовата граница, влошеното здравословно състояние, както и с ниските убийствени пенсии, никаквите права в Закона за военноинвалидите и военнопострадалите, разбира се почти нищожния брой за съжаление на армията ни, която е между 5 000-8 000 реално бойци за бойни действия и т.н. Средно годишно намалението на тези военноинвалидите и военнопострадалите е с 250 души, а с времето тази цифра ще е още по-голяма. Така, че нищожното първоначално натоварване на бюсжета за едно нормална стойност на пенсиите им „„на остонвата на първоначалната заплата на кадрови „редник” в армията” - няма да изисква допълнителни средства от бюджета, а ще намаляват разходите, така както се случва реално с ветераните и техните пенсии и разходи за права по Закона за ветераните от войните		

				ОЧАКВАМЕ С НЕТЪРПЕНИЕ СПЕШНАТА ПО ТАКА ИЗЛОЖЕНИЯ ВЪПРОС СРЕЩА ГОСПОДИН МИНИСТЪР В ПОСОКА РЕШАВАНЕТО НА ПРОБЛЕМА С ПЕНСИИТЕ НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, УВАЖАВАМЕ СТАНОВИЩАТА НА ВСЯКА ИНСТИТУЦИЯ ПРИМЕРНО КАТО НА МТСП, НО ТЯ НЯМА НИЩО ОБЩО С ДЪРЖАВАТА КАТО ОТБРАНА, СИГУРНОСТ И НЕПРИКОСНОВЕННОСТ - ТАМ СА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ ПОСТРАДАЛИ ПО ДРУГ НАЧИН И ПОВОДИ, НЕ В ПОДГОТОВКАТА И ПРИ ОТБРАНАТА НА СТРАНАТА СИ. ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста - изброените по-горе мателиали 1,2, 3, 4 и флашка с качените предложения. В ОЧАКВАНЕ НА ВАШАТА ПОКАНА И С УВАЖЕНИЕ: ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪЮЗА НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ, ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ И ВЕТЕРАНИТЕ ОТ ВОЙНИТЕ КЪМ МС И ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ: МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ О.З. ИНЖ. ПЕТЪР ВЕЛЧЕВ Предложение за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България ОТ		

				СЪЮЗА НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ Относно: Статута и пенсиите на военноинвалидите и пенсионните правата на военнопострадалите/ пенсиите/ Предложението предвижда статутът на военноинвалидите и военнопострадалите да бъде изрично свързан с военната служба по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, а правото и размерът на пенсията за военна инвалидност да бъдат уредени в същия закон. Чрез преходните и заключителните разпоредби се правят съответните изменения в Кодекса за социално осигуряване и в Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България Параграф 1 В глава седма „Военна служба“, раздел VI „Възнаграждения, здравно и социално осигуряване на военнослужещите“, след чл. 233 а се създават чл. 233 б – 233 д: Статут на военноинвалидите и военнопострадалите Чл. 233б. (1) Български гражданин, който е получил трайно увреждане на здравето вследствие на заболяване или злополука, настъпили при или по повод: 1. изпълнение на военна служба в мирно или във военно време; 2. подготовка за изпълнение на военна служба като професия; 3. изпълнение на служба в мобилизационния или постоянния резерв, доброволния резерв или запаса;		

				4. обучение като курсант във висше военно училище или като колежанин в професионален колеж; 5. изпълнение на задачи, непосредствено свързани с отбраната на страната и при когото причинната връзка между увреждането и военната служба, подготовката, обучението или изпълнението на съответните задачи е установена по законоустановения ред, придобива качеството „военноинвалид“ при условията и по реда на Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. (2) Военнопострадали са преживелият съпруг, децата и родителите на български гражданин, загинал при или по повод на обстоятелствата по ал. 1; преживелият съпруг и децата на починал военноинвалид, а когато няма такива - неговите родители; съпругът, децата, а когато няма такива -- родителите на жив военноинвалид, както и лицата по чл. 4 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. (3) Качеството „военноинвалид“ или „военнопострадал“ се установява от Министерството на отбраната въз основа на влязъл в сила акт на компетентните органи на медицинската експертиза и останалите документи, установяващи обстоятелствата по ал. 1 и 2. (4) Военноинвалидите и военнопострадалите са специална категория лица, ползващи особена закрила от държавата. (5) Правата по този закон и по Закона за военноинвалидите и военнопострадалите се ползват наред с правата по Закона за хората с увреждания и по останалото социално законодателство. Когато друг закон предвижда по-благоприятен режим, прилага се по-благоприятният режим.		

Пенсия за военна инвалидност

Чл. 233в. (1) Право на лична пенсия за военна инвалидност имат военноинвалидите по чл. 233б, ал. 1 с установени 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане.

(2) Правото по ал. 1 възниква независимо от продължителността на военната служба, осигурителния стаж и направените осигурителни вноски.

(3) Месечният размер на пенсията за военна инвалидност се определя в процент от базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската войнишка длъжност по чл. 212, ал. 3, т. 2 -„първоначалната заплата на кадпови „редник" , както следва:

	Трайно намалена работоспособност		
	над 90 на сто	**71-90 на сто**	**50-70,99 на сто**
Редници и сержанти	75 на сто	65 на сто	40 на сто
Офицери	90 на сто	80 на сто	50 на сто

(4) Когато военноинвалидът не е притежавал военно звание, пенсията се определя в размерите за войници и сержанти.

(5) Когато военноинвалидът има право и на пенсия за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, размерът на пенсията се определя по по-благоприятния за него ред.

(6) Размерът на пенсията се преизчислява служебно от датата, от която е определена нова база по чл. 212, ал. 3, без да е необходимо подаване на заявление от правоимащото лице.

				Права и пенсии на военнопострадалите Чл. 233г. (1) Военнопострадалите по чл. 233б, ал. 2 - преживял съпруг, деца и родители на лице, загинало при или по повод на военната служба, подготовката или отбраната на страната, имат право на наследствена пенсия за военна инвалидност при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване. (2) Правото на родителите по ал. 1 възниква независимо от тяхната възраст, работоспособност и от обстоятелството дали получават лична пенсия. (3) Децата имат право на наследствена пенсия до навършване на 18-годишна възраст, а ако учат - за срока на обучението, но не по- късно от навършване на 26-годишна възраст. Децата, които са се инвалидизирали до навършване на 18-годишна възраст, съответно до навършване на 26-годишна възраст, когато са учили, имат право на наследствена пенсия независимо от възрастта си. (4) При смърт на военноинвалид право на наследствена пенсия за военна инвалидност имат преживелият съпруг, децата и родителите при условията на ал. 1-3. (5) Размерът на наследствената пенсия се определя от пенсията за военна инвалидност, която би се следвала или се е следвала на починалия при над 90 на сто трайно намалена работоспособност или вид и степен на увреждане. (6) Когато починалият не е притежавал военно звание, основата се определя по реда за войници и сержанти. (7) Военнопострадалите, които са съпруг, деца или родители на жив военноинвалид, ползват правата по Закона за военноинвалидите и военнопострадалите и по останалото социално		

				законодателство, но това качество само по себе си не поражда право на наследствена пенсия, докато военноинвалидът е жив. (8) Получаването на пенсия по този член не ограничава правото на еднократни обезщетения, целеви помощи, социално подпомагане, медицинска помощ, рехабилитация и останалите права, предвидени в този закон и в Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. Отпускане, изплащане и финансиране Чл. 233д. (1) Пенсиите по чл. 233в и 233г се отпускат, изменят, осъвременяват, преизчисляват, спират, възобновяват, прекратяват и изплащат от Националния осигурителен институт по реда на Кодекса за социално осигуряване, доколкото в този закон не е предвидено друго. (2) Пенсиите по ал. 1 са за сметка на държавния бюджет и се финансират чрез ежегоден трансфер по бюджета на държавното обществено осигуряване. (3) Средствата за пенсиите по ал. 1 се предвиждат ежегодно като отделен трансфер в закона за държавния бюджет на Република България и в закона за бюджета на държавното обществено осигуряване. (4) Министерството на отбраната предоставя служебно на Националния осигурителен институт необходимите данни от Централния регистър на военноинвалидите и военнопострадалите. (5) Обменът на данни между Министерството на отбраната, Националния осигурителен институт и органите на медицинската експертиза се извършва служебно и по електронен път. (6) Правоимащите лица не могат да бъдат задължавани да представят документи и данни,		

				които се намират при държавен орган или могат да бъдат получени служебно. Преходни и заключителни разпоредби Параграф 2 Изменение на Кодекса за социално осигуряване В Кодекса за социално осигуряване се правят следните изменения и допълнения: 1. Член 85 се изменя така: „Чл. 85. Правото на лична и наследствена пенсия за военна инвалидност, правоимащите лица и размерът на пенсията се определят по реда на чл. 233в-233д от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Отпускането и изплащането на пенсиите се извършват от Националния осигурителен институт по реда на този кодекс.“ 2. Член 86 се отменя. 3. В чл. 83, ал. 4 думите „размерът по чл. 86, ал. 1“ се заменят с „размерът по чл. 233в, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“. 4. В чл. 83, ал. 5 думите „определена по чл. 86“ се заменят с „определена по чл. 233в и 233г от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България“. Така размерът на пенсията действително се извежда от действащия чл. 86 от Кодекса за социално осигуряване и се обвързва с възнаграждението за най-ниската войнишка длъжност. Параграф 3 Изменение на Закона за военноинвалидите и военнопострадалите 1. В чл. 2 се създава ал. 3: „(3) Военноинвалидите и военнопострадалите са специална категория лица, ползващи особената закрила от държавата. Те ползват правата по този закон наред с правата по Закона за хората с увреждания и по		

				останалото социално законодателство, като при наличие на различни правни режими се прилага по-благоприятният.“ 2. Член 11 се изменя така: „Чл. 11. (1) В Министерството на отбраната се създава и поддържа Централен електронен регистър на военноинвалидите и военнопострадалите. (2) Регистърът съдържа данните, необходими за установяване на качеството „военноинвалид“ или „военнопострадал“, за определяне и изплащане на личните и наследствените пенсии и за ползване на правата по този закон. (3) Националният осигурителен институт има служебен достъп до необходимите данни от регистъра за целите на пенсионното производство.“ 3. В чл. 12 се създава ал. 3: „(3) Министерството на отбраната изпраща служебно на Националния осигурителен институт данните за придобиването, изменението или прекратяването на качеството „военноинвалид“ или „военнопострадал“.“ Параграф 4 Заварени пенсии (1) Отпуснатите до влизането в сила на този закон лични и наследствени пенсии за военна инвалидност се преизчисляват служебно от Националния осигурителен институт по реда на чл. 233в и 233г от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. (2) Преизчисляването се извършва без подаване на заявление. (3) Когато определеният по новия ред размер е по-нисък от получавания до влизането в сила на закона, пенсията се запазва в досегашния по-благоприятен размер. (4) Разликите се изплащат от датата на влизане в сила на закона.		

				Параграф 5 Подзаконови актове В тримесечен срок от обнародването на закона Министерският съвет привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с него. Параграф 6 Влизане в сила Законът влиза в сила от 1 януари на 2026 г. Мотиви: Предложеният законодателен модел предвижда: 1. Статутът да остане основно уреден в специалния Закон за военноинвалидите и военнопострадалите, като бъде изрично свързан със ЗОВСРБ; основанието и размерът на личната пенсия за военна инвалидност да бъдат преместени в ЗОВСРБ; правата на военнопострадалите и наследствените пенсии да бъдат уредени отделно от личната пенсия на военноинвалида; 2. Основанието и размерът на личната пенсия за военноинвалидност да бъдат преместени в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България/ЗОВСРБ/; 3. Правата на военнопострадалите и наследствените пенсии да бъдат уредени отдело от личната пенсия за военнопинвалидност; 4. НОИ да продължи да отпуска и изплаща пенсиите, без Министерството на отбраната да изгражда отделна пенсионна администрация; 5, Средствата да се осигуряват чрез отделен държавен трансфер в общите средства за издръжка на Министерството на отбраната; 6. Всички отпуснати лични и наследствени пенсии да се преизчисляват служебно; 7. Изрично да бъдат обхванати професионалните военнослужещи, курсантите, колежаните, резервистите и лицата от запаса;		

				98. Формулировката „първоначална заплата на кадрови редник“ да бъде заменена с точния действащ законов термин „базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най- ниската войнишка длъжност по чл. 212, ал. 3, т. 2“; 9. Военнопострадалите да не се смесват с военноинвалидите: военноинвалидът има право на лична пенсия, а преживелите членове на семейството - на наследствена пенсия; членовете на семейството на жив военноинвалид ползват останалите права по специалния закон, без автоматично да възниква право на наследствена пенсия. Основни мотиви: Военната служба е дейност с повишен риск за живота и здравето. Увреждането или смъртта при или по повод изпълнението на военната служба представляват непосредствена последица от изпълнението на конституционно и законово установени задължения по отбраната на страната. Съществуващото определяне на пенсиите за военна инвалидност като процент от социалната пенсия за старост не отчита достатъчно специфичния характер на военната служба и връзката между увреждането и изпълняваните воински задължения. Обвързването на размера с базата за възнаграждението за най-ниската войнишка длъжност - „първоначалната заплата на кадрови „редник”, което осигурява обективна връзка между дължимата държавна закрила и системата на възнагражденията във въоръжените сили. Предложението гарантира еднаква закрила както на военноинвалидите, така и на военнопострадалите - семействата на загиналите и починалите военноинвалиди, като същевременно запазва разграничението между		

				личната пенсия за военна инвалидност и наследствената пенсия. Служебният електронен обмен на данни между Министерството на отбраната, органите на медицинската експертиза и Националния осигурителен институт ще намали административната тежест и ще предотврати лишаването от права поради липсващ документ, който се намира при друг държавен орган. **ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА** Финансово и бюджетно въздействие: Законопроектът ще има незначително пряко първоначално въздействие върху държавния бюджет, като през следващите години ще е със затихващи параметри. Към 1 юли 2026 г. действащите размерите на личните пенсии за военна инвалидност от зависимост на процента загубена работоспособнос са, както следва: от 50% до 70,99% - 211,38 евро; от 71% до 90% - 257,33 евро и над 90% - 275,72 евро на основата на социалната пенсия за старост, която е в размер на 183,81 евро. Пенсията на военноспострадалите е равна на пенсията на военноинвалид при размер над 90% - 275,72 евро. Съгласно чл. 212, ал. 3 ЗОВСРБ базата за най-ниската войнишка длъжност се определя според средната работна заплата за второто тримесечие на предходната година. Съгласно МЗ № ОХ-105 от 04.02.2026 година възнагражденитето за звание „редник" е в размер на 56,37 евро, а за длъжност е в размер на 1 178,40 евро или общият размер на заплатата е 1 234,77 евро. Сега действаща таблица по чл. 86 от КСО		

				<table><tr><th></th><th colspan="3">Трайно намалена работоспособност</th></tr><tr><th></th><th>над 90 на сто</th><th>71-90 на сто</th><th>50-70,99 на сто</th></tr><tr><td>Редници и сержанти</td><td>150 на сто</td><td>140 на сто</td><td>115 на сто</td></tr><tr><td>Офицери</td><td>160 на сто</td><td>150 на сто</td><td>120 на сто</td></tr></table> Съгласно чл. 86 от КСО това е процентното разпределение на пенсиите на военноинвалид според процента на трайно намалената работоспособност - и е на основата на „социалната пенсия за старост”. Предлаганата нова основа на изчисление е нормално, логическата и това е размера на „първоначалната заплата на кадрови „редник”, която е в размер на 1 234,77 евро. Съгласно, Статистически бюлетин „ПЕНСИИ” Националния осигурителен институт в т. 8 „Броя на личните пенсии за инвалидност по видове пенсии и процента на намалена работоспособност към 30.06.2026 г. -- броя на военноинвалидите според процента намалена работоспособност е като следа: от 50% до 70,99% - 858 души; от 71% до 90% - 574 души и над 90% - 232 души, като, съгласно същият бюлетин т. 27, стр. 37 „Броя на добавките към пенсиите, разпределени по вида на пенсиите и вида на добавките към 30.06.2026 г. военноинвалиди с добавка на чужда помощ - 287 души. Броя на военноивалидите и военнопострадалите е в т. 2, стр. 7 „Брой на пенсиите към 30.06.2026 година” и те са както следва: военноинвалиди 1 663 души и		

				военнопострадали 1 371 души или общо са 3 034 души. Като един основен мотив в посока финансови средства е за съжаление намаляващият контингент от ветерани от войните, който посочен в т. 27 добавка за ветерани са 32 души, като забележка е посочено, че в „От 01.01.2026 година добавката за ветерани от войните по чл. 5 от ЗВВ се изплаща в размер на 170,51 евро.”, както и „От 01.01.2026 година добавката за инвалиди от войните по Указ № 1611 се изплаща в размер на 85,26 евро.”, от където е видно, че само тези две добавки са приблизително равни на размера на пенсията на военноинвалид с над 90% трайно намалена работоспособност. И поради намаляването на ветераните от войните логично се освобождават и финансов ресур, който следва да се разходва за пенсии на военноинвалиди и военнопострадали - хората във военната област, тоест финасовото натоварване на бюджета при предложението на новата основа и проценти от нея - са изключително незначителни и неоказващи почти никакъв финансов дефицит и тежест. Новата таблица на основата на „размера на първоначалната заплата на кадрови „редник”” в Българската армия. <table><tr><th></th><th colspan="3">Трайно намалена работоспособност</th></tr><tr><th></th><th>над 90 на сто</th><th>71-90 на сто</th><th>50-70,99 на сто</th></tr><tr><td>Редници и сержанти</td><td>75 на сто</td><td>65 на сто</td><td>40 на сто</td></tr><tr><td>Офицери</td><td>90 на сто</td><td>80 на сто</td><td>50 на сто</td></tr></table>		

Принципно е спазен размера на разликата между различните проценти трайно намалена работоспособност от 50% до 70,99% и 71%-90% е 25%, а от 71% до 90% и над 90% е 10% Същата разлика е запазена и в новата таблица с предлаганата нова основа „размера на първоначалната заплата на кадрови „редник“.

Правоимащи	Брой	На база НОИ СПС	Годишна стойност	Брой	На база първоначална заплата редник	Годишна стойност
1	2	3	4	5	6	7
Военноинваливи						
с над 90%	232	275,72	767 604	232	926,08	2 578 207
от 71 до 90%	574	257,33	1 772 489	574	802,60	5 528 309
От 50 до	857	211,38	2 173 832	857	493,91	5 079

70,99%						370				
Общо	1663		4 713 925	1663		13185886				
Военно страдали	1371	275,72	4 536 145	1371	926,08	15235868				
Общо	3034			3034						
Всичко разходи			9 250 071			2842175 4				

Допълнителният разход от 19 171 683 евро е изчислен на базата на първоначалната заплата на кадрови редник и съответното процентно съотношение спрямо нея в зависимост от загубената работоспособност на военноинвалидите, а именно: с над 90% - 75%; от 71 до 90% - 65%; от 50 до 70,99% - 40%. За военнопострадалите изчисленията са на база с над 90% - 75%. И за двете категории правоимащи разходът е за 12 месечен период.

Броя на военноинвалидите и военнопострадалите е на основата на последния Статистически бюлетин „пенсии” на националния осигурителен институт към 30.06.2026 година Допълнителната тежест към бюджета е първоначалната относително голяма,

				като изцяло разработена е във финансовата обосновка към проекто закона Брой на военноинвалиди и военнопострадалите през периода от 2014 до 30.06. 2026 г.			

Година	Военноинвалиди	Военнопострадали	Общ брой	Намаление на база предходна година ВИ	Намаление на база предходна година ВП	Намаление на база предходна година общо
1	2	3	4	5	6	7
2014	2863	3039	5902			
2015	2724	2824	5548	139	215	354
2016	2634	2683	5317	90	141	231
2017	2514	2498	5012	120	185	305
2018	2387	2362	4749	127	136	263
2019	2262	2206	4468	125	156	281
2020	2166	2063	4229	96	143	239
2021	2058	1857	3915	108	206	314

2022	1946	1700	3646	112	157	269					
2023	1870	1611	3481	76	89	165					
2024	1800	1517	3317	70	94	164					
2025	1714	1421	3135	86	96	182					
2026	1663	1371	3034	51	50	101					
Общо				1200	1668	2868					
Средна стойност				100	139	239					

1. Видно е прогресивното намаление на военноинвалидите и военнопострадалите и от там финансовите средства за изплащането на пенсиите им - за военноинвалид и военнопострадал с приоритетно намаляване на военнопострадалите/там са и по значителните размери на пенсиите/, както и средният годишен броя на намаляването на тези заслужили за Род и родина български граждани следно около 250 души на година, а в следващите три финансови години бройката ще е по-значителна поради покачването на възрастта и засилване на здравните проблеми фактори отнемащи по-

				голям брои от тези правоимащи от този свят, както при ветераните от войните, които към момента са останали под 20 души за страната ни. 2. Следва да отбележим и факта, че разходи за офицери нямаме поне от 15 години насам минимум /а може и повече - видно от публикацията на статистическия бюлетин на НОИ/ и ако имаме оттука на татък такива, ще са единични случаи, така, че допълнителната тежест към бюджета ще е нищожна. Пенсиите на офицерите и войниците на кадрова военна служба, които са пострадали при или по повод службата се отнасят към трудовата злополука и изчисляването на същите става на основата на получаваната към момента на злополуката заплата на войника или офицера, която е значително по-голяма от получаваната пенсия на военноинвалидите и военнопострадалите на наборна военна служба - друга е основата на изчисление и други са процентите, те получават права по Закона за военноиналидите и военнопострадалите и „качеството военноинвалид" за да ползват права по специфичния закон, както и тяхните близки „качеството военнопострадал", но размера на получаваните пенсии и на кадровите военни и наследствени такива са значително по-голяма/поне три-пет пъти/ в зависимост от чина и заеманата длъжност - като заплата на кадровия военнослужещ. Съгласно ПМС № 144 от 17 септември 2026 година за определяне размера на „линията за бедност" за 2027 година в член единствен, Определя от 1 януари 2027 година размера на „линията за бедност" за страната 443 евро. 493,91 евро при 40% от новата основа на изчисляване на военноинвалидната пенсия „размера на първоначалната заплата на кадрови „редник" и		

				при „линия на бедност” в размер на 433 евро - принципа за размера на пенсията за военноинвалидите и военнопострадалите да е над „линията на бедност” е спазен. Наред с това, че военноинвалидите и военнопострадалите са български граждани пострадали в изпълнение на воинските си конституционни задължения/чл. 59, ал. 1 от Конституцията на РБ/ на действителна наборна военна слежба и са пренебрегвани, неглижирани и дискриминиране в продължение на 26 години за съжаление и като се има предвид, че това нещо не би се случило, ако се беше реализирал чл. 246 от Закона за отбраната и въоръжените сили на РБ - първият приет в края на 1995 година/ДВ. 112 от 27 декември - извънреден/: „Чл. 246. (1) Пенсиите на военнослужещите и отпускането на военноинвалидните пенсии се урежда със закон. (2) Средствата за пенсионното осигуряване на военнослужещите и военноинвалидите са за сметка на държавния бюджет.” При тогавашното несубординиране на двата изработени законопроекта за пенсиите на военнослужещите и отпускането на пенсиите на военноинвалидите между двете силови институции Министерство на отбраната и Министерство на вътрешните работи /военизирани и под пагон/ - правитеството решава и неосъществява реализацията на чл. 246 и изпраща тези две категории в КСО, с което се нанасят непоправим удар върху пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите - поставят се в раздела „Пенсии от нетрудови доходи” и размера им се изчислява на някаква никаква основа като „социалната пенсия за старост”.		

				От този момент до ден днешен вече 26 години военноинвалидите, военнопострадалите - тяхната организация търсят възможности за премахването на тази несправедливост по отношението на размера и основата на изчисление на тези заслужили за Род и Родина български граждани дали живота и здравето си в изпълнение и спазване на воинските си конституционни задължения. Именно сега с предвижданете промение в Закона за хората с увреждания, КСО и Закона за социалното подпомагане се открива възможноста да се поправи тази несправедливост и военноинвалидите и военнопострадалите да заемат единствено правилното място в пенсионната система - „пенсия за военноинвалид и военнопострадал" на основата на „размера на първоначалната заплата на кадрови „редник"в българската армия и нямащи нищо общо с „пенсията от нетрудови доходи". Принципно при финансовата обосновка се дават и три годишни прогнози по разход от държавния бюджет. В тази посока сме изпратили наше писмо изх. № 267 от 25.09.26 година и вх. рег. № 14-10-39 от 25.09.26 г. на Министерството на отбраната с искане „Прогнозни данни за увеличаване за звание „редник" и за длъжност през следващите три години - 2027, 2028 и 2029 години. - но към момента на внасяне на настоящото ни Предложение за изменение и допълнение по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България - нямахме получеенофициабло писмо он министерството за исканите прогнозни данни. В момента на получаване на исканите прогнозни данни веднага с писмо ще добавим		

				допълнителния финансов анализ на тази основа за евентуалните промени в бюджета по години следствие на данните. Принципно по наши данни/на съюзният регистър/ и данните на Националнио осигурителния институт и по-горе представената таблица за „Брой на военноинвалиди и военнопострадалите през периода от 2014 до 30.06. 2026 г.” - от която става видно, че броя на военноинвалидите и военнопострадалите - намалява бързо и значително със средно 250 души на година - от 2014 до 30.06.2026 година от 5 902 на 3 034 души или с 2 868 души/напуснали този всят/ и с преобладаващата бройка на военноипстрадалите - посочваме тях, защото тяхните наследствени пенсии са равни на пенсиите на военноинвалидите с над 90% загубена работоспособност - тоест размера на необходимите средства от бюджета е по-малък, а като се има предвид и разстежа на възрастовата граница на военноинвалидите и военнопострадалите, тяхното непрекъснато влошаващо се здравословно състояние и ниските пенсии заващи им възможност за сностно преживяване, броя на военноинаидите и военнопосткрадалите през следващите три прогнозни години ще намалява значително, така че няма да има увеличение на бюджетните средства - тоест финансовата тежест ще е обратното олекотяване на бюджета в тази посока, така както е от години при ветераните от войните, които по последни данни на НОИ към момента са под 25 човека за страната. ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България		

				Действащата правна уредба на пенсиите за военна инвалидност не отчита в достатъчна степен специфичния характер и повишения риск на военната служба. Пенсиите за военна инвалидност са уредени в Кодекса за социално осигуряване като пенсии, несвързани с трудова дейност, независимо че увреждането е настъпило при или по повод изпълнението на военна служба, подготовка за такава служба, обучение във военно учебно заведение, служба в резерва или изпълнение на задачи, свързани с отбраната на страната. Размерът на тези пенсии понастоящем се определя като процент от социалната пенсия за старост. Този механизъм не установява пряка връзка между размера на държавната закрила и специфичния характер на военната служба. Съществуващата уредба е разпределена между Кодекса за социално осигуряване, Закона за военноинвалидите и военнопострадалите и Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, което затруднява нейното еднозначно прилагане. Не е достатъчно ясно уреден и статутът на отделните категории военноинвалиди и военнопострадали, включително на професионалните военнослужещи, курсантите, колежаните, резервистите, лицата от запаса и членовете на семействата на загиналите и починалите военноинвалиди. Законопроектът е насочен към разрешаване на следните основни проблеми: 1. Несъответствието между специфичния характер на военната служба и действащия механизъм за определяне на пенсията за военнаинвалидност и военнопострадалите;		

				2. Недостатъчното разграничение между личната пенсия на военноинвалида и наследствената пенсия на военнопострадалите; 3. Административната тежест при доказване на обстоятелства и представяне на документи, които вече се намират в Министерството на отбраната, Националния осигурителен институт или органите на медицинската експертиза; Основна цел е създаване на справедлив, устойчив и съответстващ на спецификата на военната служба режим за защита на военноинвалидите и военнопострадалите, като: 1, Изрично свързване на статута на военноинвалида с военната служба, подготовката, обучението, резерва, запаса и задачите по отбраната на страната и уреждане на основанието и размера на пенсията за военнаинвалидност и наследствената за военнопострадалите в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България; 2. Запазване на Националния осигурителен институт като компетентен орган по отпускането и изплащането на пенсиите; 3. Обвързване на размера на пенсията с базата за определяне на основното месечно възнаграждение за най-ниската войнишка длъжност - кадрови „редник”,; 4. Служебно преизчисляване на заварените пенсии и гарантиране, че при преизчисляването няма да бъде намаляван размерът на вече отпусната пенсия; 5 Въвеждане на служебен електронен обмен между Министерството на отбраната, НОИ и органите на медицинската експертиза. Законопроектът засяга: 1. Военноинвалидите; 2. Военнопострадалите; 3. Професионалните военнослужещи;		

				4. Курсантите и колежаните във военните учебни заведения; 5. Лицата от мобилизационния, постоянния и доброволния резерв; 6. Лицата от запаса; 7. Преживелите съпрузи, децата и родителите на загинали лица; 8. Членовете на семействата на починали военноинвалиди; 9. Министерството на отбраната; 10. Националния осигурителен институт; 11. Министерството на финансите; 12. Министерството на труда и социалната политика; 13. Органите на медицинската експертиза; 14. Организациите на военноинвалидите и военнопострадалите. При запазване на действащото положение пенсиите за военнаинвалидност ще продължат да се определят като процент от социалната пенсия за старост и същият механизъм на наследствените военноинвалидни пенсии.. Този вариант не разрешава установените проблеми и не създава пряка връзка между увреждането при военна служба и системата на възнагражденията във въоръжените сили. Очаква се силно положително социално въздействие. Законопроектът: 1. Повишава материалната сигурност на военноинвалидите; 2. Отчита повишения риск на военната служба; 3. Осигурява по-висока защита на семействата на загиналите и починалите военноинвалиди; 4. Ограничава риска от бедност и социално изключване; 5 Увеличава възможностт от		

				адекватно и подпомагащо здравеопазване и ползване на балноелечебни грижи и рехабилитация; 5, Утвърждава общественото признание към Лицата, увредени при изпълнение на задачи по отбраната на страната в изпълнение на воинските си конституционни задължения - чл. 59, ал. 1 от Конситуцията на Република България; 6. Голяма е вероятноста да окаже положително влияние върху мотивацията за военна служба , за участие в доброволния резерв и военната подготовкана населението. Особено положително е въздействието на гаранцията, че никоя заварена пенсия няма да бъде намалена при преизчисляването. Финансово и бюджетно въздействие: Законопроектът ще има незначително - първоначално пряко въздействие върху държавния бюджет с последващо финансово затихване в тригодишната прогноза, поради намаляващия брой на правоимащите. Към 1 юли 2026 г. действащите размери на личните пенсии за военна инвалидност са между 211,38 евро и 294,10 евро месечно в зависимост от процента на увреждане и военното звание. (справка: НОИ - пенсии за военна инвалидност) Съгласно чл. 212, ал. 3 ЗОВСРБ базата за най-ниската войнишка длъжност се определя според средната работна заплата за второто тримесечие на предходната година. За второто тримесечие на 2025 г. НСИ отчита средна заплата от 2572 лв., равняваща се приблизително на 1315,04 евро. (справка : НСИ - средна работна заплата за II тримесечие на 2025 г.) Очаква се размерите да нараснат приблизително 3,07 пъти, или с ~ 207,26% спрямо действащия основен механизъм.		

				Окончателната финансова обосновка трябва да бъде изготвена въз основа на справки от НОИ и Министерството на отбраната за: 1. Броя на личните пенсии по степен на увреждане и военно звание; 2. Броя и вида на наследствените пенсии; 3. Броя на потенциално новите правоимащи лица; 4. Средната продължителност на изплащане; 5. Прогнозата за изменение на базата по чл. 212, ал. 3 ЗОВСРБ за период не по-кратък от три години. Основата на изчисление на пенсиятаа за военноинвалид и военнопострадал в предложения законопроект е „първоначалната заплата на кадрови „редник" в българската армия", която съгласно МЗ № ОХ-105 от 04.02.2026 година и в размер на 1 234,27 евро, на тази база са изчислени новите размери на пенсиите, като е запазена разликата между различните проценти намалена работоспособност, съществуващи в таблицата на чл. 86 от КСО, като от 50 до 70,99% и 71 до 90% е 25%, а от 71 до 90% и над 90% е 10%. Новият табличен вид на пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите (тя е равна на пенсията на военноинвалид при над 90% загубена работоспособност) е на основата на „първоначалната заплата на кадрови „редник" в българската армия", за разлика от чл. 86 в КСО на основата на „социалната пенсия за старост" и е:		

	Трайно намалена работоспособност		
	над 90 на сто	**71-90 на сто**	**50-70,99 на сто**
Редници и сержанти	75 на сто	65 на сто	40 на сто
Офицери	90 на сто	80 на сто	50 на сто

Таблицата на сразчетите на основата на процентите от горната такава и на основата на „първоначалната заплата на кадрови „редник", както следва:

Правоимащи	**Брой**	**На база НОИ СПС**	**Годишна стойност**	**Брой**	**На база минимална заплата редник**	**Годишна стойност**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Военноинваливди						
с над 90%	232	275,72	767 604	232	926,08	2 578 207
от 71 до 90%	574	257,33	1 772 489	574	802,60	5 528 309
От 50 до 70,99%	857	211,38	2 173 832	857	493,91	5 079 370

Общо	16 63		4 713 925	16 63		13 185 886				
Военно страда ли	13 71	275, 72	4 536 145	13 71	926, 08	15 235 868				
Общо	30 34			30 34						
Всичко разходи			9 250 071			28 421 754				

Броя на военноинвалидите и военнопострадалите е на основата на последния Статистически бюлетин „пенсии” на националния осигурителен институт към 30.06.2026 година Допълнителната тежест към бюджета е в размер на 19 171 683 евро -- първоначалната относително голяма, като изцяло разработена е във финансовата обосновка към проекто закона, със зътихване в тригодишата прогноза за разход в бюджета поради прогресивното намаляване на правоимащите годишно със средно 250 - души военноинвалиди и военнопострадали/преобладаващо при военнопострадалите/ - то е свързано с покачването на възрастта и значителните здравословни проблеми

За Министерството на отбраната и НОИ ще възникне първоначална административна натовареност, свързана с:

1. Служебното преизчисляване на заварените пенсии;

				2. Изграждането или надграждането на електронния регистър; 3. Приемането на необходимите подзаконови актове. След приключване на първоначалния етап административната тежест за гражданите ще бъде намалена, тъй като документите и данните ще се събират служебно. Не се предвижда създаване на нова пенсионна администрация. Законопроектът не създава задължения за предприятията, не въвежда лицензионни, регистрационни или отчетни режими за стопанските субекти и не оказва пряко въздействие върху конкуренцията. Не се установява необходимост от извършване на тест за въздействие върху малките и средните предприятия, тъй като се отнася за физически лица - военноинвалиди и военнопострадали. Законопроектът има положително въздействие върху: 1. Правото на обществено осигуряване и социално подпомагане; 2. Правото на защита на българските граждани пострадали при или по повод военната си служба към страната си в изпълнение на войнските си конституционни задължения - чл. 59, ал. 1 от Конституцията на република България - на задължителна наборна военна служба в запаса и резерва; 3. Правото на защита на лицата с увреждания - специфичната категория такава - “ военноинвалидите с и военнопострадалите; 4. Защитата на семействата на загиналите при изпълнение на военна служба - военнопострадалите;		

				5. Правота на пенсиите на военноинвалидите И военнопострадалите да останат такива, а не социални помощи и подкрепа; 6. Правото военноинвалидите и военнопострадалите да получат достойна, уважителна и обществено основателна и призната военноинвалидна пенсия в нормален за жизнен, здравен и морален стандарт на живот размер, на парвилната и истинната основа „първоначалната заплата на кадрови редник в аармията"; 7. Право да получат истинския и правилен размер на пенсията си незначителен над „линията на бедност", спрямо фиксираният най-нисък размер при процент загубена работоспособност от 50 до 70,99%; 8. Право на военноинвалидите и военнопострадалите, на тези заслужили за Род и Родина български граждани рисковали и отдали здравето и живота си в изпълнение на конституционните Си задължения за получаване на размера на пенсиите си малко над „линията на бедност". Централният електронен регистър ще съдържа лични данни, включително данни за здравословното състояние. Поради това в закона или в изрично предвиден подзаконов акт следва да се регламентира статута. Материята попада основно в националната компетентност в областта на отбраната и социалната подкрепа и закрила. Законопроектът не противоречи на пряко приложими актове на Европейския съюз. При електронния обмен на данни следва да се спазват изискванията за защита на личните данни на Регламент (ЕС) 2016/679. Основните рискове са:		

				1. Първоначален незначителен разход от бюджета за реализация на законопроекта, затихващ в тригодишната прогноза; 2. Риск от двойно осъвременяване, ако едновременно се прилага годишното изменение на базата по ЗОВСРБ и общият ред за осъвременяване по КСО; Рисковете могат да бъдат ограничени чрез точна финансова обосновка, изрично уреждане на съотношението между различните пенсии, детайлни преходни разпоредби и достатъчен срок за подготовка. Основните показатели за наблюдение са: 1. Брой признати военноинвалиди и военнопострадали; 2. Брой отпуснати лични и наследствени пенсии; 3. Общ годишен бюджетен разход; 4. Брой случаи, при които от гражданите са поискани документи, налични при друг държавен орган; Очакваното социално въздействие е силно положително. Законопроектът осигурява по-висока и по-справедлива закрила на военноинвалидите и военнопострадалите и свързва размера на пенсията със спецификата на военната служба. Финансовото въздействие е трайно и незначително във времето с тенденция за намаляване, на основание годишното намаляване на военноинвалидите и военнопострадалите свързано с здравният и възрастов статус, както при ветераните от войните, които към момента клонят към нула.. Справка от Статистическите бюлетини „Пенсии” на Национално осигурителния институт в годините назад - посочени във финансовата обосновка за проектозакона.		

				Поради, което за приемането на предлаганите промени в законопроекта да се потърси бюджетна и статистическа оценка от НОИ, НСИ, Министерството на отбраната и Министерството на финансите. Препоръчително е законът да влезе в сила от 1 януари 2027 г. Законопроектът следва, да се реализира и постига поставените си цели, при осъществяване на две необходими условия: осигуряване на заявените		
103	06.10.2026 18:05 Портал за обществени консултации	Иван Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин министър, Предлагам Ви моето мнението, относно § 41 и § 42 от проекта на ЗИД на ЗОВСРБ. В проектът не е достатъчно ясно формулирано какъв точно ще бъде размерът и начинът на компенсация за положеното над нормалната продължителност на служебно време (8 часа) и за 24-часовите дежурства, което в повечето случаи достига до 27-28 часа. Предлагам, в промените да бъде ясно формулирано как ще се разпределя междудневната/междуседмична почивка и колко дни компенсация ще се полагат след 24-часово дежурство (как точно ще се компенсират натрупаните часове), за да няма двусмислие и различно тълкуване на регламента във военните формирования. Предлагам, да се регламентира какво е служебно време за наряд. Освен времето за изпълнение на задълженията като длъжностно лице от наряда, в служебното време да се включи и времето за подготовка, снаряжаване, явяване на развод, приемане и сдаване на дежурството. Според законодателя то не служебно време, а всъщност е, защото е по служба.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				Предлагам да бъде възстановен механизмът за компенсация след 24-часов наряд до 31.12.2025 г. при наряд в делничен ден военнослужещият да бъде освободен от служба за два дни след сдаването му – например при наряд в понеделник да се компенсира във вторник и сряда и да се яви на работа в четвъртък; при наряд в почивен/празничен ден или официален празник да се предоставят три дни за възстановяване; задължителната междудневна и междуседмична почивка да бъде отделна от компенсацията за положения труд и едното право да не поглъща другото; да се компенсира и времето за подготовка, снаряжаване, явяване на развод, приемане и сдаване на наряда, което колкото и да не е, според законодателя служебно време, всъщност е, защото е по служба. В преходните и заключителни разпоредби да бъде заложено как ще бъдат компенсирани всички натрупани часове от 01.01.2026 г. до момента, поради липса на нормативна база за това. Начинът, сроковете и размерът на компенсациите следва да бъдат изрично и ясно регламентирани, така че всички положени часове да бъдат реално отчетени и компенсирани и да не се допуска различно тълкуване. Считам, че няма основание военнослужещите да продължават да чакат за уреждането на вече натрупаните часове компенсации от 01.01.2026 г. до настоящия момент. Предлагам да бъде актуализирано заплащането на дежурството. В никое ведомство заплащането на 24 часа труд не е 6,65 евро. Дори		

				дневните за командировка са 11 евро, а те са за 8-часова командировка.		
104	06.10.2026 21:57 Портал за обществени консултации	Герман Славов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Бих искал да направя 1 предложение и 1 коментар относно проекта на ЗИД на ЗОВСРБ в частта му, свързана с компенсирането на служебното време на военнослужещите. **1. <u>Предлагам</u>**, в &41 от проекта на ЗИД на ЗОВС РБ, в чл.194, ал.6 (нова), както и в &42, в чл.196, ал.2 (променена), срокът до който може да се извършва компенсирането с намалено служебно време при обоснована необходимост, да се увеличи от четири месеца на шест месеца след отпадане на обективната причина. <u>Мотиви</u>: В определени случаи, обоснованата необходимост от отлагане ползването на компенсации произтича от дългосрочно обучение. Ако обучението е с период, равен или по-голям от 4 календарни месеца (каквито напр.са някои езикови курсове у нас или специализирани курсове в чужбина) ще се осигури допълнително време за изчистване на натрупани компенсации от извънреден труд/дежурство след края на съответното обучение. 2. **<u>Коментар</u>:** Подкрепям голяма част от коментарите по-долу за това, че ползването на компенсации от дежурства и извънреден труд следва да се регулира справедливо в интерес на личния състав. Много анализи сочат, че у нас, водещите мотиви за военна служба са икономическите. На заден план остава онова, което съставлява ядрото на службата – патриотично чувство и потребност от дълг към отечеството. Причините за това са различни. Но следва да е и разбираемо, че цената за лишенията и ограниченията, която са готови да платят военнослужещите в т.ч. и тези с водещ	Приема се по принцип	Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. 4-месечният срок за отсрочване ползването на компенсации обаче, не може да се увеличи, тъй като няма да съответства на референтния период определен в Директива 2003/88/ЕО.

				мотив дълг към отечеството, следва да намери равна стойност във военната служба. В тази връзка натрупването на компенсации от дежурства и извънреден труд, както и от неизползван домашен отпуск, в много от военните формирования се дължи на натоварен ежедневен ритъм, а не на користните цели на военнослужещите (напр. за да получи по-големи обезщетения на края на службата) или пък на липса на добро планиране от страна на командния състав. Разбира се, винаги има изключения. Но в общия случай се получава така, че в условията на съществуващия некомплект (средно около 20% съгласно публичните данни), формированията изпълняват голям обем от дейности през годината, които включват както предварително планирани мероприятия, така и различни непланови и внезапно възникнали задачи, като тенденцията е последните да се увеличават (видно от последните години). Осигуряване изпълнението на тези дейности няма как да не предизвика промени в графиците за отпуски и дните за компенсации. В противен случай задачите няма да бъдат изпълнени. А като включим и наложилите се промени във вече предварително планираните мероприятия, ситуацията се заплита още повече (като един елементарен пример може да се посочи неколкократната промяна през годината на датите за изпитите по СТАНАГ 6009). В крайна сметка ежедневната дейност превключва на едно високо тепмо, което неминуемо води до „препускане” през годината и „жонглиране” с много мероприятия едновременно. А към резултатът, който освен че включва натрупване на неизползвани дни от домашен отпуск и компенсации (които рано или късно следва да бъдат изплатени), се прибавя и		

				натрупване на физическа и психическа умора сред изпълнителския състав и увеличаване на вероятността да се случват грешки. В тази връзка е и моето **второ предложение и** макар да не е конретно обвързано с проекта на ЗИД на ЗОВС, то е косвено свързано с проблематиката. Предложението е МО да оптимизира годишните мероприятия на военните формирования, с цел създаване на такъв ритъм на дейност, че да има достатъчно времеви ресурс за предварително планираните мероприятия по подготовката и ежедневните дейности, дейностите по модернизация (защото изпълнителският състав е въвлечен в този сложен процес), поддържането на готовност за непланови/внезапно възникнали задачи и не на последно място за своевременно използване на годишния отпуск и часовете от положени дежурства и/или извънреден труд. Би могло да се използва и адаптира опитът на страните-съюзници. Примерни подходи: - въвеждане на двугодишен цикъл на подготовка за военните формирования; - създаване на държавни структури, чиито функции да са свързани с изпълнение на задачите по трета мисия на ВС; - концентриране на курсовете в първото или последното тримесечие на годината; - и др.	Не се приема	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
105	06.10.2026 23:51 Портал за обществени консултации	Станислав Руменов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Няма да се обърна към Вас с уважаеми г-н Министър, защото не мога да Ви уважавам за това, което правите за армията. <u>Затова</u>: **Предлагам**, ако ще се гаврите с нас да махнете нарядите. **Предлагам** да ни зачитате извънреден труд към трудовия стаж и заплащане за него като на служителите на МВР.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.

				Предлагам да не ни храните с кучешките консерви от Метро. **Предлагам** да преизчислите колко е нужното възнаграждение за минимум 24 ч. дежурство. **Предлагам** да ни осигурявате нужното вещево имущество. **Предлагам** да започнете на мислите с тези глави, че армията трябва да бъде на първо място в държавата, защото тя е навсякъде и помага на всички за сметка на личен и семеен живот, а Вие не давате нищо. За да получиш трябва да дадеш.		
106	07.10.2026 12:57 Портал за обществени консултации	Светослав Зарков	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Не съм съгласен със сегашните условия за компенсиране на служебното време при даване на 24+ часа. Няма достатъчно почивка от наряда, а голяма част от войската е на значителна възраст.	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
107	07.10.2026 16:19 Портал за обществени консултации	Ангел Александров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Това с откомандировани на курсантите при повторна употреба на алкохол е .....култово е мека дума :-))) Как така се препраща към наредбата по чл 135 на ЗОВС след като: 1. Срока за приемането ѝ(трябваше да стане до 1 юли) отдавна мина. 2. Тая все още е замръзнала на ниво " оценка на предложенията" ...(Дано и там да си остане защото не струва) 3. Кой е тоя правно- нормативен талант, реформатор и т.н който в един нормативен акт се позовава на друг дето не е приет??!? Тоест - не съществува в правния мир ?!?! Предлагам този казус: 1. Да бъде отнесен до сайта " Правна лудост". 2. Да влезе за задължителните упражнения на студентите по право. Не трябва да бъдем егоисти - нека и децата се посмеят :-))))	Не се приема	Изразеното становище не може да бъде взето под внимание, тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма и не се отнася до процедурата за обществено обсъждане на настоящия нормативен акт.

108	08.10.2026 04:15 Портал за обществени консултации	Илия Христозов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**За разлики между ЗОВСРБ и Закона за противодействие на тероризма (ЗПТ) по отношение на правото за използване на оръжие от военнослужещите** Правото да използват оръжие е основно право на военнослужещите и е важно то да е ясно нормативно регламентирано. Констатират се разлики между законовата регламентация на това право в ЗОВСРБ и ЗПТ. Нормативно този казус е уреден по следния начин: **В ЗОВСРБ:** *„**Чл. 190**. (1) (Предишен текст на чл. 190 – ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) Военнослужещите имат право да носят и **да използват** служебно оръжие **по ред, определен с уставите** на въоръжените сили.* *(2) (Нова – ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) Курсантите и колежаните при подготовката им за изпълнение на военната служба, на службата в други министерства и ведомства като професия имат право да носят и да използват служебно оръжие по ред, **определен в наредбата** на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2 **и в уставите на въоръжените сили**.* ***Чл. 191.** (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2016 г.) В **мирно** време военнослужещите могат да използват служебното оръжие **като крайна мярка** при:* *1. въоръжено нападение или **непосредствена** заплаха с оръжие срещу тях;* *2. (доп. – ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) въоръжено нападение или непосредствена заплаха върху друг военнослужещ, курсант или колежанин;* *3. въоръжено нападение върху охраняван обект или субект.*	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Още повече в случая се касае за изменение в други закони и правомощия на други държавни органи и ведомства.

				(2) Военнослужещите са длъжни ***по възможност*** *да пазят живота на лицето, срещу което е насочено използването на служебно оръжие, и да не застрашават живота и здравето на други лица.* *(3) След използване на служебното оръжие в случаите по ал. 1 военнослужещите са длъжни да докладват писмено на непосредствения си командир или началник.* *(4) Използването на служебното оръжие от военнослужещите, участващи в международни операции и мисии извън територията на страната, се урежда с правилата за използване на сила.* *(5) (Нова – ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 1.01.2026 г.) В мирно време курсантите и колежаните при подготовката им за изпълнение на военната служба, на службата в други министерства и ведомства като професия могат да използват служебно оръжие като* ***крайна мярка*** *в случаите, при условията и по реда на ал. 1 – 3.“* **В Закона за противодействие на тероризма (ЗПТ):** ***„Чл. 15****. (1) Военнослужещите от въоръжените сили като крайна мярка имат право да използват служебно оръжие и бойни средства:* *1. при въоръжено нападение или заплаха с* ***огнестрелно*** *оръжие;* ***2. при освобождаване на заложници и отвлечени лица;*** ***3. при неизбежна отбрана;*** ***4. след предупреждение при задържане на лице, извършващо или извършило терористичен акт, ако то оказва съпротива или се опитва да избяга;***		

				5. след предупреждение за предотвратяване бягство на лице, задържано по съответния ред за извършен терористичен акт. *(2) При използване на оръжие военнослужещите* ***вземат всички мерки*** *за опазване живота на лицето, срещу което е насочено, и* ***са длъжни*** *да не застрашават живота и здравето на други лица.“* Ясно е видно, че има много разлики, а в някои уж еднакви по смисъл разпоредби, разликите са тънки и търпят различно тълкуване. Например, в ЗОВСРБ се регламентира „***по възможност*** *да пазят живота на лицето, срещу което е насочено използването на служебно оръжие“,* а в ЗПТ да „***вземат всички мерки*** *за опазване живота на лицето, срещу което е насочено“* оръжието. Такива разлики може да доведат до евентуални големи проблеми. ЗОВСРБ е общ закон, а ЗПТ е специален закон по отношение на тероризма, но това води само до допълнително объркване за военнослужещите. **Предлагам, тези правила да са само в един закон (ЗОВСРБ) и в другите закони да има само препратка към тях, а в уставите правилата трябва да са едни и същи както в ЗОВСРБ.** В ЗОВСРБ има специална разпоредба, която се отнася и за тероризма: ***Чл. 57.*** *(1) (Предишен текст на чл. 57 – ДВ, бр. 17 от 2016 г.) Въоръжените сили могат да изпълняват задачи и по:* *1. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г.) оказване съдействие на органите за сигурност в борбата им срещу разпространяване на оръжия за масово унищожение, незаконен трафик на оръжие* ***и тероризъм****;*		

				2. (доп. – ДВ, бр. 1 от 2014 г., изм., бр. 103 от 2016 г.) охраната на стратегически обекти, на обекти и системи от критичната инфраструктура, за което може да се сключи договор със заинтересуваните лица, както и ***провеждане на специални операции за противодействие на тероризма и преодоляване на последиците от тероризъм;*** *3. (нова – ДВ, бр. 17 от 2016 г.) участие в охраната на държавната граница.* *(2) (Нова – ДВ, бр. 17 от 2016 г., доп., бр. 103 от 2016 г.)* ***Изпълнението на задачите по ал. 1 се възлага на въоръжените сили*** *с акт на Министерския съвет, с който се определя и финансовото и ресурсното осигуряване на участието им,* ***и със Закона за противодействие на тероризма****.* *(3) (Нова – ДВ, бр. 17 от 2016 г.) Министърът на отбраната определя* ***правила за използване на сила при изпълнението на задачите по ал. 1*** *по предложение на началника на отбраната.* и в нейната алинея 3 се регламентират и други правила за използване на сила, което само допринася за допълнително усложняване на проблема. Както подчертах по-горе тези правила трябва да са на едно място и по възможност трябва да са ясни и без възможност за тълкуване. В ЗПТ има и други подобни разпоредби, които пряко касаят военнослужещите: *„**Чл. 9**. (1) Въоръжените сили на Република България участват в противодействието на тероризма и в преодоляване на последиците от тероризъм в съответствие с плановете за противодействие на тероризма* ***и този закон.*** *(2) Военнослужещите от въоръжените сили имат право, при условията и по реда на този закон, да извършват проверки за установяване*		

				на самоличността на лица, да задържат лица, да извършват обиск, да проверяват лични вещи и превозни средства, да извършват проверки в помещения без съгласието на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие, да използват физическа сила и помощни средства, да използват оръжие. *(3) За изпълнение на правомощията по ал. 2 военнослужещите от въоръжените сили преминават обучение.* *(4)* ***Правилата за използване на физическа сила, помощни средства и оръжие при изпълнението на задачите по ал. 1, както и редът за извършване на проверките по чл. 10 се определят с акт на министъра на отбраната по предложение на началника на отбраната.*** ***Чл. 10****. (1) Военнослужещите от въоръжените сили имат право да извършват проверки за установяване самоличността на лице:* *1. за което има данни, че е свързано с подготовката или извършването на терористичен акт;* *2. на контролен пункт;* *3. при осъществяване на охрана на стратегически обекти или обекти на критичната инфраструктура.* *(2) Установяването на самоличността се извършва чрез представяне на документ за самоличност на лицето, сведения на граждани с установена самоличност, които познават лицето, или по друг начин, годен за събиране на достоверни данни.* ***Чл. 11****. (1) Военнослужещите от въоръжените сили имат право да задържат лице до пристигане на органите на*		

				Министерството на вътрешните работи (МВР): *1. за което има данни, че е свързано с подготовката или извършването на терористичен акт;* *2. което след надлежно предупреждение съзнателно пречи на държавен орган да изпълни задължението си по служба;* *3. което с поведението си нарушава обществения ред или излага живота си или живота на други лица на явна опасност;* *4. при невъзможност да се установи самоличността му по реда на чл. 10, ал. 2.* *(2) При упражняване на правомощието по ал. 1 военнослужещите от въоръжените сили незабавно уведомяват органите на МВР и им предават лицето в момента на пристигането им.* *(3) При предаване на задържаното лице се съставя протокол в два екземпляра за приемащия и предаващия, който съдържа:* *1. дата, час и място на съставяне на протокола;* *2. собствено, бащино и фамилно име и длъжност на съставителя, и на органа на МВР, приемащ задържаното лице;* *3. дата, час и място на задържането;* *4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;* *5. данни за самоличността на задържаното лице (в случай че са установени): собственото, бащиното и фамилното име, единен граждански номер, постоянен или настоящ адрес, а за чужденците – имена на кирилица или на латиница, гражданство, дата на раждане, адрес, лична карта/паспорт;* *6. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;*		

				7. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите (ако има такива), ЕГН, постоянен или настоящ адрес и техните писмени показания; *8. опис на вещите на задържаното лице;* *9. подписите на органите по т. 2.* *(4) Преди предаването на лицето и съставянето на протокола по преценка на полицейските органи или по искане на задържаното лице се извършва медицински преглед.* ***Чл. 12**. (1) **Военнослужещите от въоръжените сили имат право да извършват личен обиск, д**а проверяват личните вещи, багаж, както и да извършват проверка на превозни средства, кораби, въздухоплавателни средства, контейнери и на вещите, превозвани в тях, на:* *1. задържано лице по чл. 11;* *2. лице, за което съществуват данни, че носи опасни или забранени за притежаване предмети, или че у него се намират вещи, които са свързани с подготовката или извършването на терористичния акт.* *(2) Личен обиск може да се извърши само от лице, което принадлежи към пола на обискирания.* *(3) За всички случаи на извършен личен обиск или на проверка по ал. 1 се съставя протокол и се уведомява съответният полицейски орган.* *(4) В протокола се отразяват:* *1. датата, час и мястото на обиска или проверката;* *2. собствено, бащино и фамилно име и длъжност на съставителя, извършил обиска или проверката;* *3. данни за самоличността на обискираното лице; вещите, които са проверени, описани по*		

				вид, състояние и място, където са намерени; при проверка на превозни средства се посочват регистрационен номер, марка, модел и други идентификационни данни; *4. данните за самоличността на свидетеля и на съответното лице, чиито вещи или превозни средства са обект на проверката;* *5. подписи на съставителя, свидетеля и на съответното лице, на което се предоставя екземпляр от него.* ***Чл. 13**. (1) **Военнослужещите от въоръжените сили имат право да извършват проверки в помещения** без съгласието на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие само когато:* *1. следва да се предотврати непосредствено предстоящ или започнал терористичен акт;* *2. са налице данни, че в помещението се укрива лице, свързано с подготовката или извършването на терористичен акт;* *3. е необходимо оказване на неотложна помощ на лица, чийто живот, здраве или лична свобода се намира в опасност или са налице други случаи на **крайна необходимост**.* *(2) За всички случаи на извършени проверки по ал. 1 се съставя протокол и се уведомява съответният полицейски орган.* *(3) В протокола се отразяват:* *1. датата, час и мястото на проверката;* *2. собствено, бащино и фамилно име и длъжност на съставителя, извършил проверката;* *3. данни за самоличността на свидетеля и на собственика или обитателя на помещението (в случай че са установени);* *4. описание на обстоятелствата, обект на проверката;*		

				5. подписи на съставителя, свидетеля и на съответното лице, собственик или обитател на помещението, на което се предоставя екземпляр от него. ***Чл. 14**. (1) Военнослужещите от въоръжените сили **имат право да използват физическа сила и помощни средства** само когато това е **абсолютно** необходимо при:* *1. противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане;* *2. задържане на лице, в случаите предвидени в този закон, което не се подчинява или оказва съпротива;* *3. опит на лице да избяга, да посегне на своя живот или на живота и здравето на други лица;* *4. оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си;* *5. нападения срещу граждани и органи;* *6. освобождаване на заложници;* *7. нападения на сгради, помещения, съоръжения и транспортни средства;* *8. вземане на мерки за осигуряване на лична безопасност при задържане на лице.* *(2) Помощни средства са: белезници, каучукови, пластмасови, щурмови, електрошокови палки и прибори; химически вещества, утвърдени от министъра на здравеопазването; служебни кучета; халосни патрони, патрони с гумени, пластмасови и шокови куршуми; устройства за принудително спиране на превозни средства; устройства за отваряне на помещения, светлинни и звукови устройства с отвличащо въздействие; бронирани машини.* *(3) В случаите по ал. 1 военнослужещите използват **само абсолютно** необходимата сила.*		

				*(4) При използването на физическа сила и помощни средства военнослужещите **вземат всички мерки** за опазване живота и здравето на лицата, срещу които са насочени.* *(5) Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.“* Тук (в ЗПТ) се използва на две места думата „***абсолютно***“, която считам за неуместна за такива ситуации. **Предлагам, горните разпоредби да са само в ЗОВСРБ или в уставите, а във всички останали нормативни актове да има препратки към тях.**		
109	08.10.2026 07:31 Портал за обществени консултации	Иван Николов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Със промените в ЗОВСРБ се правят промени в Закона за резерва на въоръжените сили на Република България **(§ 55)**. До сега резервистите (както и военнослужещите) не можеха да сключат договор ако бяха осъдени за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията. Сега за резервистите след реабилитация се добавя „по глава десета от Наказателния кодекс“ без този текст да е добавен за военнослужещите. На какво се дължи това деление? Нещо по различно ли се въвежда с тази добавка и ако не е, защо не е въведена и за военнослужещите? Би следвало изискванията за военнослужещи и резервисти да са еднакви след като те следва да изпълняват едни и същи задължения. Предлагам извикванията да останат еднакви или ако се налага тази промяна то следва да се разясни каква точно е разликата. Също така до какво ще доведе тази промяна особено за хората които вече имат сключени договори за резерва.	Не се приема	Изискването е предвидено в § 30, т. 2 от законопроекта.

110	08.10.2026 15:34 Официално	Съюз на военноинва-лидите и военно-пострадалите	☐ Лицето действа от свое име ☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ОТНОСНО: Предоставяне на предложение на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите за изменения и допълнения по „Проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България” качен на сайта на Министерството на отбраната за обществено обсъждане на 10.09.2026 година - свързан чл. 226М касаещ военно-патриотичните организации, създадени като юридически лица за осъществяване на обществено-полезна дейност **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИ МИНИСТЪР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПОСТОЯНЕН СЕКРЕТАР,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НАЧАЛНИК НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ** КАБИНЕТ, **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДМИРАЛ И ГОСПОДА ОТ ВОЕННОТО РЪКОВОДСТВО НА МИНИСТЕРСТВОТО,** **УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МАРКОВА,** **УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЦВЕТКОВ,** **УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЧЕБИШЕВА,** 1. Ръководството на Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите - потомците на ослепените самуилови войни си позволява отново да Ви изпраща своето „Предложение за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България качено на сайта на Министерството на отбраната за обществено обсъждане на 10.09.2026 година”, като този път то е свързано чл. 226М касаещ военно-патриотичните организации, създадени като		С предложението за промени в чл. 22м от ЗОВСРБ, в ал. 1 се въвежда като императивен критерий за подпомагане на изброените в разпоредбата лица, покриването на изискванията за национална представителност, установени в чл. 5 от предлаганата редакция. Алинея 5 гласи, че критериите за национална представителност се определят с акт на Министерския съвет. По съществото си предложението създава непреодолима преграда за НПО, които не са национално представителни, като от възможността по чл. 226м от ЗОВСРБ ще може да се ползват единствено национално представителните организации, каквато в случая е СВВП. С предлаганата редакция обаче се въвежда дискриминационно положение по признак „обществено положение“ спрямо останалите НПО, занимаващи се с военно-патриотична дейност в областта на отбраната – по арг. от чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация, поради което не може да бъде подкрепено. На практика предложението за изменение и допълнение на чл. 226м от ЗОВСРБ не е свързано с настоящия законопроект, както и с неговата основна насока и в този смисъл евентуалното му приемане би довело до повторно изпълнение на процедурите по обществено обсъждане и външноведомствено

				юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност. Това е един проблем, така да го наречем дискутиран от създаването на Първия закон за отбраната и въоръжените сили на РБ домомента между военно-патриотичните организации и Министерството на отбраната, особенно след Втория ЗОВСРБ от 2009 година и тогавашния чл. 310, които в момента е 226М - особенно за условията, реда и критериите за национално представителността на военно-патриотичните организации, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност. 2. В този ред на мисли за нас наследниците на Самуиловине войни - военноинвалидите и военнопострадалите пострадали при или по повод подготовката за отбранта на Майка България на реална дествителна наборна военна служба ОСНОВНОТО ВАЖНО Е предложението изпратено от нас с наш изх. № 383 от 06.10.26 г. и Ваш вх. рег. към. № 14-10-39 от 06.10.26 г. това е кардинален и жизнено важен проблем за внасянето в проекто закона и решаването на проблема с пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите, защото мястото им е като пенсии, на естествена нормална основа, каквато е предложената от нас „първоначална заплата на кадрови „редник" от българската армия"/така като сме предложили чрез статута на военнослужещия и преминавайки в нашия специфичен Закон за военноинвалидите и военнопострадалите -- двата основни закони в армията/- военноинвалидите са сянката на редовния и здрав военнослужещ изпълняващ воинските си задължения по ЗОВСРВБ - статута му, професианалното му развитие и пенсиониране, докато „сянката" му - военноинвалида е следствие на пострадване и		съгласуване, предвид факта, че същото е съществено и се нуждае от допълнителен анализ и обсъждане.

				злополука в изпълнение на воинските си конституционни задължения - чл. 59, ал. 1 от Конституцията на РБ и статута на тази „сянка” - военноинвалида и военнопострадалия е изразена във втория закон след ЗОВСРБ и това е Закона за военноинвалидите и военнопострадалите и затова двете институции МО - „ЕЗИТО” и Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите - „ТУРАТО” са двете страни на ЕДНА ЕДИННА МОНЕТА- ОСИГУРЯВАЩА ОТБРАНАТА, СИГУРНОСТА И ТЕРИТОРИЯЛНАТА ЦЯЛОСТ НА МАЙКА БЪЛГАРИЯ. 3. Благодаря за подписания основен протокол след срещата на 3 септември и уточняване на първоначалните три основни неща за решение, а именно: 3.1. Пенсиите на военноинвалидите и военнопострадалите - да се извадят от раздела на КСО „НЕТРУДОВИ ДОХОДИ”, СМЯНАТА НА ОСНОВАТА НА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА ОСНОВАТА НА „ПЪРВОНАЧАЛНАТА ЗАПЛАТА НА КАДРОВИ РЕДНИК В АРМИЯТА И РЕШАВАНЕТО НА ПРОБЛЕМ ЧРЕЗ ПРОМЕНИ В ЗОВСРБ И ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ; 3.2 Преглед и работна група по проблема с наредбата за материално подпомагане в Министерството на отбраната; 3.3. Правата на военноинвалидите и военнопострадалите в Закона за военноинвалидите и военнопострадалите. 4. Разбира се има и още проблеми като: 4.1. Кухните признателност с разклатката; 4.2. Ползването на почивните бази и санаториумите, ; 4.3. Иадграждане на регистрите и ползването им за анализи за предложения в промени в		

				законите за пратата на военноинвалидите и военнопострадалите; 4.4. Сегашния проблем с представителноста на военно- птриотичните организаци; 4.5. Проблема със възстановяване на регулярните срещи организирани от дирекция „Социална политика и политика по военно-патриотичното възпитание” на военно-патриотичните организации работещи с Министерството на отбраната - и обсъждане на проблеми на тези събрания поставяни от тях; 4.6. Създаване на регистри на тези организации и т.н. ……..... 5. Това което искаме да допълним не е свързано с горните неща, а са: 5.1. В няколко наши писма Ви обърщаме внимание на качените закони на стайта на министерството те са 12 на две страници и НАШИЯ СИГНАЛ БЕ, ЧЕ ВСИЧКИТЕ ТЕЗИ ЗАКОНИ НЕ СА АКТУАЛИЗИРАНИ ИЛИ НЕ СА КАЧЕНИ ПЪЛНИТЕ СЕГА ДЕЙСТВАЩИ ЗАКОНИ С ИЗМЕНЕНИЯТА ОТ ПРЕДИ ДВЕ-ТРИ ГОДИНИ - ТОЕСТ СТАРИ ЗАКОНИ КАКТО СЕ КАЗВА. МОЛЯ ВИ, ЕЛЕМЕНТАРНО И ЛЕСНО Е ДА СЕ КАЧАТ АКТУАЛИЗИРАНИТЕ ТАКИВА И Е ЗА НЕ ПОВЕЧЕ ОТ ПОЛОВИН ЧАС ВРЕМЕ ЗА ТОВА - Е СИГУРНО ТРЯБВА ДА СЕ ПРАТИ НЯКАКВА ВНОСКА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ, НО ВСЕ ПАК СМЕ СИЛОВО МИНИСТЕРСТВО И С ПРОПОРЦИОНАЛНО УВЕЛИЧАВАЩ СЕ БЮДЖЕТ И ЕДНА НИКАКВА СУМА ЗА АКТУАЛИЗАЦИЯ НЯМА ДА НАРУШИ БЮДЖЕНТА НА МИНИСТЕРСТВОТО, А ЩЕ ИМА АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ - КАКТО		

				ПО САЙТОВЕТЕ НА ДРУГИТЕ МИНИСТЕРСТВА - ИЗВИНЕТЕ; 5.2. Последното е свързано с доста счекотлив въпрос и това е въпроса за ЗОВСРБ и над 70-80 поправки в него и самият му вид, да не говорим, че е като самарското знаме - без да е участвал в бойни действия. Не е ли време за поредния нацяло нов ще стане вече Трети по ред ЗОВСРБ - знаем ли? Питаме се/питаме? ПРИЛОЖЕНИЕ: съгласно текста. В ОЧАКВАНЕ НА ВАШАТА ПОКАНА И С УВАЖЕНИЕ: ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪЮЗА НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ, ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ, ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ И ВЕТЕРАНИТЕ ОТ ВОЙНИТЕ КЪМ МС И ПРЕДСТАВИТЕЛ НА СЪЮЗА В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА СЪГЛАСНО ЗАКОНА ЗА ВОЕННОИНВАЛИДИТЕ И ВОЕННОПОСТРАДАЛИТЕ: **МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ О.З. ИНЖ. ПЕТЪР ВЕЛЧЕВ** **ПРЕДЛОЖЕНИЕ** **ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА НА ОТБРАНАТА И ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ПРЕДЛОЖЕН НА ОБЩЕСТВЕННО ОБСЪЖДАНЕ** След параграв 46 от законопроекта да се саздаде нов параграф 47, като праграхите се преномерират, като новия параграф има следното съдържание: § 47. Член 226м да има следното ново съдържание:		

				„Чл. 226М (1) Министърът на отбраната подпомага военно патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност, като им оказва финансова и/или материална помощ, при условие, че същите са покрили критериите за нациоанлна представителност по ал. 5. (2) Министърът на отбраната предоставя на съюзите, организациите и сдруженията по ал. 1 за безвъзмезно ползване за непосредствено осъществяване на тяхната общественополезна патриотична дейност помещения във военни клубове или други подходящи помещения в сгради в управление на Министерството на отбраната или структури на пряко подчинение на министъра на отбраната. (3) Помещенията, предоставени от Министерството на отбраната по ал. 2, се използват съобразно тяхното предназначение и само за осъществяването на общественополезна патриотична дейност без да се преотдават на трети лица по договор. (4) Условията и редът за предоставянето на финансовата или материалната помощ по ал. 1 и на помещенията по ал. 2 се определят с акт на министъра на отбраната. (5) Условията, редът и критериите за признаването на военно патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически		

				лица за осъществяване на общественополезна дейност по ал. 1 за национално представители се определят с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на отбраната. (6) Министърът на отбраната създава и поддържа публични регистри съдържащи информация за: 1. Признатите национално представителни по ал. 5 военно патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност; 2. Предоставената финансова или материална помощ и за предоставените помещения на национално представените организации по ал. 5 военно патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност.” МОТИВИ: Новият член 47 се основава на няколко основни положения: 1. Свързаното предложение в § 5. В чл. 26 се правят следните изменения: 1. Точка 29 се изменя така: „29. ръководи политиката по военно- патриотичното възпитание и осъществява сътрудничество с военно-патриотичните съюзи, организации и сдружения на военнослужещите;“ Той допълва и изпълва със съдържание т. 29 от чл. 26, като дава възможност на министъра да извърши укропнен		

				подбор на военноинвалидните организации и внасяне на ясното във взаимодействието на същите с Министерството на отбраната. 2. Дава възможност за създаване на ясни - прозрачни условия, ред и критерии за признаването на военнопотриотичните организации създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност и взаимодействието на това основание с Министерството на отбраната., 3. Изготвянето на регистър на така признатите военно-патриотични ! организации, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност - воденето на отчетност и публикуване на сайта на министерството като обществена информация. 4. И не на последно място, факта на възстановяване на същността на този член 226м, които в самото си начало на Втория по ред ЗОВСРБ приет и публикуван през 2009 година/създавен по времето на министър Николай Цонев във времето от април 2008 до май 2009/ публикуван на 12.05.2009 година във ДВ., бр. 35/ е под формата на чл. 310 от закона с алинеи за условия, ред и критерии и т.н., но с идването на министър Аньо Ангелов/човекът оборкам тотално отбраната - нищо лично, просто констатация и сегашното положение в армията датиращо и влошаващо се тотално от тогава до сега/. 5. Сегашния текст на чл. 226М: „Чл. 226м. (Нов - ДВ, бр. 16 от 2010 г., в сила от 26.02.2010 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 20 от 2012 г., в сила от 10.06.2012 г.) Министърът на отбраната може да подпомага военно патриотични съюзи, неправителствени организации със сфера на дейност в сигурността и отбраната, сдружения на военнослужещи, резервисти, запасни, ветерани		

				от войните, военноинвалиди и военнопострадали, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност, като им оказва финансова или материална помощ. (2) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2014 г., доп., бр. 42 от 2019 г., в сила от 28.05.2019 г.) Министърът на отбраната може да предоставя на съюзите, организациите и сдруженията по ал. 1 за непосредствено осъществяване на тяхната общественополезна патриотична дейност помещения във военни клубове или други подходящи помещения в сгради в управление на Министерството на отбраната или структури на пряко подчинение на министъра на отбраната без заплащане на наем. Помещенията, предоставени от Министерството на отбраната по изречение първо, се използват съобразно тяхното предназначение и само за осъществяването на общественополезна патриотична дейност. Отдадените под наем APIS Information System, https://web.apis.bg, стр. 60 от 108 помещения не може да се ползват извън предназначението им, да се преотдават и да се ползват съвместно по договор с трети лица. (3) (Нова - ДВ, бр. 1 от 2014 г.) Условията и редът за предоставянето на финансовата или материалната помощ по ал. 1 и на помещенията по ал. 2 се определят с акт на министъра на отбраната. (4) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 28.05.2019 г.) Министърът на отбраната създава и поддържа публичен регистър, който съдържа информация за предоставената финансова или материална помощ и за предоставените помещения.” 6. На това основание ще е необходимо и възстановяването на Обществения съвет към		

				министерството - създаден по времето на министър Ангел Найденов и функциониращ по ръководството на министерството, на който се разглеждаха всички актуални проблемисвързани с отбраната, превъоръжаването и сигурноста на страната ни, съвместно с социални, здравни и организационни проблеми свързани с военнопотриотичните организации и при приемането на новия чл. 226М с новата редакция на утвърдените национално представителни такива организации, създадени като юридически лица за осъществяване на общественополезна дейност, като им оказва финансова или материална помощ.		
111	08.10.2026 18:03 Портал за обществени консултации	Димитър Иванов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Уважаеми господин министър, Предлагам Ви моето мнение, относно § 41 и § 42 от Проекта на ЗИД на ЗОВСРБ: 1. В промените да бъде ясно формулирано как ще се разпределя междудневната/междуседмична почивка и колко дни компенсация ще се полагат след 24-часово дежурство (как точно ще се компенсират натрупаните часове), за да няма така наречените "вратички" и различно тълкуване на регламента във военните формирования. 2. Предлагам, да се регламентира какво е служебно време за наряд. Освен времето за изпълнение на задълженията като длъжностно лице от наряда, в служебното време да се включи и времето за подготовка, снаряжаване, явяване на развод, приемане и сдаване на дежурството. С последните описани ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СЛУЖБА, нерядко служебното време става 27, че понякога и 28-29 часа. Според законодателя то не е служебно време, а всъщност е, защото е по служба. 3. Предлагам, да се възстанови задължителната 48-часовата междуседмична	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				почивка. Сега с 36-часовата такава, имайки предвид постоянно покачващата се пределна възраст за придобиване право на пенсия и освобождаване от военна служба на военнослужещите, тя се оказва недостатъчна за повечето от хората в армията. Все пак, даването на наряд е допълнително задължение, освен задълженията, предвидени в длъжностната характеристика. 4. Предлагам, да не се криволичи около 40-часовата работна седмица, а часовете над нея да се компенсират и заплащат, съобразно отработеното време и върху ОМЗ и натрупан трудов стаж в БА. Моля, да се има предвид, че за некомплекта в армията не са виновни самите военнослужещи. При сегашното разпределение на служебното време за наряд - явяване в 07:00 часа в деня на застъпване и отстъпване до 09:30 часа на следващия ден, компенсацията само в деня на сдаване в работен ден и два дни в почивен ден е напълно недостатъчна за възстановяване. Нека не се товарят допълнително военнослужещите и лишават от задължителната междуседмична или междудневна почивка, регламентирана в Наредбата за работното време, почивките и отпуските, Директива 2003/88/ЕО и други подзаконови документи. Предлагам да бъде възстановен механизмът за компенсация след 24-часов наряд до 31.12.2025 г. - при наряд в Пн/Вт, Вт/Ср, Ср/Чт и Чт/Пт (работен за работен ден) - военнослужещият да бъде освободен от служба в деня на сдаването му, както и следващия работен ден; - при наряд в Пт/Сб (работен за почивен/празничен ден) - военнослужещият да		Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана. Следва да се има предвид, че в закона е регламентиран минималният размер на междуседмична почивка, който е регламентиран в Директива 2003/88/ЕО и от организацията на служебното време в отделните военни формирования зависи конкретния му размер.

				бъде освободен от служба следващите два работни дни; - при наряд в Сб/Нд (почивен/празничен ден за почивен/празничен ден) - военнослужещия да бъде освободен от служба в следващите три работни дни; - при наряд в Нд/Пн (почивен/празничен ден за работен ден) - военнослужещия да бъде освободен от служба в деня на сдаването му, както и следващите два работни дни; - да се регламентира и компенсира времето за подготовка, снаряжаване, явяване на развод, приемане и сдаване на наряда; - задължителната междудневна и междуседмична почивка да бъде отделна от компенсацията за положения труд и едното право да не поглъща другото; - в преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗОВСРБ да бъде регламентирано как ще бъдат компенсирани всички натрупани часове от 01.01.2026 г., като бъде даден разумен срок за ползването им (ако не се изплатят натрупаните часове, изчислени върху ОМЗ и натрупан стаж в БА), например една година (срокът, за който най-вероятно ще се дължат), поради липса на нормативна база за това. С гореизложеното, считам, че ще се предотвратят съдебни исковете, поне по казуса с чл. 194 и чл. 196 от ЗОВС и последващата Наредба, регламентираща ползването им. Допълнително Ви предлагам да бъдат актуализирани сумите, изплащани за нарядите и за участие в полеви занятия. В никое ведомство заплащането на 24 часа труд не е 6,65 евро, както е при нарядите, и 0,46 евро на час за полеви занятия.	Приема се по принцип	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по

				Дори дневните за командировка са повече от сумата за 24-часов наряд, а те са за командировка в рамките на един работен ден. Взаимствайте нещо хубаво от другото силово ведомство - системата на МВР. Там за всеки положен извънреден час труд се дължи и изплаща обезщетение за положенизвънреден труд. В нашето министерство това е забранена дума.		изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.
112	08.10.2026 20:16 Портал за обществени консултации	Илия Христозов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Кой ще управлява по време на война?** С предложените промени в този ЗИД на ЗОВСРБ разпоредбите от чл. 113 до чл. 115 от ЗОВСРБ ще добият следния вид: *„Чл. 113. При обявяване на положение на война или на военно положение или с фактическото започване на военните действия **отбраната на страната и осигуряването на вътрешния ред** преминават под ръководството на върховния главнокомандващ.* *Чл. 114. (1) С въвеждането на положение на война или военно положение или с фактическото започване на военните действия президентът на републиката формира Върховно главно командване.* *(2) Върховното главно командване е съвещателен орган, който подпомага върховния главнокомандващ **при ръководството на отбраната и въоръжените сили.*** *(3) Върховното главно командване включва **министър-председателя**, министъра на отбраната, министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи, министъра на финансите, министъра на иновациите и дигиталната трансформация, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на икономиката, инвестициите и индустрията, министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството,*	Приема се по принцип	Доколкото в предложението не се съдържат конкретни предложения следва да се има предвид, че действащите разпоредби на ЗОВСРБ и предложените изменения и допълнения в частта на Върховното главно командване и отговорностите на органите за ръководство на отбраната са в пълно съответствие с Конституцията на Република България. В Основния закон на страната не е предвидено отпадане на задължения и отговорности на МС във военно време. НС и Президентът имат ясно определени правомощия. Именно поради това, както и с оглед фактът, че Върховното главно командване не е посочено в Конституцията като орган с властнически правомощия, то ролята му е да подпомага Върховния главнокомандващ при вземане на съответните решения във военно време.

				министъра на здравеопазването министъра на земеделието и храните, министъра на правосъдието, началника на отбраната, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, председателя на Държавна агенция „Разузнаване“, началника на Национална служба за охрана, директора на служба „Военно разузнаване ***и други лица****, определени от върховния главнокомандващ.* *(4) Към Върховното главно командване се създава щаб, в който се включват длъжностни лица от структурите по ал. 3 и от други структури, определени от върховния главнокомандващ.“* *Чл. 115. (1) С въвеждането на положение на война или на военно положение или с фактическото започване на военните действия началникът на отбраната става главнокомандващ на въоръжените сили.* *(2) Началникът на отбраната, като главнокомандващ на въоръжените сили, се подпомага от Щаба на отбраната, като може да привлича длъжностни лица от администрацията на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.“* Ясно е видно, че според закона, върховният главнокомандващ чрез Върховното главно командване (ВГК) ще ръководи и отговаря само за „**отбраната на страната** ***и осигуряването на вътрешния ред“ и „въоръжените сили“,*** а няма да ръководи цялата държава**.** Останалата част от цивилния живот си остава под ръководството на премиера и МС, защото например министъра на младежта и спорта, министъра на туризма, министъра на труда и социалната политика, министъра на		

				образованието и науката, министъра на околната среда и водите, министъра на културата и всички заместник министър-председатели, които нямат министерство, **не са посочени в чл. 114, ал. 3**, въпреки че някои от техните функции също са свързани с отбраната. Това ще доведе до много практически трудности. Ясно е, че премиерът и гореизброените министри в чл. 114, ал. 3, ще бъдат на някое защитено място с президента, който е върховният главнокомандващ. Къде ще са останалите министри и как ще се събира целия МС на заседания? Как ще се стиковат решенията на ВГК и решенията на МС? Ще се получи на практика едно двувластие, което може да доведе до проблеми. Ясно е, че по време на война е много трудно (а и по мое мнение няма логика) да се разделят въпросите свързани с отбраната и чисто цивилните въпроси. Затова е целесъобразно и **предлагам в ЗОВСРБ да е ясно регламентирано, че при война и военно положение цялото ръководство на страната преминава под ръководството на върховния главнокомандващ**. Това ще създаде единен център на ръководство, което е много важно при военни действия. Не трябва да се забравя, че според Конституцията „*България е република с парламентарно управление“* и това ще е в сила и по време на война и военно положение. Как ще се осигури на практика това? Световната практика вече ясно показва, че военните действия могат да продължават с години. В Украйна въпреки реалната война, парламентарната дейност си продължава. Нашите български закони не дават задоволителен отговор на тези въпроси и по мое		

				мнение сега е момента да се предвидят в ЗОВСРБ адекватни законови разпоредби в тази посока и да се регулира по-детайлно политико-обществения живот по време на война и военно положение. Тук е мястото и времето да се обърне внимание на ролята един орган, **който е конституиран в самата Конституция** със задача да решава проблеми точно от сферата на националната сигурност и това е Консултативния съвет за национална сигурност (КСНС). Каква ще е неговата роля с въвеждането на положение на война или на военно положение? Логично би било със съответните адекватни промени в Закона за Консултативен съвет за национална сигурност да се регламентират ясно неговите роля и функции по време на война или военно положение. Според мен, в момента ролята на КСНС е неправилно подценена, вероятно поради наличието на думата „консултативен“ в името му. Но в Конституцията няма и намек за някаква незначителна негова роля. А и едва ли законодателят при изготвянето на Конституцията специално ще регламентира в нея държавният глава да възглавява някакъв незначителен орган. Всъщност ролята на КСНС е принизена след това в неговия устройствен закон, където е регламентирано, че той е „*съвещателен орган*“, ама кого съветва и доколко са задължителни неговите решения не е много ясно. Всъщност, от закона може да се направи извода, че решенията на КСНС изобщо не са задължителни за държавните органи, но едва ли законодателят е имал точно това предвид. В заключение ще обобщя, че с настоящия проект на ЗИД на ЗОВСРБ се създава **една добра**		

				възможност да се запълни една законова празнота в нашата нормативна база по отношение на по-ясното и детайлно регламентиране на политико-обществения живот по време на война и военно положение.		
113	09.10.2026 08:28 Портал за обществени консултации	Петър Петров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Относно почивката, компенсирането на служебното време и заплащането на дежурствата на военнослужещите Считам, че при обсъждането на измененията в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България следва да бъдат разгледани три основни въпроса: 1. Междуседмична почивка — чл. 210 от ЗОВСРБ Настоявам междуседмичната почивка да бъде възстановена от 36 на 48 часа. Военнослужещите имат нужда от достатъчно време за възстановяване и за своите семейства. Почивката е необходимост, а не привилегия. 2. Почивка след дежурство — чл. 196, ал. 1 от ЗОВСРБ Предлагам да се осигурява минимум 24 часа непрекъсната почивка след дежурство над 24 часа. Предвидените 12 часа междудневна почивка често са недостатъчни, тъй като след продължително дежурство военнослужещият трябва да възстанови силите си и същевременно да има възможност да бъде със семейството си. 3. Отчитане и компенсиране на часовете, положени при дежурство — чл. 195, ал. 3 и 4, чл. 196, ал. 1–4 и чл. 196а от ЗОВСРБ Необходимо е да се гарантира, че всички часове, положени при дежурство, се отчитат коректно и се компенсират реално и своевременно. Компенсацията с намалено служебно време не трябва да остава само формално право, което на практика не може да бъде използвано поради служебна натовареност.	Приема се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4 и 13, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана.

				Следва да се преразгледа и допълнителното възнаграждение за дежурство, тъй като сегашното заплащане е недостатъчно спрямо продължителността на дежурствата, отговорността на военнослужещите и реалните разходи за живот в България. Необходимо е възнаграждението да бъде адекватно на положения труд, а механизмът за компенсиране да гарантира, че военнослужещите действително получават полагащата им се почивка или съответното обезщетение в предвидените от закона случаи. Заключение Настоявам за възстановяване на 48-часовата междуседмична почивка, осигуряване на достатъчно време за възстановяване след продължително дежурство и реално компенсиране на положения служебен труд. Военнослужещите изпълняват отговорни задачи, но имат и семейства, деца и необходимост от пълноценна почивка. Справедливото отчитане на часовете, адекватното заплащане и реалната възможност за възстановяване са важни както за мотивацията на личния състав, така и за поддържането на бойната готовност на Българската армия.	Приема се по принцип	Следва да се има предвид, че в закона е регламентиран минималният размер на междуседмична почивка, който е регламентиран в Директива 2003/88/ЕО и от организацията на служебното време в отделните военни формирования зависи конкретния му размер. Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.
114	09.10.2026 08:29 Портал за обществени консултации	Петър Петров	☒ Лицето действа от свое име	Относно почивката, компенсирането на служебното време и заплащането на дежурствата на военнослужещите	Приема се частично	Мотивите за това са изложени към предложение № 113, поради идентичния му характер.

			☒ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: Христо Колев	Считам, че при обсъждането на измененията в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България следва да бъдат разгледани три основни въпроса: 1. Междуседмична почивка — чл. 210 от ЗОВСРБ Настоявам междуседмичната почивка да бъде възстановена от 36 на 48 часа. Военнослужещите имат нужда от достатъчно време за възстановяване и за своите семейства. Почивката е необходимост, а не привилегия. 2. Почивка след дежурство — чл. 196, ал. 1 от ЗОВСРБ Предлагам да се осигурява минимум 24 часа непрекъсната почивка след дежурство над 24 часа. Предвидените 12 часа междудневна почивка често са недостатъчни, тъй като след продължително дежурство военнослужещият трябва да възстанови силите си и същевременно да има възможност да бъде със семейството си. 3. Отчитане и компенсиране на часовете, положени при дежурство — чл. 195, ал. 3 и 4, чл. 196, ал. 1–4 и чл. 196а от ЗОВСРБ Необходимо е да се гарантира, че всички часове, положени при дежурство, се отчитат коректно и се компенсират реално и своевременно. Компенсацията с намалено служебно време не трябва да остава само формално право, което на практика не може да бъде използвано поради служебна натовареност. Следва да се преразгледа и допълнителното възнаграждение за дежурство, тъй като сегашното заплащане е недостатъчно спрямо продължителността на дежурствата, отговорността на военнослужещите и реалните разходи за живот в България. Необходимо е възнаграждението да бъде адекватно на положения труд, а механизмът за компенсиране	и по принцип.	

				да гарантира, че военнослужещите действително получават полагащата им се почивка или съответното обезщетение в предвидените от закона случаи. Заключение Настоявам за възстановяване на 48-часовата междуседмична почивка, осигуряване на достатъчно време за възстановяване след продължително дежурство и реално компенсиране на положения служебен труд. Военнослужещите изпълняват отговорни задачи, но имат и семейства, деца и необходимост от пълноценна почивка. Справедливото отчитане на часовете, адекватното заплащане и реалната възможност за възстановяване са важни както за мотивацията на личния състав, така и за поддържането на бойната готовност на Българската армия.		
115	09.10.2026 08:37 Портал за обществени консултации	Христо Колев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Относно необходимостта от подобряване на условията за почивка, компенсиране на дежурствата и заплащане на военнослужещите** Считам, че при промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България трябва да се обърне по-сериозно внимание на реалните условия, при които военнослужещите изпълняват задълженията си. Особено важни са продължителността на почивката, справедливото компенсиране на времето, прекарано в дежурство, и възможността за поддържане и развитие на професионалните умения. **1. Възстановяване на 48-часовата междуседмична почивка — чл. 210 от ЗОВСРБ** Смятам, че междуседмичната почивка трябва отново да бъде определена на минимум 48	Приема се частично и по принцип.	Мотивите за това са изложени към предложение № 113, поради идентичния му характер.

				последователни часа вместо 36 часа. Натоварването във военната служба изисква не само физическа и психическа издръжливост, но и достатъчно време за възстановяване. Военнослужещите имат същите семейни ангажименти и лични потребности като останалите граждани. Когато свободното време е ограничено, това се отразява на отношенията с близките и на възможността за пълноценна почивка. Осигуряването на достатъчно време извън службата е важна предпоставка за запазване на мотивацията и работоспособността на личния състав. **2. По-дълга почивка след продължително дежурство — чл. 196, ал. 1 от ЗОВСРБ** При дежурства с продължителност над 24 часа предоставянето само на 12 часа междудневна почивка често не е достатъчно за възстановяване на силите. След подобно натоварване военнослужещият трябва да има възможност да си почине пълноценно, без непосредствено след това да бъде ангажиран с нови служебни задачи. Поради това предлагам да се предвиди минимум 24 часа непрекъсната почивка след дежурство над 24 часа. Тази мярка би намалила натрупването на умора и би осигурила по-добър баланс между служебните задължения и личния живот. **3. Реално компенсиране на дежурствата и адекватно възнаграждение** Необходимо е да се създаде ефективен механизъм, чрез който времето, положено при дежурства, да се отчита точно и да се компенсира своевременно. Не е достатъчно компенсацията да съществува като нормативна възможност, ако поради постоянната служебна натовареност		

				военнослужещите не могат реално да се възползват от нея. Това води до натрупване на допълнителни служебни часове и ограничава възможността за пълноценна почивка. Същевременно остава все по-малко време за професионално усъвършенстване, специализирана подготовка и развитие на уменията, необходими за качественото изпълнение на конкретните длъжности. Така прекомерната ангажираност не само натоварва личния състав, но и затруднява поддържането на необходимото професионално ниво. Считам също, че възнаграждението за дежурство следва да бъде преразгледано, тъй като настоящият му размер е недостатъчен спрямо продължителността на ангажимента, носената отговорност и разходите за живот в страната. Заплащането трябва да отразява положения труд, а компенсацията на времето да бъде реална и приложима на практика. **Заключение** Предлагам при разглеждането на законодателните промени да се обсъдят възстановяването на 48-часовата междуседмична почивка, осигуряването на минимум 24 часа почивка след дежурства над 24 часа и въвеждането на по-ефективен механизъм за отчитане и компенсиране на положения труд. Необходимо е да се отчете, че продължителната служебна ангажираност без достатъчно възстановяване ограничава не само личното и семейното време на военнослужещите, но и възможностите им за професионално развитие и поддържане на висока подготовка. Създаването на справедлив режим на почивка и компенсиране, съчетан с адекватно заплащане,		

				би допринесло за по-добра мотивация, по-висока ефективност и устойчиво поддържане на бойната готовност на Българската армия.		
116	09.10.2026 08:40 Портал за обществени консултации	Венцислав Диков	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**Относно необходимостта от по-добро регламентиране на почивката и компенсирането на дежурствата на военнослужещите** При обсъждането на промените в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България считам за необходимо да се обърне внимание на натовареността на военнослужещите и на условията, при които те изпълняват служебните си задължения. Продължителните дежурства, недостатъчното време за възстановяване и трудностите при компенсирането на положения труд са въпроси, които изискват конкретни решения. **1. Междуседмична почивка — чл. 210 от ЗОВСРБ** Предлагам минималната непрекъсната междуседмична почивка да бъде 48 часа вместо 36 часа. По този начин ще се осигури по-добра възможност за възстановяване след натоварена служебна седмица. Военната професия изисква постоянна готовност и висока отговорност, но това не отменя необходимостта от достатъчно време за личен и семеен живот. По-дългата почивка би позволила на военнослужещите да възстановят силите си и да поддържат необходимия баланс между службата и личните си ангажименти. **2. Възстановяване след дежурство — чл. 196, ал. 1 от ЗОВСРБ** При дежурства, надхвърлящи 24 часа, минималната почивка от 12 часа не винаги е достатъчна за пълноценно възстановяване. Натрупаната умора може да се отрази на	Приема се частично и по принцип.	Мотивите за това са изложени към предложение № 113, поради идентичния му характер.

				концентрацията и на качеството на изпълнение на последващите задачи. Поради това считам, че след подобни дежурства трябва да се гарантират поне 24 часа непрекъсната почивка. Това би ограничило риска от натрупване на преумора и би осигурило необходимото време за възстановяване преди следващото служебно ангажиране. **3. Отчитане на отработените часове, компенсиране и заплащане** Съществен проблем е и практическата възможност военнослужещите да ползват полагащата им се компенсация след дежурство. Когато служебните задачи са прекалено много, предвидената почивка често се затруднява или отлага, което води до допълнително натоварване. Това ограничава и времето за поддържане и надграждане на професионалните знания и умения, необходими за заеманата длъжност. Военнослужещите трябва да имат реална възможност да участват в подготовка, обучения и практически занятия, без тези дейности да остават на заден план поради постоянната служебна ангажираност и липсата на компенсация след дежурства. Необходимо е да се въведат ясни правила за точно отчитане на положения труд и своевременно компенсиране на дежурствата. Наред с това размерът на допълнителното възнаграждение следва да бъде преразгледан, тъй като настоящото заплащане не съответства в достатъчна степен на продължителността на дежурствата, отговорностите и актуалните разходи за живот в България. **Заключение** Считам, че подобряването на режима на почивка и компенсиране е необходимо както за		

				благосъстоянието на военнослужещите, така и за ефективността на военните формирования. Предлагам да бъдат разгледани следните мерки: • Възстановяване на 48-часовата междуседмична почивка по чл. 210 от ЗОВСРБ. • Осигуряване на минимум 24 часа непрекъсната почивка след дежурства над 24 часа. • Гарантиране на реално и своевременно компенсиране на положения служебен труд. • Актуализиране на възнаграждението за дежурства съобразно продължителността и отговорността на положения труд. Адекватната почивка и справедливото компенсиране не трябва да се разглеждат като облекчение за личния състав, а като част от добрата организация на военната служба. Осигуряването им би създало условия за по-добра подготовка, по-висока мотивация и устойчиво изпълнение на задачите по отбраната на страната.		
117	09.10.2026 10:57 Портал за обществени консултации	Ангел Тинчев	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Представям настоящото становище по предоставената редакция на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ), публикуван за обществено обсъждане от 10 септември до 10 октомври 2026 г. Становището се съсредоточава върху компенсирането на служебното време, изпитването на системи за противодействие на безпилотни средства и отделни въпроси на нормативната прецизност. С така представения проект на ЗИД на ЗОВСРБ на сайта за обществени компенсации https://www.strategy.bg/bg/public-consultations/12681, се достига до сериозен напредък по отношение на изискуемото		

				справедливото компенсиране на положеното от военнослужещите служебно време над нормалната му продължителност. Подкрепям целта за осъвременяване на уредбата, но предлагам § 41–43 да бъдат съществено преработени. Законът следва да гарантира реално предоставяне на компенсацията и, когато тя не е предоставена в установения срок, възникване на изискуемо парично вземане. Не следва неизпълнението на задълженията на администрацията да води до загуба на имуществената защита на военнослужещия. **1.Компенсиране на служебното време и защита на придобитите права** С § 41 се предлага нова редакция на чл. 194, ал. 5 и създаване на ал. 6–9. Предвидено е отлагане на компенсацията до четири месеца след отпадане на обективната причина, погасяване по давност на правото на ползване след този срок и обезщетяване при освобождаване от военна служба и обективна невъзможност за предоставяне на намалено служебно време. Подобен начален момент за отлагането се предлага и с § 42 относно чл. 196, ал. 2. Този модел не осигурява достатъчна предвидимост. Не са определени редът за установяване на пречката, нейното начало и край, нито максимална продължителност на самото отлагане преди отпадането ѝ. Продължителен недостиг на личен състав би могъл да бъде използван като основание срокът изобщо да не започне да тече. Предлагам срокът да се свърже с обективно установима дата — края на третия календарен месец, след шест месечния срок на отлагане	Приемат се частично	Със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г. Както е посочено в мотивите към предложения № 4, 5, 13 и 14, целта на законопроекта е да бъдат компенсирани всички часове над нормалната дневна продължителност на служебното време и ползване на дължимите междудневна и междуседмична почивка, поради което разпоредбите на чл. 194, чл. 195 и чл. 196 от ЗОВСРБ ще се прецизират допълнително. 4-месечният срок за отлагане ползването на компенсациите обаче, не може да бъде удължен, тъй като няма да съответства на референтния период, определен за това в Директива 2003/88/ЕО. С цел яснота и ограничаване на възможността за различно тълкуване и прилагане, в допълнителните

				В тази връзка предлагам шестмесечен срок като законодателен избор, който трябва да бъде обоснован с данни за натовареността и кадровото осигуряване. Той не е сам по себе си юридически задължителен. Съществена е гаранцията за последиците при изтичането му. Отлагането трябва да бъде изключение, постановявано с мотивирана писмена заповед, а не обичайна практика. Предложената ал. 7 засяга изрично правото на ползване на намалено служебно време. От нея не следва автоматично, че се погасява и всяко парично притезание. В съчетание с ал. 8 обаче тя оставя неясно дали часовете, за които правото на ползване е погасено, подлежат на последващо обезщетяване. Тази неяснота трябва да се отстрани в закона, вместо да се оставя за разрешаване чрез съдебни спорове. Съюзът „и“ в предложената ал. 8 свързва освобождаването от служба с обективната невъзможност като кумулативни предпоставки. Така липсва ясно основание за плащане при продължаващо правоотношение след изтичането на срока. Не е достатъчно „и“ да бъде заменено с „или“, ако останат погасяването и необходимостта военнослужещият да доказва причината за непредоставяне на компенсацията. Преобразуването в парично вземане трябва да настъпва по силата на закона за всички непредоставени в срока часове, за които е възникнало право на компенсация. Тези възражения се основават на правната сигурност като елемент на принципа на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от Конституцията и на защитата на възнаграждението и почивката по чл. 48, ал. 5. Особеният характер на военната служба допуска специален режим, но не освобождава		разпоредби на ЗОВСРБ се въвежда легална дефиниция на понятието „обоснована необходимост“ по смисъла на този закон. Допълнително ще се предложи и нова редакция на разпоредбите, даваща основание да се изплаща обезщетение единствено при освобождаване от военна служба, ако по обективни причини в 4-месечния срок от отлагане на компенсацията, същата в цялост или частично не е ползвана. Следва да се има предвид, че в закона е регламентиран минималният размер на междуседмична почивка, който е регламентиран в Директива 2003/88/ЕО и от организацията на служебното време в отделните военни формирования зависи конкретния му размер. Но ползването на междудневната и междуседмична почивка е регламентирано на самостоятелно правно основание в чл. 210, поради което задължението за предоставянето му е безспорно. Отново отбелязваме, че именно в подзаконовия акт по чл. 196а детайлно ще се определи редът за разпределение на служебното време, за неговото отчитане и компенсиране във всички посочени в закона случаи, тъй като това са въпроси, които не подлежат на нормативна уредба в закон.

				законодателя от необходимостта да уреди ясно възникването и реализирането на правата. Изложеното е основание за преработване на проекта, без да се предрешава въпросът за противоконституционност. **2.Разграничаване между задължителната почивка и компенсацията** Предложената редакция на чл. 194, ал. 5 поставя компенсацията след междудневната или междуседмичната почивка. Същевременно чл. 196, ал. 1 използва израза „непосредствено след положеното дежурство“. Необходимо е последователността да бъде еднакво уредена и в двете разпоредби. Задължителната почивка служи за възстановяване и безопасност, а намаленото служебно време компенсира вече положено служебно време. Едни и същи часове не трябва да се отчитат едновременно на двете основания. Компенсацията следва да освобождава военнослужещия от часове, през които иначе би изпълнявал служба по приложимия график. Обичайно свободното време извън графика не може само по себе си да се записва като предоставена компенсация. Направените вече предложения за 8, 16 и 24 часа при различни варианти на денонощно дежурство поставя основателно въпроса за ясния размер. Тези стойности обаче не трябва да се приемат механично само според вида на двата календарни дни. Необходимо е да се съобразят началният и крайният час, нормалният график, отчетният период и кои часове вече са включени в нормалната продължителност или са компенсирани. За по-кратко дежурство механичното изваждане на разликата до 24 часа може да даде отрицателен резултат и е неприемливо.		

				Предлагам законът да определи самостоятелно обхвата на компенсируемите часове при дежурство, а подзаконовият акт да уреди техническото им отчитане. Препращането към чл. 194, ал. 5, ограничен до общата продължителност по ал. 2, не трябва да създава съмнение как се третира дежурство с продължителност 24 часа. Следва да се разграничат допълнителното възнаграждение за дежурство, плащанията за служба през почивни и празнични дни и обезщетението за непредоставена компенсация. **3.Конкретни предложения по параграфи 41 до 43** Предлагам следните редакции като основа за нормативното преработване. Номерацията и препратките следва да се съгласуват с окончателния текст на закона. В чл. 194, ал. 5 след уредбата на задължителните почивки да се добави: „Намаленото служебно време се предоставя за часове, през които военнослужещият би изпълнявал служба съгласно приложимия график. Часовете на задължителната междудневна и междуседмична почивка не се отчитат като часове на компенсация.“ Предложените чл. 194, ал. 6–9 да се заменят със следното: „(6) По изключение, при обоснована необходимост или неотложни служебни причини, компенсирането по ал. 5 може да бъде отложено с мотивирана писмена заповед на компетентния командир или началник, но не по-късно от шест месеца след края на календарния месец, през който е положено служебното време. Заповедта посочва причините за отлагането, броя на часовете и планирания период за		

				компенсиране и се съобщава на военнослужещия. (7) За часовете, които не са компенсирани до изтичането на срока по ал. 6, от следващия ден възниква право на парично обезщетение независимо от причините за непредоставяне на компенсацията и от продължаването на правоотношението по изпълнение на военната служба. Обезщетението се изплаща до края на третия календарен месец, следващ месеца на изтичането на срока по ал.6. (8) При освобождаване от военна служба преди изтичането на срока по ал. 6 се дължи обезщетение за всички некомпенсирани часове, за които е възникнало право на компенсация. То се изплаща в едномесечен срок от освобождаването. Вече възникналите вземания по ал. 7 запазват своята изискуемост. (9) Обезщетението се определя за всеки некомпенсиран час въз основа на основното месечно възнаграждение, дължимо към датата на възникване на правото на обезщетение, разделено на нормалната месечна продължителност на служебното време в часове за съответния месец. За едни и същи часове не се допуска едновременно предоставяне на намалено служебно време и изплащане на обезщетение. Обезщетението не замества задължителните междудневни и междуседмични почивки.“ При тази конструкция отпада предложението за погасяване на правото на ползване без едновременно възникване на парично вземане. След падежа паричното вземане подлежи на приложимия давностен режим; предложението не цели създаване на безсрочни вземания. В чл. 196, ал. 1 изразът „непосредствено след положеното дежурство“ да се замени с „след		

				ползването на задължителната междудневна и междуседмична почивка, при спазване на чл. 194, ал. 5, изречения второ и трето“. Отделно да се прецизира размерът на компенсацията за дежурството чрез изрично правило в закона. Чл. 196, ал. 2 да предвижда: „При отлагане на компенсирането по ал. 1 се прилага чл. 194, ал. 6.“ Алинея 3 да предвижда: „За некомпенсираните в срока по ал. 2 часове и при освобождаване от военна служба се прилага чл. 194, ал. 7–9.“ Досегашните ал. 4 и 5 да се отменят като дублиращи общия режим. Чл. 196а да уреди реда за разпределяне, отчитане и компенсиране на служебното време по чл. 194–196 и за изплащане на обезщетенията по чл. 194, ал. 7–9. Министърът на отбраната следва да регламентира индивидуална отчетност, месечна справка за натрупаните и компенсираните часове, достъп на военнослужещия до данните и ред за коригиране на отчетни грешки. Съществените предпоставки за възникване на правото и неговият размер трябва да останат в закона. **4.Преходна уредба за натрупаните часове** Необходимо е изрично да се уреди приложението на новия режим към компенсациите, възникнали преди влизането на закона в сила. Предлагам следния текст: „За възникналите преди влизането в сила на този закон и непогасени към тази дата права на компенсация с намалено служебно време, която не е предоставена, се прилага новият режим, като срокът за предоставяне на компенсацията е шест месеца от влизането на закона в сила. Ако по досегашния ред е приложим по-благоприятен за военнослужещия срок, прилага се той. Вече възникналите парични вземания запазват основанието и изискуемостта си. В двумесечен	Приема се частично	С Преходни и заключителни разпоредби се въвежда срок от четири месеца за използване на полагащото се като компенсации по сега действащия ред намалено служебно време, което не е използване или погасено по давност до влизане на настоящия законопроект в сила.

				срок компетентните органи установяват и съобщават на военнослужещите размера на отчетените некомпенсирани часове.“ Този текст не възстановява автоматично права, погасени по досегашния режим. Евентуалното им възстановяване изисква отделно изрично законодателно решение и оценка на финансовите последици. Следва да се предвиди и срок за привеждане на акта по чл. 196а в съответствие, така че липсата на технически правила да не препятства реализирането на законовите права. **5.Изпитване на технологии за противодействие на безпилотни средства** Подкрепям допълването на режима за противодействие на реални заплахи от безпилотни въздухоплавателни и плавателни средства. Необходимо е обаче той да се разграничи от експерименталното изпитване и оценяване на системи, при което няма непосредствена заплаха, но е възможно въздействие върху гражданските електронни съобщения. Само допълването на задачите на изпитателен полигон по чл. 105в ЗОВСРБ не представлява достатъчно основание за използване или блокиране на граждански радиочестоти. Следва да се разработи съгласувана уредба със Закона за електронните съобщения, включително да се провери необходимостта от допълване на специалния режим по чл. 301, ал. 3. Конкретният текст трябва да бъде съгласуван с компетентните органи по управление и контрол на спектъра. Предлагам специален разрешителен режим, който определя компетентния орган, мястото и срока на изпитването, честотните ленти, максималната мощност и мерките за	Не се приема	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Следва да се има предвид, че направените предложения касаят подзаконов нормативен акт.

				ограничаване на смущенията. Необходими са координация с КРС и органите по безопасност на въздухоплаването и корабоплаването, защита на аварийните и спешните комуникации, незабавно прекратяване при опасно въздействие и документиране на резултатите и инцидентите. Не подкрепям общо и неограничено разрешение за заглушаване, основано единствено на предназначението на технологията. **6.Други предложения за нормативна прецизност** Относно чл. 136, ал. 3 ЗОВСРБ представянето пред Комисията по отбрана след удостояване с висше военно звание следва да има ясно определени цел и последици. Ако е информационна процедура и не обуславя действието на президентския акт, не може само на това основание да се приеме нарушение на разделението на властите. Предлагам разпоредбата да се прецизира в този смисъл или да се отмени по съображения за целесъобразност. Подкрепям добавянето на „сигурността“ в чл. 52, ал. 1 ЗОВСРБ за съгласуване с чл. 9, ал. 1 от Конституцията. Липсата на дословно възпроизвеждане на конституционната формулировка сама по себе си не доказва противоконституционност. От чл. 9 не следва и изключителна компетентност на въоръжените сили за всички аспекти на националната сигурност. Уеднаквяването на изписването на „въоръжените сили“ следва да се извърши като езикова и редакционна проверка на целия проект. **7.Заключителни искания** Предлагам проектът да бъде преработен така, че компенсацията да се предоставя в определим срок, задължителните почивки да не се поглъщат	Не се приемат	Направените предложения надхвърлят обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Още повече предложението касае изменение в други закони и правомощия на други държавни органи и ведомства.

				от нея и непредоставените в срока компенсируеми часове да пораждат изискуемо парично вземане. Необходимо е единно решение за чл. 194 и чл. 196, ясна база за изчисляване на обезщетението и защита на натрупаните права при преминаването към новия режим. Предлагам също да се разработи специална съгласувана уредба за изпитване на антидронови технологии и да се прецизират останалите посочени разпоредби. Финансовите последици от предложенията следва да се изчислят и отразят в мотивите и оценката на въздействието съобразно Закона за нормативните актове. Необходимостта от бюджетно осигуряване не оправдава нормативна неяснота относно вече възникващите права.		
118	09.10.2026 13:41 Портал за обществени консултации	Вълчо Атанасов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Предложения за прецизиране и актуализиране на съществуващи разпоредби и процедури, относими към курсантите и колежаните: **1. В чл. 98, ал. 3а** след израза „Военно дело и отбрана“ да се добави текста „в дневна форма на обучение“. *Мотиви:* Колежаните се подготвят за военна служба аналогично на курсантите. Те не само се обучават по съответните учебни планове, но и се възпитават и изграждат като военнослужещи и лидери. При обучение в друга форма освен в дневна това няма как да се постигне. **2. Чл. 99.** да се измени така: „Чл. 99. (1) Отстраняването и отписването на обучаваните от военните академии, висшите военни училища и професионалните колежи се извършват при условия и по ред, определени с правилниците за устройството и дейността им. (2) Отстраняването, прекратяването на договора за военна служба и отписването на курсантите и колежаните се извършва при	Приема се Не се приемат	Предложението е от правно-технически характер и е отразено в законопроекта. Останалите предложения надхвърлят обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по

				условия и по ред, определени в наредбата на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2. (3) Отстранените по дисциплинарен ред от военните академии, висшите военни училища и професионалните колежи се отписват от обучение и не могат да възстановяват права и да бъдат приемани повторно.“ *Мотиви:* По този начин ще се прецизира текста тъй като при курсантите и колежаните водещ е договорът им за военна служба. **3. В чл. 142, ал. 2, т. 1 буква „з“** да се измени така: „з) храна и ободряващи напитки или равностойността им в евро - по норми, при условия, по ред и в размери, определени с акт на министъра на отбраната;“ *Мотиви:* С тази промяна ще се определи какво се полага на курсантите и колежаните, а нормите, условията, реда и размерите ще се определят с наредбата на министъра на отбраната по чл. 224, ал. 2 от ЗОВСРБ. В Наредба № Н-5/02.04.2015 г. за условията, реда и нормите за осигуряване на безплатна храна и ободряващи напитки в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия в мирно време е описано кога какво се полага и само с една поправка в нея (отмяна на ал. 4 на чл. 3) ще се реши въпросът какво правим с курсантите и колежаните, ако се стигне до момент, в който във военните училища няма храна по обективни причини. **4. Предложената в §34 от настоящия документ нова ал. 2 на чл. 159** да се измени така: „(2) При установена употреба на алкохол и злоупотреба и/или зависимост от наркотични вещества курсантите и колежаните се		изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Още повече предложението касае изменение в други закони и правомощия на други държавни органи и ведомства.

				отстраняват за определен срок от висшето военно училище по реда на наредбата на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2. При повторно установена употреба на алкохол и злоупотреба и/или зависимост от наркотични вещества курсантите и колежаните се отстраняват по дисциплинарен ред от висшето военно училище.“ *Мотиви:* С предложената промяна в първото изречение на алинеята се прецизира терминологията „отстранен за определен период“. С предложената промяна във второто изречение на алинеята се уточнява, че при повторен случай обучаемите се отстраняват по дисциплинарен ред. Процедурата е разписана в наредбата по чл. 135, ал. 2 от ЗОВСРБ, там се казва, че при отстранените по дисциплинарен ред курсантът/колежанинът се отписва и не може да бъде приеман повторно за обучение. Написаният към момента текст, че при повторно нарушение курсантите и колежаните се отписват от обучение не регламентира категорично, че такъв обучаем не може да кандидатства отново следващата учебна година. **5. В чл. 260а** да се направят следните изменения и допълнения: **5.1. Ал. 1** да се измени така: „(1) Курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, на които е прекратен договорът за военна служба по реда, определен в наредбата на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2, възстановяват разходите за издръжка и обучение по реда, определен в чл. 260, ал. 4 и 6, за периода, в който са били обучавани.“ **5.2. Ал. 7** да се измени така: „(7) Курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на други министерства и ведомства, на		

				които е прекратен договорът по чл. 142, ал. 8 по реда, определен с наредбата на министъра на отбраната по чл. 135, ал. 2, възстановяват разходите за издръжка и обучение по реда, определен в чл. 260, ал. 4 и 6, за периода, в който са били обучавани, пропорционално на Министерството на отбраната и на съответното министерство или ведомство.“ *Мотиви:* При курсантите и колежаните водещ е договорът за военна служба, а не дали се обучават или не в даденото военно училище. Има случаи, в които поради една или друга причина се прекратява договорът за обучение на даден курсант, но същият изявява желание да продължи обучението си по гражданската специалност, по която се е обучавал до момента или по друга гражданска специалност във висшето военно училище. С предложените промени в ал. 1 и ал. 7 ще се даде възможност на такива курсанти, след като възстановят направените разходи за тях да бъдат преместени и да продължат обучението си във висшето военно училище, без да се налага отново да преминават процедури по кандидатстване и записване. Да, тези обучаеми вече няма да са курсанти, но те ще останат част от висшето военно училище. **5.3. Предложената в §47 от настоящия документ нова ал. 8** да се измени така: „(8) Курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, на които е прекратен договорът за военна служба поради настъпила негодност за военна служба/на служба в други министерства и ведомства, установена от военномедицинските органи или настъпила психологична непригодност за военна служба/служба в други министерства и ведомства, установена от специализирани звена		

				и органи по психологичното осигуряване, не дължат разходите за издръжка и обучение по ал. 1.“ **5.4. Да се създаде нова ал. 9**: „(9) Курсантите и колежаните, обучавани за нуждите на други министерства и ведомства, на които е прекратен договорът по чл. 142, ал. 8 поради настъпила негодност за военна служба/на служба в други министерства и ведомства, установена от военномедицинските органи или настъпила психологична непригодност за военна служба/служба в други министерства и ведомства, установена от специализирани звена и органи по психологичното осигуряване, не дължат разходите за издръжка и обучение по ал. 7.“ *Мотиви:* С предложените ал. 8 и ал. 9 се прецизира текстът на предложената в §47 от настоящия документ нова ал. 8.		
119	09.10.2026 14:48 Портал за обществени консултации	Страхил Войников	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	В няколко коментара ще се опитам да предложа справедлив и съобразен с рамките на закона механизъм за компенсиране. Ключово в него е ясното разбиране на понятията, затова първо ще предложа три определения: за „*служебно време*“, „*междудневна почивка*“ и „*междуседмична почивка*” – определения, които предлагам да бъдат включени в допълнителните разпоредби на закона. - 1. **„Служебно време“ на военнослужещия е всеки период на възникналата от този закон, от правилника за прилагането му, от уставите на въоръжените сили и от сключения договор обвързаност, който е определен съобразно установения ред и удовлетворява фактическото изпълнение на функционалните задължения и задълженията по военната служба.“** – според изброените	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание, но определение на дадените понятия не следва да се дава, предвид нарочната им регламентация в Директива 2003/88/ЕО и съгласно практиката на ЕС представляват автономни понятия на правото на ЕС. Следва да се има предвид, че със законопроекта се възстановяват условията и реда, регламентиращи служебното време на военнослужещите и действащи до 31.12.2025 г., като разпределянето му, неговото отчитане и компенсиране с намалено служебно време ще се определя с акт на министъра на отбраната.

				нормативни документи и договора за военна служба, военнослужещия е ангажиран 24 часа в денонощието с *готовността* си за изпълнение на задълженията по служба. За *фактическото* им реализиране обаче, са необходими условия предоставяни през периодите (които имат начало и край, могат да бъдат разделяни, събирани, измервани и съответно отчитани) определяни като „*служебно време*“. Същите могат да бъдат установявани във времеви интервали, по ред и при условия, определени от законови и подзаконови норми. *Фактически* военната служба се *осъществява* чрез „*служебно време*“. От гледна точка на закона битието на военнослужещия протича през циклично редуващите се периоди на работа (фактическото изпълнение на службата, през което също може да има малки почивки) и възстановяване (но в готовност за работа, на разположение), както и на различни видове отпуск. - 2. **„Междудневна почивка“ на военнослужещия е непрекъснатият времеви интервал между два периода, отчитани като служебно време. Предназначен за почивка и възстановяване, той е с продължителност не по-малка от 12 часа, разпределени в рамките на 2 денонощия.** – чрез това определение краят и началото на две граничещи денонощия (полунощ, смяна на датата) задължително попада в обхвата на почивката, което е основополагащо за създаването на делничната ритмичност на периодите работа/почивка. Понятието не е обвързано с конкретно налично разпределение на служебното време (така както беше предложено в проекта за наредба), а със смяната на датата и с възможността за удовлетворяване на биологичната нужда от сън през тъмната част. Не напразно тя е наречена „междудневна“! По		Запазва се предвидената редакция правото за ползване на компенсирането с намалено служебно време да се извършва в определен срок, като срокът се увеличава от два на четири месеца. Срокът започва да тече след отпадане на обективната причина, възпрепятствала компенсирането, за което военнослужещият ще бъде писмено уведомяван. При невъзможност за реално ползване на компенсациите в този срок, поради обективни причини, се предвижда изплащане на обезщетение за некомпенсираните часове при освобождаване от военна служба. Разпоредбите от законопроекта, свързани със служебното време ще бъдат допълнително прецизирани, както е посочено в мотивите за неприемането в цялост са посочени към предложения № 4, 5 и 13, поради сходния им характер.

				този начин се постига универсалност, а чл. 210 изисква точно такава, приложима както за военослужещите с нормален служебен ден и не даващи наряди (с подневно отчитане на служебното време), така и за тия, полагащи ги периодично между другите си задължения, и тия, които са само на дежурства (с почасово отчитане на времето). - 3. **„Междуседмична почивка“ на военнослужещия е непрекъснатият времеви интервал между два периода, отчитани като служебно време. Предназначен за почивка и възстановяване, той е с продължителност не по-малка от 36 часа, разпределени в рамките на 3 или 4 денонощия.** – тук най-късият интервал е от минималната „междудневна почивка“ с 24 часа към нея, тоест в обхвата ѝ влиза време от три денонощия с две смени на датата (нощувки), а най-дългият възможен е от 96 непълни часа (три смени на датата в рамките на 4 денонощия). Чрез тази почивка се формира седмична цикличност, необходима за изпълнение на разпоредбата на чл. 194 ал. 1 от ЗОВСРБ. С предварителни отговори на въпроси ще опитам да внеса допълнителна яснота по определенията: **В.** Как се определят параметрите (начало,край, астрономическа продължителност) на служебния (работния) ден, включващ приетото за *нормално* законоустановено 8-часово *служебно време*? **О.** Съгласно Раздел VI *„Разпределение на времето на военнослужещите и изпълнение на основните мероприятия“* от Устава се изготвя разпределение на времето съобразно *„... изискванията на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и*		

				правилника за неговото прилагане.“ Продължителността (от начало до края) на служебния (работния) ден *според разпределението* може да надхвърля 8 часа, тъй като в него могат да бъдат включени почивки, разделящи *служебното време* на части, а времето на тези почивки не се отчита като *служебно време*. Съгласно чл. 209 от ЗОВСРБ се осигурява почивка за хранене в рамките на *служебното време*. Тук възниква малко объркване вероятно заради думата "*почивка*"! Поради естеството на службата, законът гарантира възможността за хранене в рамките на *служебното време,* без да се налага разделянето му (свързаните с това неудобства). Отличен пример за това са 24-часовите дежурства. **В.** Преди и след дежурство има допълнителни часове, свързани с изпълнението му и ясно доказуеми с факти, които сега не се компенсират и не се отчитат! Възможно ли е това да се промени? **О.** Тъй като тези часове са индивидуални за различните формирования, предлагам (ако имам време да го изложа тук до края на срока!) законът да задължи отчитането на същите (с наредбата по чл. 196а) и да бъдат компенсирани с допълнителни дни отпуск (примерно до 10 дни годишно). **В.** Колко *междудневни* и *междуседмични почивки* има в рамките на 5-дневна работна седмица? **О.** Четири *междудневни* и една *междуседмична*. **В.** Каква е продължителността на *междуседмичната почивка* при 5-дневна работна седмица? **О.** За тези които не дават дежурства средно е около 63 часа (зависи от конкретното разписание), но задължително протича в рамките		

				на 4 денонощия с 3 нощувки! Когато нормалните делнични дни са съчетани с полагане на дежурства и същите застъпват част от нея, тя може да намалее до законовия минимум от 36 часа и две нощувки. Когато отстъпите в събота в 08.00 и застъпите в неделя в 20.00 почивката не е междуседмична, защото не е изпълнено условието – обхваща само две денонощия!		
120	09.10.2026 16:59 Портал за обществени консултации	Ангел Александров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	предлагам :Да се регламентира че при ангажимент в почивен ден(церемонии, "справки", "да се свърши една работа," действие на модули и т.н - компенсацията е не по- малко от един работен ден. Аргументи - да те ангажират дори и за два часа в почивен ден, обърква плана за почивните дни на цялото семейство.Вместо да идете на планина, на гости в друг град, да свършиш някаква работа или просто да си отмориш - деня ти заминава. Извинявам се - ама ако в супермаркета отворя една кутия бонбони , изям два и заявя че ще платя само тях.....ОК ли е? Или ще ми таксуват цялата кутия? Ей това е логиката - при нарушена цялост на почивния ден - да се компенсира ДЕН, а не " имал си време - дошъл си- ще имаш да вземаш."	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
121	10.10.2026 08:56 Портал за обществени консултации	Georgi Petrov	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Към направените до момента от мен предложения считам за необходимо да бъде обърнато специално внимание и на практиката по планиране и преместване на учения, когато това води до избягване на дължимото допълнително възнаграждение за положения от военнослужещите труд. Подобни практики създават предпоставки за неравнопоставено третиране и допълнително ощетяване на военнослужещите, които изпълняват служебните си задължения в	Не се приема	Повдигнатият въпрос е свързан с подобряване на организацията на служебното време, което е в преките отговорности на командирите и не е свързан с редакцията на правни норми от разглеждания законопроект.

				условията на продължителна ангажираност, включително извън обичайното служебно време. Следва да се има предвид, че и без това ниското възнаграждение за изпълнение на определени задачи не следва да бъде допълнително ограничавано чрез начина на планиране и организиране на ученията. В тази връзка предлагам да бъдат предвидени ясни правила, които да гарантират както справедливо заплащане на положения труд съобразно характера и продължителността на изпълняваните задачи, така и надлежното му отчитане като служебно време. Необходимо е да се създадат гаранции, че планирането, пренасрочването или преместването на учения няма да се използват като основание за заобикаляне на приложимите правила за допълнително възнаграждение и отчитане на служебното време. Считам, че уреждането на този въпрос е от съществено значение за защитата на правата и интересите на военнослужещите, за осигуряването на равнопоставеност при изпълнение на служебните задължения и за утвърждаването на принципа, че всеки положен в интерес на службата труд следва да бъде отчетен и компенсиран по справедлив и прозрачен начин.		
122	10.10.2026 09:17 Портал за обществени консултации	Радомир Райнов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	ПРЕДЛОЖЕНИЕ Относно: Въвеждане на критерии за удължаване на срока на договора за военна служба съобразно степента на окомплектованост на отделните категории военнослужещи, което би спомогнало за по качественото кариерно развитие на военнослужещите,по конкретно за войнишкия състав. I. Увод	Не се приема	§ 7 от ПЗР на ЗОВСРБ, относно възможността за удължаване на договора за военна служба на придобилите и упражнили право на пенсия военнослужещи, бе отменен с изменението на закона, обн. ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.

				Предлага се удължаването на срока на договора за военна служба след придобиване на право на пенсия да бъде обвързано със степента на окомплектованост на съответната категория военнослужещи — войници (матроси), сержанти (старшини) и офицери. Целта е да се съчетае запазването на опитни военнослужещи при реална кадрова необходимост с осигуряването на възможности за кариерно развитие и своевременно попълване на длъжностите. II. Предложение за законодателен текст Предлага се създаването на нов чл. 160а в Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България: Чл..... (1) Удължаването на срока на договора за военна служба след придобиване на право на пенсия или при условията, предвидени в този закон, се допуска само за категориите военнослужещи, за които е налице кадрови некомплект. (2) Ежегодно министърът на отбраната определя праг на окомплектованост за всяка категория военнослужещи — войници (матроси), сержанти (старшини) и офицери, над който удължаването на срока на договора за военна служба не се допуска. (3) Степента на окомплектованост и кадровият некомплект на всяка категория военнослужещи се определят ежегодно към 31 декември въз основа на утвърдените щатни длъжности и броя на заетите длъжности. (4) Ограничението по ал. 2 се прилага без изключения за всички военнослужещи от съответната категория. III. Мотиви		

				Действащата възможност за удължаване на военната служба след придобиване на право на пенсия е временна мярка за преодоляване на кадровия недостиг, но не представлява дългосрочна реформа в управлението на човешките ресурси. Когато дадена категория военнослужещи е окомплектована на 99%, продължаването на службата на военнослужещи, придобили право на пенсия, може да ограничи кариерното развитие на военнослужещите от по-ниските категории и да забави попълването на длъжностите с по-млади подготвени кадри. Освобождаването на такива длъжности създава възможност за професионално израстване и осигурява по-дълъг период за изпълнение на службата от новоназначените военнослужещи. Предлаганото изменение цели удължаването на службата да се допуска при реална кадрова необходимост, като се въведат ясни, измерими и еднакво приложими критерии за всички категории военнослужещи. Така ще се постигне по-добър баланс между запазването на опита и осигуряването на кадрово обновяване и развитие. IV. Очаквани резултати - Повече възможности за кариерно развитие на военнослужещите. - По-добро кадрово обновяване и приемственост. - По-ефективно планиране и използване на човешките ресурси. - Единни и предвидими критерии за удължаване на военната служба.		
123	10.10.2026 16:47 Портал за обществени консултации	Мартин Маринов	☒ Лицето действа от свое име	⚠ **Когато след 24 часа дежурство даваш на военнослужещ недостатъчна почивка** и го пращаш обратно при оръжието, техниката и	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна

			☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	отговорностите — това не е икономия. Това е риск. 😔 **Уморен човек прави грешки.** Всеки го знае. Но в армията грешката не е пропусната среща. Тя може да е инцидент с оръжие, пропуснат сигнал при охрана, лоша преценка в реално време. Последствията са реални и необратими. ♡ **Правилата за компенсиране на дежурствата преди 01.01.2026 г. не са случайни** — те са давали достатъчно почивка, за да може военнослужещият да се върне на работа или на следващо дежурство годен, буден и безопасен. 🌁 **Сегашният ред — и предложеният нов — дават по-малко.** Резултатът е натрупана умора, по-висок риск от грешки и инциденти, и хора, от които се очаква да са концентрирани, без да им е дадено условието за това. ✅ **Искането е просто: върнете компенсирането преди 01.01.2026 г. Не защото е по-удобно, а защото е по-безопасно.**		норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
124	10.10.2026 17:06 Портал за обществени консултации	Красимир Петров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Искането не е сложно,върнете конпенсирането на дежурствата както беше преди 01.01.2026г. Не за друго,а защото е по безопасно!!!	Приема се по принцип	Изразеното становище е взето под внимание. Тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма, следва да се имат предвид мотивите към предложение № 20.
125	10.10.2026 19:02 Портал за обществени консултации	Hristo Stanev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Във връзка с предложените промени в ЗОВС на РБ е необходимо да се обърне внимание на вече протекла публична консултация в периода 27.07-26.08.2026 г., свързана с особения статус на курсантите и колежаните от висшите военни училища. Видно от направените предложения за изменение на ЗОВС, тази дискусия не е намерила	Не се приема	Изразеното становище не може да бъде взето под внимание, тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма и не се отнася до процедурата за обществено обсъждане на настоящия проект на нормативен акт.

				отражение в предложения проект на ЗИДЗОВС за обществено обсъждане. Реално такава необходимост е належаща и неглижирането на този проблем ще продължи да държи високи проценти на некомплект, благодарение и на неблагоприятните условия за обучение във военните училища. Какво имам предвид? Проблемът с особения статус на курсантите и колежаните от висшите военни училища е с над 27 годишна история. В сега действащия ЗОВС няма регламентация за наборна военна служба, но това не пречи към курсанти и колежани да се предявяват задължения, присъщи за отменената наборна военна служба. Стана ясно, че това е целта на предложената за обществено обсъждане „Наредба № Н - … за статуса на курсантите и колежаните от висшите военни училища“. Особеният статус на курсантите и колежаните се изразява в приравняването им като наборни военнослужещи със задължения по военна служба съгласно сега действащия ЗОВС, но без да са военнослужещи, защото нямат присвоени военни звания (присвояват им се звания, каквото и да значат в съвременното право), не са назначени на длъжности по длъжностно разписание и са с ограничени права за придвижване, без трудово възнаграждение и социално осигуряване (изключение за здравното осигуряване). Чрез словесната еквилибристика „подготовка за изпълнение на военна служба като професия“ се внушава, че те са военнослужещи с всички задължения на военнослужещите, включително и носене на наказателна и административна отговорност като действителни военнослужещи. А те по своята същност не са военнослужещи. Не са и обучаващи се военнослужещи (характерно за		С измененията в ЗОВСРБ от 01.01.2026 г. бяха приети от законодателя необходимите промени в статуса на курсанти и колежани в съответствие с мотивите към законопроекта, където е аргументирана целесъобразността и правната логика за това.

				хората, обучаващи се във Военна академия или приравнени на нея). А някой интересувал ли се е какви са правата на действащите военнослужещи, след като бъдат приети за курсанти или колежани във висшите военни училища? На какво основание им се прекратява изпълнението на договора за военна служба, за да добият ОСОБЕНИЯ СТАТУС НА КУРСАНТИ ИЛИ КОЛЕЖАНИ? Какво му е особеното на особения статус? Това нормално ли е да се случва в правова държава? Те нямат мирновременна военна служба, но „От часа и деня на обявяване на положение на война или на военно положение започва военновременната служба“ на курсантите и колежаните (виж чл. 116, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗОВС). Всички знаем, че носенето на денонощен наряд не е учебна дейност, тъй като не се изпълнява под надзора на инструктори или обучители. По своята същност е изпълнение на военна служба по охрана и отбрана на части от войскови район със съответното военно имущество в тях, което е вменено в задълженията на военнослужещите по реда и условията на уставите на въоръжените сили. Но уставите са за военнослужещите на военна служба, докато курсантите и колежаните не са военнослужещи. Поддържам написаното в коментарите при публичната консултация по наредбата. В допълнение към тях и за нормално нормативно уреждане на статуса на курсантите и колежаните от висшите военни училища, предлагам статуса им да се приравни на военнослужещи в обучение, подобно на това за слушателите във Военна академия, със съответното право на месечни възнаграждения, определени в ЗОВС. За целта предлагам да се инициират промени в		

				ЗОВС на РБ, които да открият възможност за приемане на наредба за статуса на курсантите и колежаните, както следва: **Текст за промяна** / **Констатиран пропуск** / **Предложение за изменение** § 75 от ПЗР на ЗИД на ЗОВС на РБ (обн. ДВ, бр. 100 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) — Установен е 6 месечен преклузивен срок за приемане на наредба по чл. 135, ал. 2 от ЗОВС — Срока да се промени преди приемането на наредбата, за да се изпълни преклузивния срок в § 75. Чл. 142, ал. 2, т. 1, б. а — Думичката „стипендии“ е неподходяща да се отъждествява с притежавано звание — Да се замени думата „стипендии“ с думите „месечни възнаграждения“ Чл. 142, ал. 3 от ЗОВС на РБ — Времето за обучение на курсантите и колежаните не се зачита за трудов стаж — Думичката „не“ да се заличи, а след думите „трудов стаж“ да се добави текста „от трета категория“. Чл. 160, ал. 1 от ЗОВС — Думичката „звание“ е — Да се заменят		

				§ 11 от ПЗР от ЗОВС	различна от думичката „военно звание“	думите „съсзвание“ с думите „с военно звание“		
				Чл. 138 от ЗОВС	Некоректно използване на термини	Чл. 138, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 – да се добави термина „военни/Военни“ пред думичката „звания/Звания“ с промяна на главната/малката буква според мястото в изречението. Чл. 138, ал. 1, т. 4 – термина „Младши офицерски“ да се замени с „Младши офицери с военни“ Чл. 138, ал. 1, т. 5 – термина „Старши офицерски“ да се замени		

						със „Старши офицери с военни“ Чл. 138, ал. 1, т. 6 – термина „Висши офицерски“ да се замени с „Висши офицери с военни“ Чл. 138, ал. 2 – пред думата „звания“ да се добави думата „военни“ Чл. 138, ал. 3 – пред думата „звания“ да се добави думата „военни“		
				Чл. 138, ал. 1	Военните звания не са само за Сухопътни войски и ВВС, както е написано най-отгоре на първата	Да се направи корекция, от която да е видно, че тези звания са за всички военнослужещи извън ВМС. Това		

					колона за званията.	важи за военна полиция, СКСО, СКС, КЛП и мн. др. Да се използва обединителен текст.		
				Чл. 136, ал. 1 и 2 Чл. 156, ал. 3 от ЗОВС	Некоректно използване на термини	Термина „висши офицерски звания“ да се замени с „висши военни звания“		
				Чл. 160, ал. 3 от ЗОВС на РБ Чл. 27, т. 6; чл. 136, ал. 1 и 2; § 11 от ПЗР	Некоректно използване на термин „висше офицерско звание“ или „висши офицерски звания“	Думичката „офицерско“ или „офицерски“ да се заменят съответно с „военно“ и „военни“.		
				Тези предложения не изчерпват възможността за подобряване на нормативната осигуреност по отношение на обучаемите във военните висши училища и академии, но вземането им под внимание ще намалят тлеещите проблеми от неясния статут на обучаемите в тях.				

126	10.10.2026 19:44 Портал за обществени консултации	Радослав Костадинов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	**ДО МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ** **ОТНОСНО: Необходимост от справедливо компенсиране на военнослужещите, полагащи 24-часови дежурства** **Уважаеми господин министър,** Обръщам се към Вас във връзка с въпроса за компенсирането на военнослужещите, полагащи 24-часови дежурства, които не са включени в основните им функционални задължения. В публичните си изявления Вие заявихте намерение да промените съществуващия ред и да възстановите справедливостта при компенсирането на дежурствата. Тези Ваши думи породиха надежда сред военнослужещите, че трудът, отговорността и времето, които отделят в интерес на службата, ще бъдат оценявани по справедлив и еднакъв начин. Въпреки това за военнослужещите, които полагат 24-часови дежурства, остава усещането за несправедливост и неравнопоставеност. Отработването на едно денонощие служба, свързано с продължително ограничаване на личното време, носене на отговорност и изпълнение на възложени задачи, не следва да води до компенсация, която не отразява в достатъчна степен реално положеното служебно време. Считам, че е необходимо да бъде намерено справедливо решение, което да гарантира ясни, еднакви и прозрачни правила за всички военнослужещи, независимо от военното формирование и заеманата длъжност. Необходимо е също да се преустановят различията в практиката, когато военнослужещи полагат сходни по продължителност дежурства, но получават различно компенсиране без достатъчно ясно и обосновано основание.	Приема се по принцип	Мотивите за това са посочени към предложение № 20, поради идентичния му характер.

				Уважаеми господин министър, Военнослужещите изпълняват задълженията си в интерес на националната сигурност, често за сметка на личното си време, семействата си и възможността за пълноценна почивка. Справедливото компенсиране не е привилегия, а въпрос на отношение към хората, които ежедневно изпълняват своите воински задължения. Надявам се да бъде разгледана възможността за промяна на нормативната уредба, така че компенсацията за 24-часовите дежурства да отразява реално положеното служебно време и да осигурява равнопоставеност между военнослужещите. Надявам се, че поетият ангажимент ще бъде изпълнен и че ще бъдат предприети конкретни действия за възстановяване на справедливостта и доверието на военнослужещите. **С уважение,** Военнослужещ от Българската армия.		
127	10.10.2026 21:10 Портал за обществени консултации	Ангел Александров	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Курсанта служи и всякакви други еквилибристики и " особени" измислици са просто лъжа. Отвратителното е ,че в основата си това упорито защитаване на тезата че са едва ли не просто обучаеми е от тесногръдие ,мързел и глупост. Системата е дълбоко инерциионна и ,уви, за много фактори фразата " Ами ние как бяхме?!?" е валиден аргумент. Да, ама това е кръговата логика от епохата на войнишките извращения. Старото ЗНАЕ, че диващините дето е изтърпял ,легитимира правото му да ги предаде на новобранците.	Не се приема	Изразеното становище не може да бъде взето под внимание, тъй като не съдържа конкретно предложение за правна норма и не се отнася до процедурата за обществено обсъждане на настоящия нормативен акт.

				Дето се вика - Браво и благодаря.....изравнихте си головата разлика с живота. А е толкова просто- курсанта е кадрови военнослужещ, получава заплата, особеното е че от нея му се удържа за храна, настаняване, режийни и т.н....Накрая сумата пак станала колкото стипендията сега....Но разбира се - пълните задължения водят и до пълно права и времето в училището се зачита за трудов и осигурителен стаж. Разбира се - това трябва да важи и за отминалите периоди. Не е и заради парите даже.Просто никой човек с достойнство не може да приеме че години служба , наряди, отговорност и т.н не са съществували все едно са били под знамето на друга държава . БОГ НЕ Е В СИЛАТА - А В ПРАВДАТА!		
128	10.10.2026 21:12 Портал за обществени консултации	Hristo Stanev	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	По отношение на използването на Въоръжените сили за борба с дронове-нарушители, правя следните предложения за промени: **Текст за промяна** / **Констатиран пропуск** / **Предложение за изменение**	Не се приемат	Направеното предложение надхвърля обхвата на този законопроект, поради което за него не е извършена оценка на въздействието и не могат да бъдат спазени нормативно установените условия за приемането му по Закона за нормативните актове в рамките на настоящата процедура по изготвяне на промени в ЗОВСРБ. Още повече в случая се касае за изменение в други закони и правомощия на други държавни органи и ведомства. В ЗОВСРБ е приет термина „оправомощено от него длъжностно лице“, което предоставя правото на министъра на отбраната да оправомощава повече от едно

				Предложенов чл. 28а, ал. 1	Само министър или оправомощено длъжностно лице не е в състояние да даде разрешение за използване на оръжие и бойни средства спрямо безпилотни въздухоплавателни средства. Трябва да се отчитат възможностите за откриване на дронове, които съответно водят и до много малко време за реакция. С тази редакция не се разрешава отбиване на пряка атака с дрон.	Думите „оправомощено от него длъжностно лице“ да се променят на „оправомощени от него длъжностни лица“.		длъжностно лице за изпълнение на правомощия по разпоредби, които се изпълняват в повече от една структура от ВС.
				Предложенов чл. 28б, ал. 2	Не са дадени указания при употребата на оръжие и бойни средства спрямо дронове-	Чл. 28б, (2) Употребата на оръжието и бойните средства по чл. 28, ал. 1 и чл.		Разпоредбата на чл 28б, ал. 2 формира общото правило, като в правилата и процедурите по чл. 28б, ал. 1 ще наложат всички ограничения за фактическия изпълнител.

					нарушители, да се пази живота на други лица. Предлагам да се добави запетая след думата „опасността“ и текста „без да се застрашава живота и здравето на други лица“	28а, ал. 1 е съответстващо на заплахата или опасността**, без да се застрашава живота и здравето на други лица**.		
				Предложен нов чл. 28б, ал. 3	Този текст е некоректен, когато говорим за дрон. Към момента няма технология, която позволява да се открива нарушителя. Как тогава ще се понасят вредите от неоткриваем субект? Същият текст го има и в ЗГВ. А ако от отломките имаме загубен човешки живот - как ще търсиш отговорност от човек, който е неоткриваем? Предлагам да			Разпоредбата на чл. 28б, ал. 3 предоставя защита на фактическия изпълнител на употребата на оръжие. Установяването на нарушителя и неговата виновност не са обект на този закон.

				има изрични правила за пазене живота и здравето на други лица.		
129	10.10.2026 22:44 Портал за обществени консултации	Иван Николов	☒ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица: ….	Да се върнем отново на **§ 55** С промените на ЗОВСРБ тихомълком се вдигат годините за служба в запаса и резерва. Защо се прави сега при условие че съгласно програмата на правителството ще се преправя и Закона за резерва на ВС на РБ? Особено фрапиращо е повишението на години за войниците и младшите офицери с 5 години нагоре. Може да служиш в армията до 51 години и после оставяш в запаса или резерва още 9 години до 60. Мен например ще ме изхвърлят по пределна възраст на 51 а до мен ще служи резервист на 60 г. при условие че ще изпълняваме едни и същи задължения. Ще ми е много интересно да видя армия с 60 годишни войници и младши офицери на 65 г.!!! Защо не се привличат младите в резерва и запаса а се вдига постоянно възрастта. Това няма да доведе до нищо!!! **Предлагам да не се повишават годините на войниците и младшите офицери или ако това стане то следва да е след извършен анализ а не тихомълком чрез преходните и заключителни разпоредби на друг закон.**	Не се приема	Считано от 01.01.2026 г. пределната възраст за военна служба на военнослужещите, неупражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, е 51 години за войниците (матросите), 60 години за сержантите (старшините), офицерските кандидати, младшите офицери, офицерите със звание „майор“ („капитан III ранг“) и „подполковник“ („капитан II ранг“), 61 години за офицерите със звание „полковник“ („капитан I ранг“), 63 години за офицерите със звание „бригаден генерал“ („флотилен адмирал“) и „генерал-майор“ („контраадмирал“), 64 години за офицерите със звание „генерал-лейтенант“ („вицеадмирал“) и 67 години за офицерите със звание „генерал“ („адмирал“). Предвидено е, че пределната възраст за военна служба на военнослужещите, неупражнили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Кодекса за социално осигуряване, е със 7 години по-висока от посочената в ал. 3. В чл. 61, ал. 3 и чл. 79 от Закона за резерва на въоръжените сили на Република

						България е посочена пределната възраст за служба в запаса и пределната възраст за водене на военен отчет на резервистите и запасните, която е 55 години за войниците (матросите), 60 години за сержантите (старшините), офицерските кандидати и младшите офицери, 62 години за старшите офицери, 65 години за офицерите с висши военни звания, 55 години за лицата, които притежават гражданска специалност, определена с Наредбата за военния отчет на български граждани и техника за мирно и военно време и необходима за военните формирования от въоръжените сили и за структурите по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и 63 години за лицата, прекратили служебните си правоотношения със структури по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България. Съпоставяйки посочените разпоредби от двата нормативни акта се установява, че след увеличаването на пределната възраст за военна служба времето за служба в запаса и времето за водене на военен отчет на резервистите и запасните е намаляло, а при някои категории липсва, което води но необходимостта от актуализиране на пределната възраст за служба в запаса и пределната възраст за водене на военен отчет на резервистите и запасните, определени в чл. 61 и чл. 79 от Закона за резерва на

						въоръжените сили на Република България. В изпълнение на Решение № 612 на Министерския съвет от 2026 г., до март 2027 г. Министерството на отбраната ще предложи нов подход за формиране, изграждане, ръководство, управление, използване и подготовка на запасните и гражданите за защита на Отечеството.

(начало на обществената консултация 10.09.2026 г. – приключване на консултацията 10.10.2026 г.)